

KURJER POZNANSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni Kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 97

Wydanie P

Poznań, piątek dnia 28 lutego 1936

Rok 31

Poznań, 27 lutego.

Do kogo ma należeć ziemia

W ostatnim swoim przemówieniu wspominał p. premier, iż rząd doloży wszelkich starań, aby ruszyć z miejsca parcelację większej własności i w ten sposób przyjąć z pomocą przeludnionej wsi. Parcelację tę uważa p. premier za sprawę wyłącznie społeczną, nie mającą w sobie żadnych elementów politycznych. Wbrew jednak temu, co ze strony t. zw. sfer „sanacyjnych” często się mówi, w Polsce każda ważniejsza kwestja społeczna jest równocześnie sprawą polityczną pierwszorzędnej wagi. To samo jest ze sprawą własności ziemi, którą zamierzamy rozpatrzyć w tym artykule na odcinku Małopolski środkowej i wschodniej.

Na tem terytorjum ziemia należy do chłopów ruskich i polskich, oraz do większych właścicieli ziemskich — przede wszystkim Polaków i Żydów, a w nielicznych wypadkach także do Rusinów. Żadnej statystyki narodowościowej właścicieli ziemskich niema, i stąd uchodzi często uwagi publicznej fakt, iż wśród właścicieli większych gospodarstw jest dużo Żydów. W niektórych powiatach w ich rękach jest nawet 1/4 do 1/3 dworów; powszechnie także wiadomo, że w Karpatach należy do Żydów wiele polonin, stanowiących dawniej własność huculską.

Nie ulega chyba wątpliwości, że ani Rusinom ani Żydom nie grozi ewentualność wykupu ich ziemi przez Polaków. Rusinom ta ewentualność wogóle nie zagraża, a Żydom — chyba na wypadek przeprowadzenia reformy rolnej przez rząd narodowy. Natomiast oddawna wykupują Rusini i Żydzi ziemię z rąk Polaków i należy się obawiać, że proces ten będzie postępował dalej.

Żydzi już parę lat temu wszczęli usiłowania zagarnięcia w swoje ręce planowo pewnych obszarów ziemi w celu przeprowadzenia na nich swojej — żydowskiej — kolonizacji. W wielu miejscowościach powstały fermy żydowskie, prowadzone sposobem kolektywnym, a mające na celu wykształcenie przyszłych rolników palestyńskich. Palestyna jest jednak w tym wypadku tylko parawanem dla akcji osadzenia części Żydów na roli w Polsce. Najlepszy dowód, iż powstało w Polsce wiele towarzystw, grupujących Żydów właścicieli gospodarstw wiejskich, m. in. w Stanisławowie, że te towarzystwa pracują, prowadzą akcję propagandową, odbywają zjazdy, gromadzą fundusze.

Nie bez znaczenia dla tej sprawy jest fakt, że ogólne kierownictwo żydowskie postanowiło zbiórke funduszy w całym świecie na dwa cele: emigrację Żydów z Niemiec i utrzymanie ich w Polsce. W każdym jednak razie sądzimy, że czy prędzej czy później ziemia, którą Żydzi w Polsce posiadają i jeszcze będą posiadali, zostanie im odebrana i przejdzie w ręce chłopów, niestety niezawsze polskich

Japonia na nowych torach

Położenie w stolicy — Gromadzenie wojsk rządowych — Nie dojdzie do poważniejszego przelewu krwi — Utworzenie silnego i zdecydowanego rządu? — „Powrót Szowy”

Paryż. (PAT.) Według korespondenta „Petit Parisien”, w Tokio położenie wczoraj wieczorem przedstawiało się w sposób następujący:

Zbuntowane oddziały wojska ciągle jeszcze zajmowały zabudowania ministerstw, oraz liczne gmachy państwowe, w tej liczbie komendę policji. Rząd miał po swojej stronie wojska garnizonu tokijskiego oraz marynarskiej eskadry Yugawara, która wczoraj po południu przypłynęła do Tokio. Oprócz tego w dniu dzisiejszym ma przybyć pierwsza eskadra, a do Osaka uda się druga eskadra.

Zdaje się, iż dotychczas wojska rządowe nie otrzymały rozkazu zaatakowania powstańców, chociaż pod tym względem wiadomości są sprzeczne. Siły gwardji cesarskiej równają się jednej dywizji.

W mieście krążą sprzeczne pogłoski. Opowiadają, iż gwardja otrzymała już rozkaz zaatakowania zbuntowanych oddziałów i zmuszenia ich do opuszczenia zajmowanych pozycji. Jednocześnie zapewniają, iż wojskom rządowym polecono unikać rozlewu krwi.

Normalny ruch uliczny został wznowiony, sklepy i banki są otwarte.

London. (Tel. wł.). Nadeszły z Japonji do Szanghaju wiadomości, że zbuntowane oddziały bez walki opróżniają zajęte gmachy. Dotychczas nie doszło do żadnego starcia z wiernymi rządowi wojskami i prawdopodobnie uniknie się większego rozlewu krwi.

London. (Tel. wł.). Z Tokio donoszą:

Po nadejściu dalszych oddziałów w

stolicy panuje zupełny spokój. Zbuntowane pułki pierwszej dywizji, które dokonały zamachu, powróciły do koszar.

Urzędowo podają, że miasta Jokohama, Kobe, Osaka i Nagoya znajdują się pod wzmocnioną ochroną policyjną. Spokoju nigdzie nie zakłócono.

Brat cesarza, ks. Chichibu przybywa w czwartek do stolicy. Gabinet pod kierownictwem dotychczasowego ministra spraw wewnętrznych sprawować będzie urządowanie aż do czasu powołania nowego premiera. Dzienniki podkreślają historyczne znaczenie zamachu wyrażając przekonanie, że położenie wkrótce zostanie wyjaśnione.

London. (Tel. wł.). Urzędowo donoszą o śmierci ciężko ranego ministra finansów Takahashi, który zmarł w środę. W kołach politycznych Tokja widzą jako jedyne wyjście z sytuacji utworzenie silnego rządu wolnego od wszelkich wpływów.

Urzędowo donoszą, że t. zw. narodowi aktywiści, prowadzeni przez młodych oficerów, domagają się stanowczo utworzenia silnego i zdecydowanego zupełnie niezależnego rządu dla zabezpieczenia obecnej formy państwowości. Jest bardzo prawdopodobne, że na czele znajdą się osobistości stojące bardzo blisko programu aktywistów.

W środę odbyło się kilkugodzinne posiedzenie rady wojennej przy udziale książąt Asaka i Higasi, oraz generałów Arachi, Abe, Mazaki, Hayaschi, Terauchi, Nischi i Ueda, dalej ministra wojny Kawaszima. Po posiedzeniu rady, gen. Ueda udał się do szefa sztabu generalnego ks. Kanina do Oda-

wara pod stolicą. W rozmowach uczestniczył były szef sztabu marynarki adm. Kato.

Odbyła się również rozmowa pomiędzy znanym generałem Tanaka, przewodniczącym organizacji nacjonalistycznej „Meirinkai” a generałami Araki i Mazaki, którzy przy tworzeniu nowego rządu odgrywają dużą rolę. W ciągu środy popołudnia zbierały się przed pałacem cesarskim olbrzymie tłumy, manifestując na cześć cesarza.

Tokjo. (PAT.) Po naradzie w pałacu cesarskim generałowie Araki i Mazaki udali się do kwatery głównej powstańców, żądając, by opuścili zajęte gmachy państwowe.

Przywódcy powstania oświadczyli, iż wykonają rozkaz rządu i wyrażą posłuszeństwo, jeżeli zostanie utworzony gabinet o dążeniach militarystycznych. Obiecali jednak, iż powstrzymają się od akcji.

Szanghaj. (PAT.) Donoszą z Tokjo, że oficerowie biorący udział w zamachu stanu, są członkami stronnictwa „Powrotu Szowy”.

Aby zrozumieć mistyczny sens tej nazwy, oraz cele ruchu, należy przypomnieć, iż cesarz japoński podczas koronacji otrzymuje imię, którego nie wolno wypowiadać za jego życia, ale którym jest nazywany po śmierci. Obecny cesarz Hirohito otrzymał imię pośmiertne Szowa.

Wspomniana partja będzie więc stronnictwem, które w historii japońskiej pozostanie związane z panowaniem Szowa.

W jutrzejszym wydaniu głównem:

KLEJNOT WŚRÓD ŚMIECI

przez dr. Władysława Szafera
profesora Univ. Jagiellońskiego

na naszym terenie. Należy się obawiać, że w wielu wypadkach żydowskie pośrednictwo nie wyjdzie nam na zdrowie.

Nigdy nie odbierzemy tej ziemi polskiej, która dostanie się chłopu ruskiemu, chyba — razem z tym chłopem. Ta ostatnia możliwość jest jednak narazie tak daleka i nierealna, iż jest naszym obowiązkiem dbać o to, by przy odbywającej się zmianie ustroju rolnego jak najwięcej ziemi dostał chłop polski i to zarówno miejscowy, jak i z Małopolski zachodniej, ewentualnie innych przeludnionych okolic Polski.

Od czasu zawarcia ugody przez Undo ze „sanacją” koła ukraińskie objawiają niezwykle apetyty na ziemię polską na naszym terenie. Pos. Baran oblicza zapas ziemi na parcelację w województwie tarnopolskim na 90 000 ha i domaga się jej wyłącznie dla ludności ruskiej. Równocześnie prasa ukraińska rozpisuje się — zwłaszcza z okazji oświadczenia premiera Kościalskiego — o przeludnieniu wsi w Małopolsce wschodniej i o tem, ile ziemi już sprowadzeni z zachodu chłop polscy nabyli. Argumenty jej nie wytrzymują jednak krytyki. W województwach krakowskim i kieleckim przeludnienie jest o wiele większe. Co się zaś tyczy parcelacji między osad-

ników z zachodu, to Ukraińcy się cieszą, iż tak tanim kosztem mają takie — ich zdaniem — gromkie argumenty. Od powstania państwa polskiego do 1. VIII. 1933 rozparcelowano w województwach lwowskim, stanisławowskim i tarnopolskim ogółem: 145 685 ha między 281 007 nabywców. Jak z proporcji cyfr wynika lwia część parcelacji była parcelacją t. zw. sąsiedzką, gdyż nowych osad 2-hektarowych przecież nie tworzą. Trzeba też odliczyć coś na czysto polskie powiaty województwa lwowskiego i na miejscową ludność Małopolski wschodniej, która tylko w imaginacji terrorystów z O. U. N. należy do kategorii „osadników”.

A wreszcie wszyscy w Małopolsce wschodniej wiedzą, że od 10 lat conajmniej nikt nie stawia najmniejszych przeszkód kupowaniu ziemi dworskiej przez chłopów Rusinów. W r. 1927 zakazano urzędowi ziemskiemu prowadzenia narodowościowej statystyki nowonabywców parcel gruntowych. Chłopi ruscy kupili tyle ziemi, na ile ich stać było finansowo i tylko kryzys cen produktów rolniczych zahamował nieco żywiołowy proces dobrowolnej parcelacji w Małopolsce wschodniej.

Trzeba więc raz wreszcie skończyć z legendą, iż Małopolska wschodnia była terenem jakiejś masowej polskiej kolonizacji z zachodu w latach powojennych. Ta kolonizacja, która odbywała się naprawdę, miała bardzo niewielkie rozmiary i prowadzona by-

ła niedbale, niekiedy wprost fatalnie. Dość powiedzieć, że bardzo liczni stosunkowo osadnicy dotychczas nie mają kontraktów i zmuszeni są do dopłat nawet po latach dziesięciu od zapłacenia umówionej ceny kupna. Przy tym skandalicznym niekiedy sposobie osadnictwa nie można się dziwić, że duża część osadników sprzedała swoje grunty Rusinom i wróciła na Zachód.

Odpowiedzialne czynniki polskie powinny też wziąć pod uwagę, że nie jest rzeczą obojętną do kogo będą należeć bogactwa kopalniane Małopolski wschodniej. Ta strona kwestji agrarnej powinna znaleźć zrozumienie w społeczeństwie wszystkich dzielnic Polski. Na terenie Małopolski środkowej — w powiatach leskim i sąsiednich na wschód — powstaje w tych dniach nowe zagłębie naftowe. Ukraińskie spółki prowadzą szeroką akcję propagandową i zbierania kapitałów. Również w tych dniach powstaje nowy ośrodek przemysłowy w Samborskiem, gdzie odkryto obfite złoża rudy żelaznej. We wschodnich Karpatach odkryto niedawno mangan, a na Podolu są przecież możliwości wydobywania fosforytów. Dodajmy do tego bardzo bogate zagłębie soli potasowych w Kałuskim, soli kuchennej w bardzo wielu miejscowościach, węgla brunatnego, wosku, gazów ziemnych i będziemy mieli obraz tego, czem jest dla nas posiadanie ziemi w Małopolsce wschodniej.

Lwów

M. R.

Utarczki na frontach w Afryce

Walki o pasmo górskie Amba - Aladzi — Akcja rasa Imru — Opór abisyńskich oddziałów w Ogadenie — Ciągłe bombardowania powietrzne

Warszawa. (PAT.) Na podstawie wiadomości z rozmaitych źródeł, P. A. T. ogłasza następujący komunikat o położeniu na frontach w Abisynii 26 lutego:

Z frontu północnego nie nadeszły jeszcze wiadomości o poważniejszych operacjach. Według danych ze źródeł abisyńskich, wojownicy rasa Mulugeta trzymają obecnie w szachu wysunięte oddziały włoskie, zmierzające do opowania Amba-Aladzi. Natomiast ze

źródeł erytrejskich donoszą, że zajęcie ważnego pasma spodziewane jest w najbliższym czasie.

Źródła niemieckie donoszą z Adis Abeby, że podjęta przez wojska rasa Imru akcja niepokożenia Włochów na tyłach rozwija się. Poszczególne jego oddziały dotarły do miejscowości Mareb, leżącej na granicy erytrejsko-abisyńskiej. Na północ od Aksum prowadzone są próby ataków w kierunku Adui.

Według danych z Adis Abeby, niemal cały obszar Scire znajduje się w rękach Abisyńczyków. Armia rasa Desty, którą, jak się zdaje, ostatecznie zreorganizowano, podjęła akcję patroli wywiadowczych w górnym biegu rzeki Ganale Doria. Zapatrzenie w środki żywności jest już należycie zapewnione. Na południu doszło do walk na froncie somalijskim, z czego niektóre koła wnioskują, że posuwanie się Włochów w Ogadenie będzie odroczone w chwili, gdy opór Abisyńczyków w prowincji Sidamo zostanie całkowicie złamany. Narazie jednak oddziały abisyńskie stawiają dzielny opór pomimo ciągłego bombardowania przez samoloty włoskie. Do szeregu starć doszło w pobliżu studzien i źródeł, które przechodzą z rąk do rąk.

Z Desje donoszą, że samoloty włoskie ponownie silnie bombardowały dolinę pomiędzy lotniskiem a miastem. Jak przypuszczają, czynią one w dalszym ciągu poszukiwania kwatery cesarskiej. Ostatnie bombardowanie nie spowodowało ofiar w ludziach, zabitych zostało tylko kilka mułów. Kierując się następnie ku północy, samoloty rzucały bomby na drodze między Desją a Ualdia, nie robiąc poważniejszych szkód.

Paryż. (PAT.) Havas donosi z Rzymu, że sygnalizowana w ostatnich komunikatach włoskich ożywiona akcja lotników włoskich, na froncie somalijskim jest wywołana przez ruchy wojsk rasa Nasibu. Lotnicy włoscy mają na celu utrudnienie rasowi Nasibu reorganizacji wojska, która odbywa się bardzo pośpiesznie. Lotnicy włoscy czynni są szczególnie w strefie pomiędzy Ganale Doria i Webi Gestro wzdłuż biegu tych rzek ponad drogami, wiodącymi do pozycji włoskich do Magalo.

Asmara. (PAT.) Marszałek Badoglio i sekretarz partii faszystowskiej Starace wyjechali na front.

Adis-Abeba. (PAT.) Ogłoszono tu urzędowo:

Wbrew różnym pogłoskom Amba-Aladzi jest nadal w rękach Abisyńczyków.

Nowe zabiegi pokojowe

London. (PAT.) Wyjątkową ruchliwość wykazywał wczoraj min. Eden.

Najpierw spożył śniadanie z delegatem amerykańskim na konferencję morską Normanem Davisem, a następnie naradzał się z nim w izbie gmin, poczem kolejno rozmawiał z ambasadorem francuskim Corbinem i ambasadorem włoskim Grandim. Grandi ze swej strony udał się potem do Normana Davisa, z którym odbył półtgodzinną wymianę zdań.

Wszystko to zmierza do jednego celu, który — jak się zdaje — został osiągnięty. Chodzi mianowicie, aby dalszy bieg rokowań o traktat morski wstrzymać narazie na przeciąg tygodnia i zacheć na to, co się stanie w Genewie. W ten sposób dalszy los rokowań morskich jest faktycznie uzależniony od sprawy sankcji.

Zgoda na odroczenie układów ma swe źródło w optymistycznej ocenie możliwości nawiązania rokowań pokojowych. Gabinet brytyjski udzielił min. Edenowi instrukcji i w tym kierunku, aby przedewszystkiem dążył do osiągnięcia nowej podstawy dla rozmów pokojowych, a gdyby to z powodu nieprzejednanego stanowiska

Wiadomości

Król Leopold belgijski przybył incognito do Kopenhagi i wyjechał do Oslo.

Od paru dni krąży we Włoszech pogłoski, że do Rzymu przybyć mają kanclerz Schuschnigg oraz premier Gömbös. Tym pogłoskom min. prasy i propagandy nie zaprzeczają.

We Włoszech zmarł admirał Luigi Araceli, który brał udział w wielkiej wojnie libijskiej. Admirał znajdował się w stanie spoczynku.

Słynny uczony rosyjski Pawłow zmarł w Leningradzie. Pawłow przed kilku dniami zachorował na ostrą gripę.

Sędzia śledczy, prowadzący dochodzenie w sprawie napaści na Leona Bluma, został zwolniony z aresztu architekta Aragona, który jednak jest nadal oskarżony o udział w napaści

Mussoliniego okazało się niemożliwe, dopiero wówczas przystąpił do rozszerzenia sankcji.

Rzym. (PAT.) Jedna z agencji angielskich ogłosiła, że Mussolini wysłał do Londynu pewną osobistość, której zadaniem jest opracowanie wraz z ambasadorem Grandim planu, zmierzającego do uregulowania zatargu włosko-abisyńskiego.

Włoskie koła miarodajne stanowiąco temu zaprzeczają.

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski notował kurs dolara 5.22 zł, w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.23 1/2 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 27. 2. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych poszukiwano 5% poz. konwers. po 60,25 przy większym braku materiału; pozatem obracano 4% premj. dol. po 54,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4 1/2% listy zast. złote w złocie po 41,50, 4 1/2% złotowe listy zast. serja L. po 41—41,50 oraz 4% listy zast. konwert. po 39,50—39,—.

Z akcji bankowych obracano Bank Polski po 93,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 60,25 P.

4% poz. premj. dol., serja III 54,— +

4 1/2% listy zast. złote w złocie przestęplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4 1/2% dol. listy zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.) 41,50 +

4 1/2% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 41,—41,50 +

4% listy zast. konwert. osteppl. P. Z. K. 39,50—39,— +

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 93,— +

Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 27. 2. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy paritet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 1.0 kg.:

STANDARTY:

1) żyto 700 g/l.,
2) pszenica 753 g/l.,
3) owses 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto (Uspokojone) 12,50—12,75

Pszenica (Uspokojone stałe) 19,25—19,50

Jęczmień browarowy 14,50—15,00

Uspokojenie spokojne.

Jęczmień 700—725 g/l. 14,00—14,50

Jęczmień 670—690 g/l. 13,50—13,75

Uspokojenie stałe.

Owses 450—470 g/l. 14,00—14,25

Owses standardowy 13,50—13,75

Uspokojenie stałe.

Maka

żytnia wyciąg 0-30% wł. w. 19,50—19,75

żytnia gat. I 0-45% wł. w. 19,25—19,50

żytnia gat. I 0-55% wł. w. 18,75—19,00

żytnia gat. I 0-65% wł. w. 18,00—18,50

żytnia gat. II 45-55% wł. w. 15,00—16,00

Uspokojenie spokojne.

pszenna gat. IA 0-20% wł. w. 31,75—33,50

pszenna kat. IB 0-45% wł. w. 31,00—31,50

pszenna gat. IC 0-55% wł. w. 30,00—30,50

pszenna gat. ID 0-60% wł. w. 29,50—30,00

pszenna gat. IE 0-65% wł. w. 28,50—29,00

pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. 27,75—28,25

pszen. gat. IIB 20-65% wł. w. 27,25—27,75

pszen. gat. IID 45-65% wł. w. 24,75—25,25

pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. 22,75—23,25

pszen. gat. IIF 60-65% wł. w. 21,25—21,75

Uspokojenie stałe.

Otręby żytnie stand. 9,50—10,00

Otręby pszen. grube stand. 11,50—12,00

Otręby pszenne średnie st. 10,25—11,00

Otręby jęczmienne 9,75—11,00

Rzepak zimowy 38,00—39,00

Siemien lniane 37,00—39,00

Gorczyca 33,00—35,00

Wyka latowa 22,00—24,00

Peluszka 24,00—26,00

Groch Viktorja 24,00—28,00

Groch Folgera 22,00—24,00

Łubin niebieski 9,50—10,00

Łubin żółty 11,00—11,50

Seradela 22,00—24,00

Mak niebieski 60,00—62,00

Koniczyna czerw. surowa 120,00—130,00

Konicz. czerw. 35-97% czyst. 135,00—145,00

Koniczyna biała 75,00—100,00

Koniczyna szwedzka 165,00—190,00

Koniczyna żółta odluszczone 65,00—75,00

Przelot 75,00—90,00

Makuch lnian. w taflach 16,75—17,00

Makuch rzepakowy w tafl. 14,25—14,50

Makuch słon. w tafl. 42/43% 18,25—18,75

Śrut Soja 21,00—22,00

Słoma pszena luzem 2,20—2,45

„ pszena prasowana 2,70—2,95

„ żytnia luzem 2,50—2,75

„ żytnia prasowana 3,00—3,25

„ owsiana luzem 2,75—3,00

„ owsiana prasowana 3,25—3,50

„ jęczmienna luzem 2,20—2,45

„ jęczmienna prasow. 2,70—2,95

Siano zwykłe luzem 5,75—6,25

„ zwykłe prasowane 6,25—6,75

„ nadnoteckie luzem 6,50—7,00

„ nadnoteckie pras. 7,50—8,00

Ogólne uspokojenie spokojne.

Ogólny obrót: 2718,7 tonn, w tem żyta 783 tonn, pszenicy 447 tonn, jęczmienia 470 tonn, owsa 135 tonn

Doniosłe przemiany w kraju mikada

Paryż. (Tel. wł.). Japoński wojskowy zamach jest dziś tematem rozważań prasy paryskiej.

„Petit Parisien“ mówi o dwudziestoletniej walce, która toczy się pomiędzy czynnikami liberalnymi i organizacjami nacjonalistycznymi, kierowanymi przez sfery wojskowe. Idealnym nacjonalistów jest rozszerzenie wpływów japońskich na Azję i na cały świat. Jeżeli sfery wojskowe zwyciężą, oznacza to wkrótce wojnę w Azji. W interesie pokoju światowego należy życzyć sobie niepowodzenia zamachu, podobnie jak w roku 1932.

„Echo de Paris“ przypomina, że polityczne samobójstwo czy zabójstwo w Japonii nie uważa się jako postąpienie niehonorowe. Młodzi oficerowie, którzy ofiarowują swe życie, mogą być uważani w pojęciu europejskim, jako narodowi rewolucyjniści. Demonstrują oni przeciw niedomaganiom parlamentarnym, przeciw panowaniu pieniądza. Cesarz jest dla nich nietykalny, lecz

doradcy fałszują jego zarządzenia i dlatego należy ich unieszkodliwić. Dziennik stawia pytanie, czy Japonia stoi rzeczywiście w przededniu przewrotu, czy nie? Jej polityka zagraniczna nie gra tu głównej roli, gdyż ministra spraw zagranicznych Hiroty nie napastowano, przynajmniej dotychczas nie o tem wiadomo.

Zdaniem „Matina“ zamach wojskowy jest ostrzeżeniem dla partii Minseito, która dąży do porozumienia z Nankinem w celu pokojowego, handlowego opanowania Chin bez uciekania się do wojny.

„Journal“ dowodzi, że położenie w Japonii jest bardzo poważne, ponieważ kryzys wywołały zagadnienia socjalne, a nie militarno-polityczne. Dają one pole do popisu wszelkiej demagogii. Nie ulega wątpliwości, wojskowy zamach stanu zostanie stłumiony, ciężka choroba państwa jest jednak trudna do leczenia.

„Journal“ dowodzi, że położenie w Japonii jest bardzo poważne, ponieważ kryzys wywołały zagadnienia socjalne, a nie militarno-polityczne. Dają one pole do popisu wszelkiej demagogii. Nie ulega wątpliwości, wojskowy zamach stanu zostanie stłumiony, ciężka choroba państwa jest jednak trudna do leczenia.

Przedstawiciele dyplomatyczni państw obcych odwiedzili min. spraw zagranicznych, składając kondolencje z powodu śmierci premiera Okada, admirała Saito i gen. Watanabe.

London. (PAT.) Według Reutera liczba ofiar zamachu stanu według niesprawdzonych wiadomości, wynosi od 80 do 100 zabitych.

Według depesz otrzymanych w Nowym Jorku, w powstaniu bierze udział kilkudziesięciu oficerów, dowodzących 600 żołnierzami.

Stan wojenny w Tokio

Tokjo. (PAT.) Ag. Domel donosi: Gubernator wojskowy Tokio gen. Kasziji motywuje ogłoszenie stanu wojennego koniecznością utrzymania spokoju i ładu w stolicy. Stan wojenny ma na celu również obronę poważnych publicznych instytucji i jest zarządzeniem ostrożnościowym przeciwko agitacji komunistów.

Życie handlowe w stolicy i w Osaka płynie zupełnie normalnie. Bank Japoński podobnie jak wszystkie inne banki i wielkie magazyny, są otwarte, jedynie giełdy zawiesiły swą działalność.

Bohaterskie Japonki

Tokjo. (PAT.) Podczas wczorajszych zajęć niezwykłą odwagę wykazały dwie kobiety: hr. Seito oraz hr. Makino.

Jak donosi Reuter, żona adm. Seito została ranna, kiedy usiłowała obronić swego męża przed napastnikami, którzy wtargnęli do jego rezydencji.

Hr. Makino broniła do ostatniej chwili dostępu do swych apartamen-

tów, kiedy zamachowcy przybyli samochodem ciężarowym z Tokio, zaatakowali jej willę, położoną nad brzegiem morskim. Hrabina twierdziła, iż małżonek jest nieobecny i zdołała powstrzymać napastników. Skorzystał z tego jej mąż, któremu dało się zbiec tylnym wejściem i schronić się w domu cieśli.

Ambasador Saito o zamachu

Waszyngton. (Pat.) Ambasador Saito oświadczył, że w Japonii przywrócono spokój. Ostatnie wydarzenia nie powinny spowodować zasadniczych zmian, jeśli chodzi o formę rządu.

Ambasador dodał, iż „zabójstwo ministrów jest dziełem młodych oficerów, ogarniętych patryjotycznym idealizmem a nie zaś zamachem stanu ze strony dowódców armji. Przywódcy buntu

nie mieli zamiaru pochwycić władzy, lecz protestowali w ten sposób przeciwko niektórym poczynaniom rządu, przymierzając się do pobudzenia wyników ostatnich, jednak zachowali oni wierność cesarzowi i armji, jako całości“.

Saito dodał, że wojsko objęło przejściowo funkcje policji w większych miastach.

Przyczyny krwawych wypadków

London. (Pat.) Wydarzenia japońskie w najwyższym stopniu zajmują prasę angielską, która poświęca wiele miejsca tym wypadkom.

W licznych artykułach dzienniki ostro potępiają nieodpowiedzialne wystąpienia młodych wojskowych, które doprowadziły do zamordowania szeregu najbardziej zasłużonych mężów stanu. Dalej dają wyraz uczuciu ulgi, że położenie opanowano i spodziewają się, że popełniona zbrodnia spowoduje skuteczne zarządzenia, usuwając raz

nazawsze wpływy nieodpowiedzialnych elektów wojskowych na losy państwa.

Podłożem zamachu było, według zdania prasy angielskiej, rozczarowanie biegiem kampanji w Mongolji. Dzienniki angielskie wyrażają przekonanie, że obecnie koła wojskowe po nieudanej i tak powszechnie potępianej próbie przewrotu będą więcej pchały ku skrajnej polityce w Mongolji, co mogło być doprowadzić do wybuchu zatargu sowiecko-japońskiego.

Kto dąży do wywołania strajku włókenniczego?

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Łódź, 26 lutego

Jeszcze przed paru dniami można było mówić, czy wybuchnie strajk. Obecnie trzeba sprawę postawić jasno: „gdy strajk wybuchnie...”

Dziś już bowiem wybuch strajku nie ulega wątpliwości i jedynie termin jego wybuchu trudno narazie ustalić. Zupelnie bowiem widoczne się stało, że do strajku dąży z jednej strony socjaliści, idący ręką w rękę z komuną, z drugiej zaś przemysłowcy. W tych warunkach masa robotnicza, acz zdająca sobie sprawę z nikłości widoków na powodzenie strajku w sensie ekonomicznym, wcześniej czy później chwyci się broni strajkowej. Należy bowiem pamiętać, że rosnące bezrobocie i brak widoków na jego likwidację podniecająco wpływa na masy. Zwłaszcza młodzież, nie mając widoków na uzyskanie pracy i tem samem na rozpoczęcie normalnego życia, skłonna jest do różnych wypadów. Skłonna jest nie tylko do poparcia strajku, lecz i do podjęcia akcji politycznej na tle strajkowym.

Nie trudno zrozumieć, o co chodzi lewicowym przywódcom strajkowym, na jaki zysk liczą oni w razie wybuchu strajku. Zresztą powiedzieli zupełnie wyraźnie w ubiegłą niedzielę, że akcja strajkowa ma być połączona z walką „antyfaszystowską”. O to właśnie chodzi, lewica na akcji antystrajkowej chce wygrać polityczne karty. Czy ekonomicznie robotnik na tem coś zyska, jest dla nich sprawą drugorzędną...

Ze swej strony przemysł na akcji strajkowej też ma zamiar sporo wygrać. Po pierwsze chodzi tu o ustępstwa, które będą musieli robotnicy poczynić po ewentualnym złamanym strajku. Powtóre wybuch strajku, a zwłaszcza jego przedłużanie się, może skłonić czynniki rządowe do pewnych koncesyj na rzecz przemysłu.

Ze przemysłowcy dąży do wywołania strajku, nie ulega wątpliwości. Przedewszystkiem świadczy o tem zdecydowana niechęć do jakichkolwiek pertraktacji. Mimo kilkakrotnego zaproszenia na wspólną konferencję przemysł na żadne pertraktacje się nie godzi, choć zasadniczo związki zawodowe dąży jedynie do znormalizowania stosunków w sensie przestrzegania umowy zbiorowej. Niestety umowa ta jest systematycznie naruszana i zarówno robotnicy, jak i przemysłowcy doskonale o tem wiedzą. Na niedoszłych konferencjach przedstawiciele robotników mieli przedstawić dowody łamania umowy, na co związki przemysłowców z uporem opowiadają, że umowa jest skrupulatnie przestrzegana i nie chcą dowodów oglądać. Jasną rzeczą jest, że taki stosunek przemysłu doprowadza do coraz większego zaognienia.

Następnie w ostatnich dniach jednocześnie w szeregu fabryk wydano zarządzenie o usuwaniu z pracy starszych robotników, a przyjmowaniu na ich miejsce młodych, którzy dotąd nie pracowali. Takie postawienie sprawy zasadniczo sytuacji nie zmienia, gdyż przez to ani nie zmniejszy się na rynku pracy liczba bezrobotnych, ani też nie wpłynie to dodat-

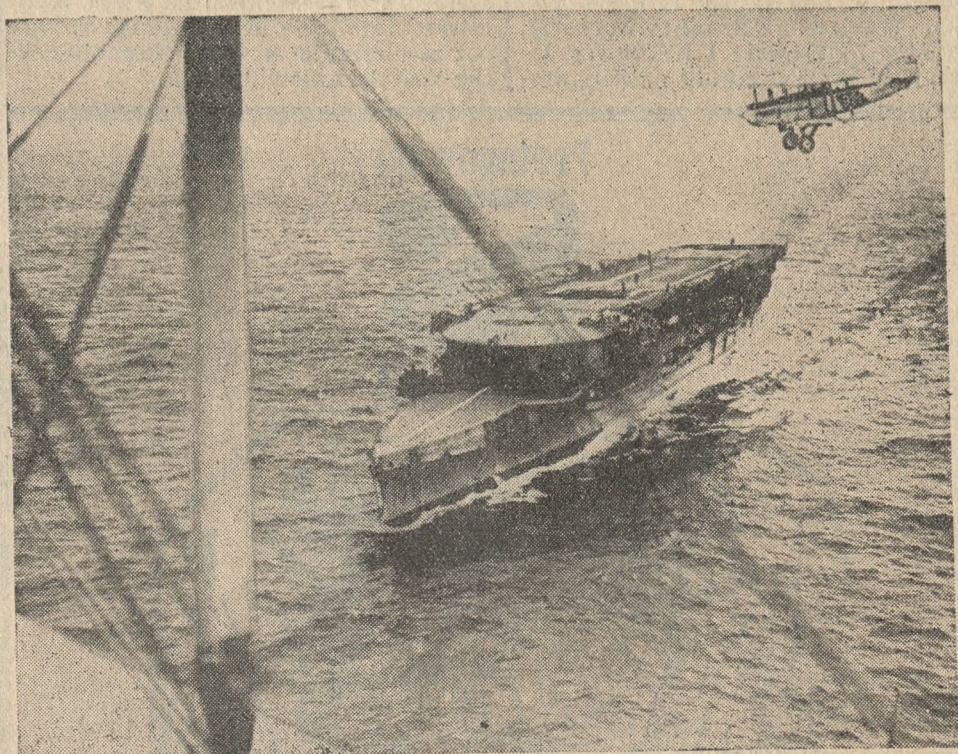
nio na przestrzeganie umowy zbiorowej. Ma to natomiast duże znaczenie dla samego przebiegu nadchodzącego strajku: z jednej strony osłabi to spistość załogi w poszczególnych fabrykach, gdyż zżyci ze sobą starzy robotnicy zostaną przetasowani świeżym elementem; z drugiej zaś łatwiej będzie przełamać strajk, gdyż świeżo zaangażowani i spragnieni pracy robotnicy, prędzej pójdą na ugodę i ustępstwa.

Przedewszystkiem jednak takie usunięcie z fabryk dużej liczby starszych robotników bardzo poważnie odbije się na stanie kas i budżecie Unbezpieczalni i wydziałów opieki społecznej. Należy bowiem pamiętać, że ci młodzi w znacznej większości dziś

tych budżetów nie obciążają, gdyż nigdy jeszcze nie pracowali i tem samem nie mają nabytych praw do świadczeń... Oczywiście czynniki rządzące będą postawione w trudną sytuację, którą niewątpliwie przemysł łódzki zapraśnie wykorzystać. Podobna cokolwiek akcja była już przeprowadzana przed kilku laty w ciężkim przemyśle, gdy chodziło o utargowanie u rządu niższej stawki.

Po ostatnich posunięciach staje się jasne, co na nadchodzącym strajku chcą zyskać przywódcy lewicowi w sensie politycznym, a przemysłowcy w sensie gospodarczym. Za oba te ewentualne zwycięstwa zapłaci robotnik... Niestety!

KAZIMIERZ HAŁABURDA.

Część brytyjskiej floty wojennej odbywa obecnie ćwiczenia koło północno - afrykańskich wybrzeży w pobliżu wysp Kanaryjskich. Fotografia nasza przedstawia samolot z pokładu lotniskowca „Furious”, udający się na wywiad.

Gdzie są istotni wrogowie

„Słowo Pomorskie” omawia ostatnią mowę min. Raczkiewicza i pisze m. in. na jej marginesie:

„Nie tylko „nacjonalizm pruski stworzył niewątpliwie potęgę militarną Niemiec”, jak chce p. min. Raczkiewicz. I potęgę militarną Polski stworzył polski nacjonalizm obozu narodowego. I tej jego zasługi nie wykreślą z historii Polski żadne najbardziej we władzę spowite enuncjacje. Jeżeli gdzie, to w nacjonalizmie, będą się przyszłe pokolenia doszukiwać tradycji walk niepodległościowych. Ten nacjonalizm przetrwał burze i jutro odniesie on pełne zwycięstwo w walce z wewnętrznymi wrogami Polski. Bo na tym froncie, a nie na pozycjach nacjonalizmu polskiego, czai się wróg naszego państwa.

„Nie ulega wątpliwości, że rząd ma obowiązek i powinien wszelkimi środkami swej władzy bronić równowagi stosunków wewnętrznych pań-

stwa. Ale rząd ma też obowiązek skonfrontowania swego programu politycznego z dążeniami nacjonalizmu polskiego.

„Gdy Stronnictwo Narodowe wypowiedziało na śmierć i życie walkę takim wewnętrznym wrogiem państwa, jakim są Żydzi i komuniści, to przedstawiciel rządu polskiego walkę tę nazywa „nacjonalizmem niezdrowym” i dla państwa równie niebezpiecznym, jak komunizm. W tem nieporozumieniu mieści się cały tragizm rządów „sanacyjnych”.

„Rząd stanął tu na niebezpiecznym zakręcie swej ideologii państwowej. Wstąpił on na most podcięty przez tych, z którymi walczy i walczyć będzie nacjonalizm Stronnictwa Narodowego. Nie mamy bowiem żadnej wiary, aby most ten był zdolny dźwigać jeszcze na dłuższą metę życie narodu i państwa”.

Osadnictwo niemieckie na wschód Rzeszy

Prasa niemiecka poddawała niedawno surowej krytyce plan parcelacyjny reformy rolnej w Polsce na rok 1936, twierdząc, że skierowany on jest w Wielkopolsce i na Pomorzu głównie przeciw własności niemieckiej. W związku z tem warto zapoznać się z planami kolonizacyjnymi Trzeciej Rzeszy, które dotyczą niemieckich prowincji na wschodzie.

Rząd niemiecki, wychodząc z założenia, że chłop na roli przedstawia najtęższy element narodowy, z szczególną troską odnosi się do osadzania chłopów na ziemiach granicznych i pod tym kątem prowadzi swą akcję parcelacyjną.

W r. 1935 przedstawiła się parcelacja w Prusach Wschodnich poważniej, niż roku poprzedniego. Ogółem powstały w samej prowincji wschodniej - pruskiej 544 nowe włości chłopie, o ogólnym obszarze 35 tysię-

cy mórg. Poza tem wszczęto 842 postępowania dla ułatwienia kolonizacji zzewnątrz. Rząd nabył obszar 365 tysięcy mórg celem przygotowania kolonizacji na lata następne. Na ziemi tej stworzy się osady dla około 5000 rodzin chłopie.

Podobna akcja prowadzona jest także na Śląsku. Sprowadzani są tu w pierwszej linii chłopie z okolic katolickich Nadrenji, mianowicie tacy, którzy po przekształceniu gospodarstw ojcowskich na „włości dziedziczne” pozostają bez roli jako niepiwoworodni. Związek prowincjonalny Nadrenji wyasygnował dotąd około ćwierć miliona marek na pomoc osadniczą, przyczem chodzi tu o przesiedlenia na wschód. Osobna organizacja bada zdolności kandydatów pod kątem widzenia ich zdatości na ziemiach wschodnich. W r. 1934 pierwszy zaczątek dało przesiedlenie 54 rodzin nadreńskich na Śląsk. Akcja ta jest nadal prowadzona i ma wzmocnić element rdzennie niemiecki na ziemiach słowiańskich wschodniej Rzeszy.

UWAGI

Ascott, magiczne słowo, które oznacza słynne wyścigi wiosenne w Anglii, zarazem niekalendaryzowy koniec zimy i pluty.

Ze słowem tem kojarzy się nie tylko gorączka wyścigowa milionowych mas londyńskich i nie tylko nadzieje hodowców koni i właścicieli stajni. Ascott jest dla Londynu, Anglii — ba, całego imperjum czemś znacznie więcej. Jest wiosenną rewją mody, wyrocznią upodobań estetycznych stroju na cały rok, poczem z Ascott niesie fala upodobań te na cały świat anglosaski.

Jeszcze na posadzkach salonów londyńskich królują książę-karnawał, a zimowa szaruga napelnia ulice „city”, gdy w pracowniach krawieckich już przygotowują wiosenne modele. Ascott jest hasłem wielkich magazynów, uzupełnia swą atmosferą przybytki mody. Przemysł włókieniczny nastawia na nutę wiosennej rewji swe warsztaty, tysiące mniejszych pracowni — galanterji, obuwia, kapeluszy — gorączkowo oczekuje daty wyścigów. Bo Ascott nadaje ton. Ascott jest motorem, który corocznie puszcza w ruch maszynę angielskiego przemysłu konfekcyjnego. W najszerszym tego słowa znaczeniu: od skromnej szpilki z Sheffield, do bogatych wystaw jubilerskich na Bond Street.

W tym roku grozi tym przygotowaniom katastrofa. Groźba bynajmniej nie obojętna, jeśli się zważy, że chodzi o jedną z najpoważniejszych galezi przemysłu angielskiego. Grozi zatamowanie pracy w tysiącach zakładów, — o byt milionów ludzi.

Tą groźbą jest żałoba po śmierci króla Jerzego.

Ascott — miast być przeglądem świetności mody angielskiej — miałby ugrząść wśród barw czarnych i szarych, odbierających doroczną rewję jej uroczysty charakter. Wpłynęłoby to bezwątpienia na ogólny stan przemysłu odzieżowego, zabierając mu wiosenną podniętę.

Nadchodzi tedy z Londynu wiadomość, że młody król Edward własnowolnie zarządził dyspensę: w żałobie odworskiej nastąpi na jeden dzień przerwa. W dniu wyścigów w Ascott cała Anglia przybrać ma pogodny strój, godny tradycji wiosennych wyścigów. W tym jednym dniu mogą pracownice Zjednoczonego Królestwa popisać się, jak co roku, swymi produkcjami. Miliony ludzi nie mają cierpieć wskutek żałobnych wspomnień, choćby to nawet było wspomnienie pierwszego obywatela kraju.

Jest to przykład godny uwagi, zwłaszcza jeśli się zważy, że nie wszędzie rozgranicza się radości i troski poszczególnych obywateli — choćby wysoko postawionych — od radości i trosk państwa, a fakt imienia czy przygodnego jubileuszu wyrasta do wydarzenia ogólnonarodowego.

„Generalidad” Katalonji odżywa

Objęcie władzy w Hiszpanji przez lewicowy „front ludowy” z premjerm Azaną na czele spowodowało ponowne odrodzenie się sprawy autonomji Katalonji.

Po zwycięstwie wyborczem lewicy i ogłoszeniu amnestji dla przestępców politycznych opuścili więzienie wśród innych również byli członkowie „generalidad” (rządu) katalońskiej z prezydentem „generalidad” Companyssem na czele. Wkrótce po opuszczeniu więzienia Companys konferował z prem. Azaną na tematy dotyczące statutu autonomji katalońskiej. Zawieszenie jej nastąpiło po październikowej rewolucji katalońskiej w r. 1934 przeciwko madryckiemu rządowi centralnemu. Starania Companysa zmierzają ku wznowieniu autonomji Katalonji, przywrócenia rządu „generalidadu” i to w tym składzie osobowym, który istniał jesienią 1934. Tymczasem urzęduje Companys w Barcelonie w charakterze gubernatora Katalonji.

Wobec zasiadania w Kortezach zdecydowanej większości lewicowej jest prawdopodobne przywrócenie statutu katalońskiego drogą uchwały ciała ustawodawczego. Instalacja „generalidadu” katalońskiej wzmocni oczywiście dążenia odśrodkowe tej części Hiszpanji, przeciwko czemu występowała bardzo silnie prawica hiszpańska w poprzednich Kortezach mając na oku zwartość i jednolitość państwa

Na co sobie Niemcy pozwalają

Budzyń. — „Wir Deutschen wollen deutsch bleiben” — pod takim hasłem urządziła tutejsza Jungdeutsche Partei zabawę zimową. Zaproszenia z tym nagłówkiem otrzymali też i — Polacy. Typowa to doprawdy czelność niemiecka. (bk)

U reemigrantów z Francji

Niedawno donosiliśmy, że podczas wizytowania świetlicy naszych reemigrantów z Francji przy ul. Kilińskie- przez zarząd Opieki Polskiej, ci przystąpili do prezesa hr. Bnińskiego z prośbą o podwyższenie im racji chleba, otrzymywanego w świetlicy. Życzeniu ich stało się obecnie już zadość.

Jak nam donoszą z kół reemigranckich, zarząd Polskiej nad Rodakami na Obczyźnie dostarcza im narazie dziennie 30 bochenków trzyfuntowych chleba, do tego 6 funtów smalcu i 4 litry mleka. Rozdzielaniem porcyj chleba oraz kawy z mlekiem zajmują się panie z Opieki pod kierownictwem generalnej sekretarki p. A. Smoczyńskiej. Zadowolenie z tego powodu wśród rzeszy reemigranckiej panuje niemałe. Do Opieki Polskiej i jej kierownictwa odnoszą się oni też z głęboką wdzięcznością, uznając jej bezinteresowną i pełną poświęcenia pracę dla ulżenia ich chwilowo tak ciężkiej doli.

Wdzięczność swą wyrażają także dla tych obywateli miasta naszego, którzy z czemkolwiek pośpieszyli im z pomocą. (c)

Nowi członkowie Młodzieży Wszechpolskiej

W ub. niedzielę Młodzież Wszechpolska obchodziła piękną uroczystość przyjęcia do swych szeregów nowych członków, którzy ukończyli drugi kurs kandydatów. O godz. 11 w kaplicy Nowego Domu Akademickiego została odprawiona msza św., na której byli tłumy młodzieży, poczem o godz. 12 w lokalu organizacyjnym nastąpiła uroczystość przyjęcia nowych członków. Uroczystość tę zaszczycił swą obecnością wielki przyjaciel młodzieży ks. prałat Józef Prądzyński, który w serdecznych słowach przemówił do zebranych, wskazując na te prawdy i zasady, jakimi winien się kierować tak w życiu prywatnym jak i publicznym każdy człowiek, a tembardziej Wszechpola. Pierwszą taką zasadą jest prawo serca, które daje równowagę i stały kierunek życia. Pozwala ona na życie spojrzeć z pewnych wyżyn, dalekich od koniunkturalnych względów. Nawet w najgorętszej walce nie można stosować zasady cel uświęca środki, bo doprowadziłoby to do anarchii moralnej, do zatracenia wartości etycznych, które są podstawą wszelkiego życia. Każdy Wszechpola winien być karny, bo karność to fundament wszelkiego ładu, każdej organizacji, walczącej o swoje ideały. Być karnym, to nie znaczy tylko podporządkowywać się swym kierownikom i władzom, bo karność to walka z sobą, to ciągłe łamanie w sobie złych skłonności i przywar w imieniu naczelnych zasad i nakazów ładu moralnego i społecznego.

Słowa czcigodnego mówcy zostały przyjęte gorącymi oklaskami zebranych.

Następnie p. Janusz Patalong podniósł w swoim przemówieniu konieczność intensywnej pracy w szeregach, do których za chwilę wstąpią nowoprzyjęci. Z kolei nastąpiło uroczyste złożenie przysięgi przez 40 nowych członków, które odebrał w za-

stępstwie kierownika kursu kandydatów p. Janusz Patalong. W końcu kilka słów wygłosił prezes Młodzieży Wszechpolskiej Zygmunt Ways, który podniósł, że Młodzież Wszechpolska, będąc awangardą ruchu narodowego w Polsce, musi wszystkie swe siły wyłożyć do pogłębienia ideologicznego i skonsolidowania organizacyjnego, aby spełnić zadania, które jej członków w

przyszłości czekają. Prezes Ways wskazał na dziedzinę zagadnień społeczno-gospodarczych, które winny stać się terenem pracy nowoprzyjętych do Młodzieży Wszechpolskiej.

Piękną tę uroczystość zakończono odśpiewaniem Hymnu Młodych.

Zaznaczyć należy, że trzeci kurs kandydatów rozpocznie się już w przyszłym tygodniu. Zapisy przyjmuje wydział organizacyjny codziennie w godzinach dyżuru w lokalu Młodzieży Wszechpolskiej, św. Marcin 65.

Wyroki w procesach o zajścia antyżydowskie na uniwersytecie pozn.

O godz. 12.30 sąd wszedł na salę. Miejsce prokuratora zajął wiceprokurator Misiurewicz. Sala wypełniona jest publicznością.

Sąd odczytał wyrok, mocą którego oskarżeni w pierwszym procesie pp.: Calka Wacław, Zygmunt Kornacki, Stanisław Piątkowski i Kazimierz Jacholowski skazani zostali na karę are-

sztu po 2 tygodnie, z zawieszeniem na 3 lata. Konrad Piechocki został uniewinniony.

W drugim procesie oskarżeni Lech Duszyński skazany został na 2 tygodnie aresztu z zawieszeniem na 3 lata, Kazimierz Olejnik na jeden miesiąc aresztu bez zawieszenia. P. Irena Nierubiszewska została uniewinniona.

Protegowani

Mniejszość w Polsce czuje się doskonale pod opiekunictwem skrzydłami „sanacji” — a większość?

Protestantyzm przeciw hitleryzmowi

Berlin. (Pat.) Synod narodowego ewangelickiego kościoła wyznaniowego, który przez 7 dni obradował w Deynhausie zakończył się. Ze strony urzędowej nie podano wiadomości, ani o zebraniu się synodu, ani też o wynikach narad.

Wedle nieoficjalnych wiadomości obrady były dość gorące w kierunku bojowej opozycji osiągnął znaczną przewagę. Wykładnikiem tego kierunku byli znani już pastory ewangelicy Niemoeller i Jacobi oraz superintendent Tibelius.

Państwowe komitety kościelne ustanowione przez min. Kerrla uznano większością 10 głosów jako bezwzględnie nie do przyjęcia. Żądano przyznania bratnim komitetom pełnego prawa do kierownictwa niemieckim kościołom ewangelickim. Dotychczasowe urzędowe komitety zostały przytem zwolnione. Również i znany biskup Marahrens, który w ostatnim czasie skłaniał się do kompromisu z państwowymi władzami kościelnymi, złożył swój urząd.

Komuniści w Czechosłowacji

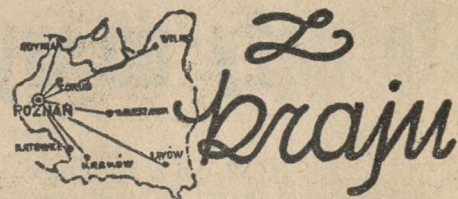
Mor. Ostrawa. (PAT.) Tygodnik „Narodni Sjednoceni” zamieszcza artykuł, w którym występuje ostro przeciw rozleglejszej propagandzie komunistycznej w Czechosłowacji.

Ostatnio środkami tej propagandy są radiostacje sowieckie, które zasypują pojedyncze osoby listami. Przesyła się w nich szczegółowe programy odczytów „Kominternu”, wygłaszanych w języku czeskim, oraz nawołuje się adresatów do utrzymania ze stacjami sowieckimi korespondencji listowej i wskazywania życzeń.

Diennik zapytuje, czy rząd czechosłowacki wciąż będzie milczał wobec tego postępowania Sowietów, które mieszaniną się do wewnętrznych spraw i propagandą komunizmu naruszają przyjazne stosunki między oboma państwami.

Z dyplomacji

Warszawa. (Tel. wł.) Konsul R. P. w Berlinie Kulisiewicz mianowany został kierownikiem centrali referatów M. S. Z. (wł.)

ZAKAZ SPRZEDAŻY MAŁOLETNIM CZEKOLADY Z ALKOHOLEM

Władze zdrowia publicznego zwróciły uwagę na to, że fabryki czekolady używają w wielu wypadkach dla produkcji czekoladek z likierami, rumem itp. alkoholu dużej mocy. Ponieważ wyroby te są sprzedawane dzieciom szkolnym i stać się mogą powodem szerzenia alkoholizmu wśród nieletnich — wydane będą przepisy, ograniczające produkcję tych gatunków czekolady.

BANDYTIZM POD OKIEM STOLICY

W tych dniach kilku zamaskowanych bandytów wtargnęło do zagrody Stanisława Muchy w Okuniewie pod Warszawą. Bandyci uzbrojeni w rewolwery steroryzowali wszystkich domowników i powiązali ich sznurami. Następnie zażądali od Muchy wydania sumy 8 tysięcy złotych, które miał posiadać w jakimś schowku. W rezultacie zmusili Muchę do pokazania skrytki, w której znaleziono tylko 25 złotych. Zawiedzeni w swych nadziejach, pobili następnie wszystkich do krwi, poczem uszli niepoznani.

RZADKI JUBILEUSZ FIRMY KUPIECKIEJ

Z okazji rozpoczęcia 107 roku istnienia firmy Franciszek Fuchs i Synowie w Warszawie, ks. proboszcz Mościński odprawił mszę św. w katedrze św. Jana w Warszawie.

TRAGICZNY WYPADEK PODCZAS ĆWICZEŃ WOJSKOWYCH

W czasie ćwiczeń w rzucaniu granatów ręcznych przez 10 p. p. wydarzył się pożałowania godny wypadek. Gdy jeden z podporuczników 10 p. p. zauważył, że żołnierz zamiast rzucić natchmiast odbezpieczony granat, trzyma go mimo wezwania zbyt długo w ręku, podbiegł do niego i usiłował mu go wytrącić. W tem nastąpiła eksplozja, a wybuch oberwał żołnierza w dłoń, porucznik zaś postradał cztery palce u ręki i oko. Oba rannych w stanie ciężkim przewieziono do szpitala wojakowego w Łodzi.

ULGI KOLEJOWE DLA PIELGRZYMEK DO CZĘSTOCHOWY

Nowa taryfa kolejowa przewiduje znaczne i dostępne bez wszelkich formalności ulgi dla pielgrzymek do Częstochowy. Wynoszą one od nowej zniżonej tabeli opłat normalnych 33 proc. dla grupy 15 osób, 50 proc. dla 60 osób, 66 proc. za 200 osób i 75 proc. za 500 osób.

Grupy powyżej 200 osób przewożone są pociągami popularnymi. Pielgrzymki piesze do Częstochowy nie są wynikiem z małych ustępstw w taryfie kolejowej, lecz objawem petyzmu i tradycji. Zaznaczyć należy, że uczestnicy pieszych pielgrzymek wracających kolejami otrzymują zniżki 33 i 50 proc.

O ZŁOŻACH RUDY ŻELAZNEJ POD SAMBOREM

Dokonane badania pokładów rudy darnowej w Rudzie pod Samborem, wykazały rzekomo znaczny procent w niej żelaza. Złoża te znajdują się stosunkowo bardzo płytko pod powierzchnią ziemi, bo na głębokości niecałych 30 cm., tak, że potrzeba używania przy ewentualnej eksploatacji urządzeń wiertniczych zupełnie odpada. Górnośląskie towarzystwo dla eksploatacji rudy żelaznej zainteresowały się tem odkryciem i podobno w najbliższej przyszłości przystąpi się na terenie nowoodkrytym do budowy dwóch wielkich pieców, do prażenia rudy, narazie dla hut górnośląskich.

Pokłady rudy ciągną się na długości 30 km., a na szerokości 5 — 10 km.

TRAMWAJ Z KRAKOWA DO WIELICZKI

W ostatnich dniach z ramienia Izby przemysłowo-handlowej w Krakowie była rozpatrywana sprawa budowy linii tramwajowej Kraków — Wieliczka. Za zrealizowaniem tego projektu przemawiają rozmaite momenty. Koszt budowy oblicza się na dwa miliony złotych, przyczem linia ta miałaby być zaczątkiem późniejszej dalszej przez Dobzycane, Myślenice, Rabkę i Chabówkę do Zakopanego. Na razie wybrano komitet, który ma zająć się opracowaniem szczegółów projektowanej linii tramwajowej.

SKUTKI TEGOROCZNEJ ZMIENNEJ ZIMY W ZALESZCZYKACH

Zmienne zima tegoroczna prawdopodobnie fatalnie się odbije na drzewach owocowych w Zaleszczykach i okolicy. Mróz, który był doszedł do 22 stopni zniszczył w 80 proc. pączki morelowe, które z powodu łagodnej zimy były częściowo rozwinięte. Wedle twierdzeń niektórych ogrodników, piał z tych mrozów, gdyż w czasie ostatniego ciepłoty, w dolinach było o wiele zimniej i kwiaty nie rozwinęły się do takiego stopnia, by im mrozy zaszkodziły. W pewnych kołach ogrodniczych utrzymują, że w niektórych miejscach padły ofiarą ostatniego mrozu także drzewa morelowe, w których z powodu ciepłej temperatury krążyły już soki, tak, że nie były odporne na mroz.

Kapłani jubilat

W ubiegłą niedzielę obchodził 40 rocznicę uzyskania święceń kapłańskich ks. prob. B. Walich w Pobiedziskach. W uroczystej mszy św., odprawionej przez Jubilata, w czasie której okolicznościowe kazanie wygłosił ks. wik. Goliwas, wzięły udział wszystkie miejscowe organizacje katolickie z pocztami sztandarowymi, bractwa i liczni parafianie.

Po nabożeństwie długim pochodem udano się na salę p. Stacheckiego, gdzie odbyło się uroczyste posiedzenie, zorganizowane przez komitet parafjalny. Na program złożyły się śpiewy chórowe, liczne deklamacje oraz składanie życzeń przez przedstawicieli władz miejscowych oraz wszystkich organizacji. Wzruszony temi dowodami przywiązania sędziwy Jubilat nakoniec składał zebrany serdeczne podziękowania, przeznaczając zarazem wręczony mu dar gotówkowy na potrzeby kościoła. (mp)

40-letni jubileusz kapłaństwa obchodzi również ks. Jan Lachowski, proboszcz w Konarzowie pod Poznaniem, pracujący na tej placówce od r. 1902. Przedtem był ks. Lachowski wikariuszem we Wrześni, gdzie przeżył słynny strajk dzieci wrześnińskich o pacierz polski i sam stał jako świadek w procesie o te zajścia.

Tak samo ks. Julian Flach, od roku 1919 proboszcz parafii koźmińskiej, zalicza się do grona duszpasterzy naszej archidiecezji, którzy przed 40 laty otrzymali święcenia kapłańskie.

Czcigodnym XX. Jubilatowi „ad multos annos”!

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO GŁÓWNA

Zebranie plenarne z referatem p. Holasza odbędzie się w czwartek 27 b. m. w lokalu p. Książka ul. Główna 38. Początek o godz. 19.30

Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi

Kierownik

Koło Stare Miasto

Zebranie odbędzie się w dniu 27 bm. w lokalu p. Wróblewicz Chwaliszewo 68. Początek o godz. 20-tej.

Sekcja Żeńska — Koło Śródmieście

Zebranie plenarne z referatem, odbędzie się w piątek, dnia 28 lutego o. r., w sali S. M. św. Marcin 65. Początek o godz. 20-ej.

Obecność wszystkich obowiązkowa.

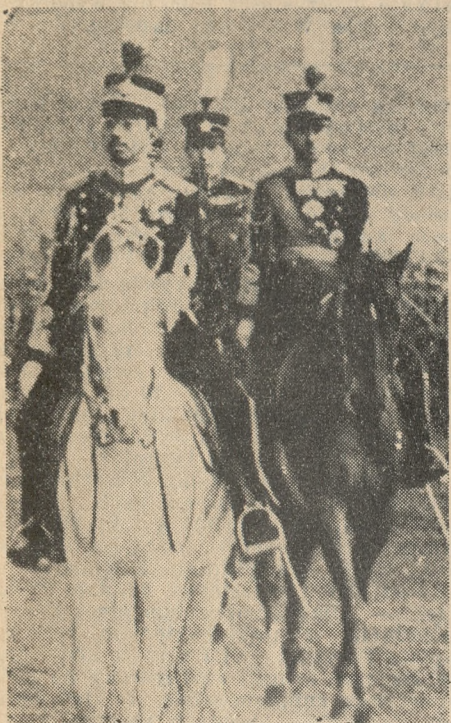
Kierownicza.

Koło Wilda

Plenarne zebranie w piątek, dnia 28 lutego w lokalu n. Zawadkowej, G. Wilda 75. Początek o godz. 20-tej.

Wydarzenia w Japonii

Daleki Wschód coraz częściej przyciąga uwagę europejską swoimi wydarzeniami politycznymi. W wydarzeniach tych Japonia odgrywa coraz częściej rolę czynnika dynamiczno - motorycznego. Wypadki, rozgrywające się

Cesarz Hirohito

dokonuje na swym ulubionym koniu Shirayuki (Biały śnieg) przeglądu 10-tysięcznej gwardii przybocznej na placu ćwiczeń Yoyogi w Tokio.

w Chinach, Mandżukuo, obu Mongołjach i na pograniczu mandżursko - sowieckim, wiąże się z planami ambitnych wyspiarzy z Niponu. W oczach europejskich cesarstwo japońskie przedstawia się niczym blok granitowy, zwarty, jednolity, spojony jedną myślą i pragnieniami narodowymi.

Tymczasem, wbrew temu mniemaniu, Japonia od wewnątrz również przeżywa wstrząsy, powodujące wzloty i upadki w różnych dziedzinach jej życia politycznego, społecznego i gospodarczego. Tylko z powodu dużej odległości, a przede wszystkim wielkiej tajemniczości, właściwej ludziom Wschodu, i nieufności wobec białych większa część tych spraw nie dociera do wiadomości Europejczyków.

Warto sobie przy tej sposobności przypomnieć, że jeszcze nie upłynęło 100 lat od chwili, kiedy biali po okresie rządów t. zw. ery Tokugawa, jedynie dzięki swoim armatom na statkach wojennych, otrzymali prawo wstępu na wyspy Syna Nieba, którem to mianem określa się majestat cesarski. Przez przeszło 200 lat pod groźbą kary śmierci nie wolno było żadnemu Japończykowi opuszczać ojczyzny; głową płacił również biały za wkroczenie do Niponu. Struktura polityczno - społeczna kraju, który do połowy XIX stulecia żył w formach feudalizmu, na wzór ustroju europejskiego z średniowiecza, nie została wykończona z tą chwilą, kiedy wielcy reformatorzy życia japońskiego z okresu Meji wprowadzali formy, przejęte w Anglii, Francji i Niemczech.

Na dramat, który rozegrał się w Japonii w ciągu środowego rana, kiedy 3 pułk tokijskiej dywizji podjął próbę dokonania zamachu stanu, należy patrzeć poprzez pryzmat ostatnich wyborów do parlamentu. Odebyły się one dokładnie przed tygodniem przy udziale ludności męskiej, gdyż kobietom nie

przysługują dotąd prawa polityczne. Wybory zeszłotygodniowe odbyły się w następstwie rozwiązania parlamentu w styczniu, kiedy stało się jasne, że większość narodowo - zachowawczo - agrarna partii Seijukwai zajmie krytyczne stanowisko w parlamencie wobec przedłożenia gospodarczych i finansowych rządów premiera Okady, zamordowanego w środę.

Aby uniknąć przesilenia rządowego w okresie pochłonięcia wszystkich sił narodu japońskiego żywotnymi jego interesami na stałym lądzie azjatyckim, cesarz Hirohito zarządził rozwią-

Przy bólach lub zawrotach głowy, szumie w uszach, bezsenności, złem samopoczuciu, podrażnieniu należy natychmiast zastosować wypróbowany przy tych dolegliwościach środek — wodę gorzką Franciszka Józefa.
Tg 356

zanie izby i nowe wybory. Dały one zwycięstwo stronnictwu liberalnym z partią Minseito na czele, gdy partia konserwatywna Seijukwai straciła przeszło 80 mandatów. Wzrosły szeregi przedstawicieli partii socjalistycznej. Jak już w poprzednim artykule, poświęconym wyborom, zwróciliśmy uwagę, za stronnictwami Seijukwai i Minseito stoją potężne koncerny przemysłowo - finansowe Mitsubishi i Mitsui. Dwa te koncerny są właścicielami

de najwyższych dostojników państwowych, związanych rodzinie i majątkowo albo z Seijukwai albo z partią Minseito, a więc również z interesami wspomnianych wyżej koncernów Mitsui i Mitsubishi, dokonali w ten sposób krwawego protestu przeciwko wszechwładzy czynników kapitalistycznych w polityce japońskiej. Jak bowiem wynika z pierwszych dokładniejszych doniesień z Japonii, zamach oficerów nie był skierowany przeciwko cesarzowi, uosobiającemu w swej godności ład i porządek ustrojowy, lecz przeciwko przerostowi czynników demokratyczno-liberalnych i kapitalistycznych. Przez utracenie wpływów partii spodziewali się zamachowcy, wyznający program społeczno-polityczny, zbliżony do faszyzmu i hitleryzmu, używać środki do przeprowadzenia podstawowych zmian w życiu wewnętrznym Japonii. Przez upaństwowienie banków, przemysłu, kopalń, środków komunikacyjnych, lądowych, morskich i powietrznych — pragnęli oficerowie wpłynąć na podniesienie dobrobytu mas, a przez to wydrzeć je z pod wzrastających wpływów socjalistyczno-komunistycznych.

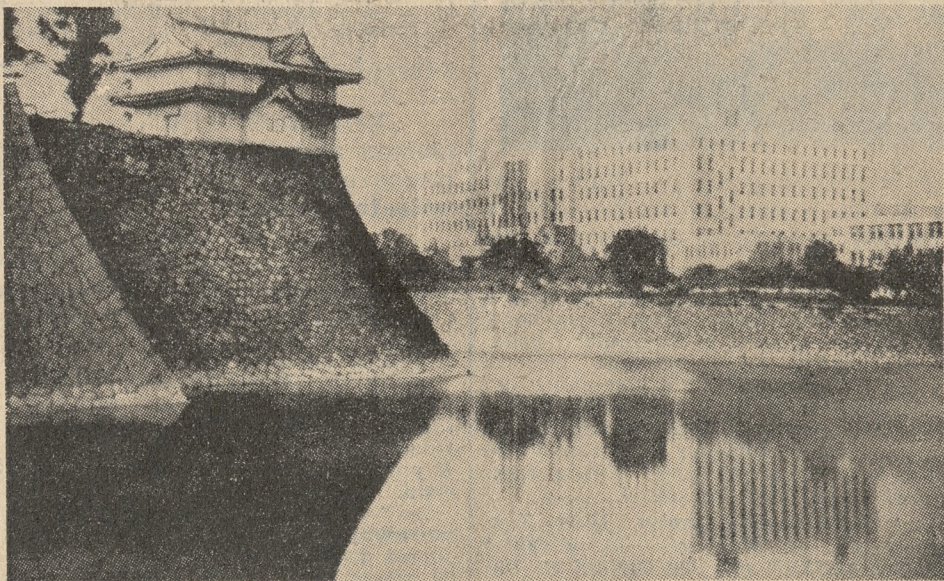
Najświeższe doniesienia z Japonii za pośrednictwem Paryża i Berlina pozwalają przypuszczać, że za młodymi zamachowcami stoi duża część armji. Niechęć kół wojskowych do rządów polityków liberalnych wzrosła ostatnio jeszcze poważnie na skutek braku wyrozumiałości dla działań wojennych armji kwantuńskiej w Azji. Niedawne

PRZED NABYCIEM

zasyпки dla dzieci prosimy o zaznajomienie się z miarodajną opinią, uwidocznioną na opakowaniu zasyпки dla dzieci D-ra Lustra.
Tg 355

mi lub też kontrolują niemal całą twórczość japońskiego życia gospodarczego. Mitsui sprawuje nieograniczoną władzę nad wielką liczbą banków japońskich, kopalni, blokami mieszkalnymi, stoczniami, liniami okrętowymi,

bowiem żądania ministerstwa wojny, aby powiększyć kredyty na prowadzenie wojny w Azji, spotykały się z ostrym sprzeciwem ministra skarbu, zwracającego uwagę na ogromne obciążenie życia gospodarczego.

Stara i nowa Japonia (Romantyczny zamek feudalny i nowoczesny ratusz w Osace).

kolejami itd. W polityce finansowo - społeczno-gospodarczej walczy Mitsui o poparcie dla przemysłu i handlu, gdy tymczasem konkurencyjny koncern Mitsubishi proteguje przede wszystkim finansistów.

Młodzi oficerowie, którzy na czele swoich kompanij zaatakowali w śro-

Osobny rozdział w ruchach rewolucyjnych Japonii stanowi rola tajnych organizacji zarówno wśród wojskowych jak i studentów. Pozostają one przeważnie pod wpływem ideologii nacjonalistycznej. W kołach tych morderczy polityczny, potępiany wszędzie w cywilizacji zachodnio-europejskiej, pielęgnowany jest w Japonii jako czyn patriotyczny.

W atmosferze takiej nie trudno o zamachy. Zamordowanie hr. Saito, ostatniego przedstawiciela t. zw. „Genro” — rady starszych, powołanej do życia w drugiej połowie ubiegłego stulecia, — stanowi też niejako symboliczne zamknięcie okresu rządów, do których dopuszczani byli wyłącznie bardzo starzy politycy. Nacjonalistyczne czynniki z armji oddawna domagały się dopuszczenia do współrządów

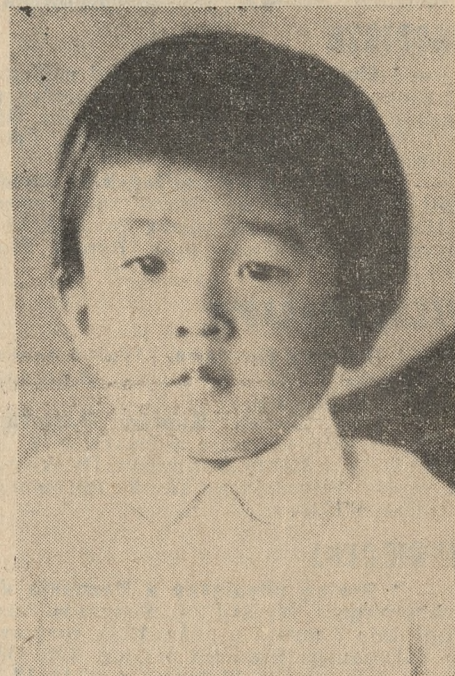
Więcej światła
za niższą cenę

na zużyciu prądu
daje zastosowanie
żarówki dekalumenowej

TUNGSRAM D
Z DWUSKRĘTNYM DRUCIEM D

Tg 354

Następca tronu japońskiego 2-letni książę Akihito Tsugu.

ludzi „młodych”, których wiek waha się między 50 a 60 laty.

Jak już wyżej wspomniano, zdaje się, że cesarz Hirohito nie odtrąci od współudziału w rządach tych czynników, z których środowiska wyszedł ostatni zamach. Biorąc pod uwagę ich wielki i bezsporny patriotyzm, silne dążenia do rozszerzenia Japonii na gruncie azjatyckim, pragnienie poprawy bytu najszerzych warstw ludności japońskiej i dążenia do przebudowy ustroju społeczno-gospodarczego, należy przypuszczać, że ludzie ci znajdą się wśród tych, którzy w dalszym ciągu będą budowali wielkość Japonii. Są to rzeczy w dużej mierze trudne do zrozumienia i wytłumaczenia dla Europejczyka, ponieważ dokonują się w obcej nam duchowo atmosferze „ducha Wschodu”.

Młodzież Wszechnolska WALNE ZEBRANIE

W czwartek, dnia 27 b. m. o godz. 20 w lokalu własnym odbędzie się walne zebranie Młodzieży Wszechnolskiej z udziałem wszystkich członków. Obecność obowiązkowa.

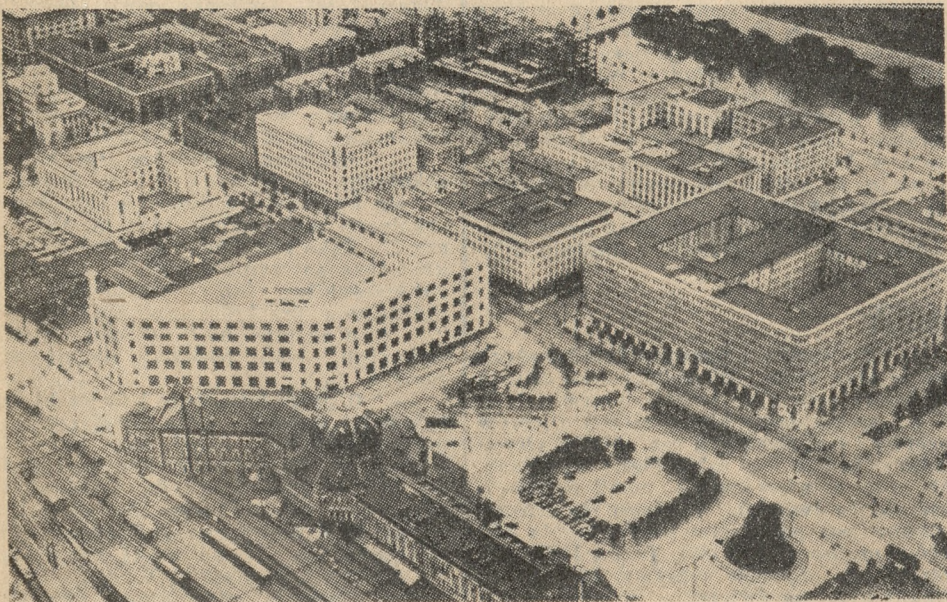
Przetarg.

Pocztowa Kasa Oszczędności ogłosiła w „Monitorze Polskim” z dnia 27 lutego 1936 roku przetarg na

wykonanie budowy gmachu przy Placu Wolności nr. 3 w Poznaniu.

Termin przetargu: 27 marca 1936 r. godz. 15.

Formularze przetargowe do nabycia od dnia 3 marca 1936 roku w Dyrekcji Oddziału P. K. O. w Poznaniu ulica Dąbrowskiego 6 i w Wydziale Budowlanym P. K. O. w Warszawie, ulica Świętokrzyska 35.

Dzielnica handlowa w Tokio.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Luty
28
PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Piątek: Romana opat.,
Teofila m.
Sobota: Romana W. p.
Kalendarz słowiański
Piątek: Tworzymira
Sobota: Lech, Czech
i Rus
Słońca: wschód 6,44
zachód 17,28
Długość dnia 10 g. 44 min.
Księżyc: wschód 8,42 zachód 0,35
Faza: 6 dzień po nowiu.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu:
dziś plus 0,82 mtr.

Przepowiednia pogody na piątek: Zachmurzenie zmienne, tylko nieznaczne opady, temperatura w pobliżu zera.

NOCNA SŁUŻBA APTEK.

Sródmieście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 18. — Apt. im. Marcinkowskiego w Bazarze, ul. Nowa. — Apt. Czerwona, St. Rynek 37. — Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31. — Apt. przy Grobli, W. Garbary 41. — Jeżyce: Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. pod Opactwem, ul. Dąbrowskiego 76 (róg Staszica). — Łazarz: Apt. św. Łazarza, ul. Strusia 9. — Apt. Karpińskiego, ul. M. Focha 158 (Górczyn). — Wilda: Apt. przy Bramie Wilda, G. Wilda 3. — Apt. Fortuna, G. Wilda 96. — Staroleka: Apt. miejscowa. — Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

OSOBISTE

— * **Ślub.** Dnia 23 bm. został pobłogosławiony związek małżeński pomiędzy p. Joanną Kaczmarską, a p. Janem Ryżą. Obrzęd ślubny dokonał ks. Tybiszewski.

— * **Srebrne goły małżeńskie** obchodzili dnia 26 bm. pp. Stanisław Wentzel z Małżonką, swą Leokadją z domu Kobierczycką, zamieszkali przy Rynku Śródeckim 3.

WALNE ZEBRANIA

— * **Bractwo Kurkowe.** Walne zebranie w czwartek 27 bm. o godz. 16 na sali bractwa na Szelagu.

— * **Stow. Polsk. Kupców Papierniczych.** Walne zebranie 8 marca r. b. o godzinie 15 w Domu Kupiectwa Polskiego, Al. Marsz. Piłsudskiego 37. Drugi termin o godzinie 15,30.

WYCIĘZKI

— * **Pociąg popularny z Poznania do Zakopanego.** Wyjazd z Poznania nastąpi dnia 7 marca o godz. 16,25, przyjazd do Zakopanego 8 marca o godz. 6,08. Odjazd z Zakopanego 10 marca o godz. 17,32 i przyjazd do Poznania 11 marca o godzinie 6,10. Cena karty uczestnictwa w obie strony wynosi w klasie drugiej 25,80 zł i w klasie trzeciej 17,80 zł. Uczestnikom z prowincji przy odległości od 20—150 km od stacji wyjścia pociągu popularnego przysługują 50-proc. ulga dojazdowa w klasie trzeciej.

WYKŁADY

— * **Wykład o „Wyzwoleniu człowieka”,** który się miał odbyć dnia 28 bm., nie odbył się z powodu choroby prelegenta.

— * **Spawa uboju rytualnego.** Z inicjatywy Tow. Opieki nad Zwierzętami została wygłoszona następująca wykład: lekarza weterynarii dr. Stanisława Święcha p. t. „Nowoczesne metody uboju, a ubój rytualny” i lekarza weterynarii Jana Błaszczyka p. t. „Ochrona zwierząt, jako zagadnienie kultury”. Wykłady odbędą się w dniu 2 marca o godz. 20 w Collegium Minus, sala nr. 17. Wstęp bezpłatny.

— * **Stow. Inżynierów.** Zebranie dnia 6 marca o godz. 20 w sali klubowej Koła Towarzystwa, ul. Nowa 7-8. Odczyt inż. Stanisława Bogusławskiego p. t. „Stan gospodarki cieplnej w naszych siłowniach”.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Akademiję Maryjną** w auli Uniw. Pozn. ku czci Matki Boskiej Częstochowskiej urządził Akad. Kom. Pielgrzymkowy dnia 8 marca o godz. 20.

— * **Komitet budowy kościoła Poznań.** Osiedle urządził pod protektorem ks. prob. Chilomera dnia 8 marca o godzinie 19 koncert w sali kasyna firmy H. Cegielski, Poznań-Główna, ul. Wschodnia.

— * **„Trubadur”** po cenach niższych od 50 gr do 2 zł w Teatrze Wielkim w dniu 5 marca z p. Korytko Czapka i p. Wolińskim w rolach tytułowych. Przedstawienie zakupiło Towarzystwo Czytelników Ludowych. Bilety do nabycia w Bibliotekach T. C. L.

— * **Przykład dla innych.** Samochody pocztowe podczas obecnej odwilży, przy każdym przystanku tramwajowym przystają. Szoferzy tych samochodów wchodzi w położenie przechodniów i uważają, by ich nie zbryzgać błotem. Jakże inaczej postępują niektórzy szoferzy innych samochodów! (we)

Echa krwawej masakry w Wiekowie

Poranny Józef Zych zmarł w szpitalu

Jak już donosiliśmy, w Wiekowie pod Witkowem dokonano krwawego napadu na zabudowania Marjanny Zychowej. We wtorek o godz. 18 na podwórzu zabudowań Zychowej weszło pięciu osobników. Zaatakowali ich z głośnym szczeniem psy, wskutek czego wybiegł na podwórze syn Zychowej, Piotr. Tu został przez napastników dotkliwie pobity i legł ciężko ranny na ziemię. Po pobiciu Piotra Zycha, napastnicy usiłowali wejść do mieszkania. W sieni jednak zagroził im dostęp inny syn Zychowej, Józef, do którego rabusie dali trzy strzały, raniąc go śmiertelnie. Inni członkowie rodziny wybiegli z mieszkania,

ażeby zaalarmować o pomoc swych sąsiadów.

Przewieziony do szpitala w Gnieźnie w nocy na środę, Józef Zych zmarł w środę o godz. 4 rano.

Policja ujęła Saturnina Splawskiego i Stefana Włodarczyka, sąsiadów Zychów. Przy konfrontacji pobity Piotr Zych rozpoznał Włodarczyka i Splawskiego, jako uczestników bandy, która dopuściła się napadu na zabudowania jego matki.

Jak się okazuje, powodem napadu była zemsta. Mianowicie Zychowie mieli obwinąć Włodarczyka i Splawskiego o dokonanie kradzieży. Śledztwo w sprawie krwawej zemsty trwa.

POTĘGA!

Jedyne słowo, które może określić „KOENIGSMARK”.

Zabrzmiąły fanfary. Wspaniałe uzbrojony orszak królewski z trębaczami na czele przedelfował przed morzem głów żołnierzy, ustawionych w szpalery po obu stronach dziedzińca zamkowego w Lautenburgu. Dźwięk fanfar podeszły głośnym akordem orkiestry.

Płynie piękna melodia. Marsz. Jada wyprostowani w siedzeniach, z głowami zadartymi do góry, stro-

ni w hełmy i szyszaki — żołnierze. Tętent kopyt konskich zlewa się z tupotem tysięcy nóg ludzkich. Za oddziałem wojska wtoczyła się wspaniała karoca, zdobna w złote i srebrne ornamenty. Karoca zatrzymała się. Wsiadła z niej niebyszale urody kobieta. Typ słowiański. To córka rodu rosyjskiego — Tumenów, przyjechała tu — do Lautenburga — jako żona Wielkiego Księcia Rudolfa. Oficerowie prezentowali broń. Ktoś wzniósł okrzyk:

— Nasza księżna niech żyje!

Poderwały go tłumy. Uderzył w granatowe niebo potężny okrzyk:

— Niech żyje!

Niezapomniana jest scena defilady wojskowej w nowym, potężnym filmie europejskim p. t. „KOENIGSMARK”, wyświetlanym z niebysza powodem na ekranie kina „Paramount” w Paryżu. Film ten pod względem rozmachu realizacji, potęgi wystawy, genialnej reżyserji i mistrzowskiej gry artystów nie ma sobie równego na przestrzni dziejów kinematografji. „KOENIGSMARK” to arcydzieło, zdarzające się raz na wiele, wiele lat.

„KOENIGSMARK”, najwspanialsze arcydzieło światowej kinematografji wyświetla od jutra Kinoteatr „Słońce”.

ng 5605

donoszą nam z kół akademickich co następuje: osoba o wyglądzie zgodnym z umieszczonym opisem zgłasza się do członków zarządu organizacji akademickich. Powołując się na różne nazwiska, stara się pod rozmaitemi pozorami wyłudzić pieniądze. Zdradza ona pewną znajomość stosunków uniwersyteckich, co utrudnia w pierwszej chwili zdemaskowanie oszustwa. A więc uwaga!

— * **Cytryny droższe niż luksusowe pomarańcze.** Ceny za cytryny utrzymują się od dłuższego czasu na poziomie 18 do 20 groszy za sztukę na targu, a do 25 groszy w składach kolonialnych. Jest to cena w tej porze roku niebywała, i zupełnie nieuzasadniona, a dyktowana przez — przeważnie żydowskich — importerów owoców południowych. (pt)

— * **„Wesołe Miasteczko” nie całkowicie zlikwidowane.** W związku z naszą notatką, jaką zamieściliśmy kilka dni temu, a w której podawaliśmy, że t. zw. „Wesołe Miasteczko” uległo ostatecznej likwidacji, otrzymujemy informację, że większość hal wystawowych istotnie została rozebrana. Natomiast stoją jeszcze nienaruszone pawilony, noszące nazwę schronisk 5, 11, 12, 13. W halach tych zamieszkuje nadal znaczna ilość bezrobotnych, dla których władze miejskie nie znalazły gdzieś indziej pomieszczenia. Całkowitej likwidacji ulegnie „Wesołe Miasteczko” najprawdopodobniej dopiero w lipcu. — Wyjaśnienie to podajemy z uwagi na to, że miłośnice panie, opiekujące się bezrobotnymi z „Wesołego Miasteczka”, będą jeszcze potrzebowały pomocy ofiarnych serc mieszkańców naszego miasta. (wel)

RÓŻNE

— * **Ćwiczenia oficerów i podchorążych rez. w biegu roku.** W najbliższych dniach ogłoszony będzie na terenie wszystkich D. O. K. szczegółowy plan ćwiczeń oficerów rezerwy i podchorążych rez. Plan ćwiczeń podany będzie w roku bież. zawczasu, tak, aby zainteresowani mogli przygotować się do ćwiczeń. W ciągu r. b. przewidziane jest powołanie na ćwiczenia oficerów promocyj lat 1931, 1933 i 1935 oraz wszystkich oficerów rezerwy, którzy powołani byli na ćwiczenia w roku ubiegłym, a ćwiczeń tych nie odbyli. Wezwania rozsyłane będą również niektórym ka-

KRONIKA TOWARZYSKA

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. **ŚCZYŻP**

tegorjom oficerów imienne. Z podchorążych rezerwy powołani będą: 1) ci, którzy dotąd nie odbyli żadnych ćwiczeń, 2) podchorążowie, którzy po pierwszych ćwiczeniach nie zostali zakwalifikowani do nominacji na podporuczników, 3) podchorążowie kawalerji i aeronautyki, którzy w roku 1935 ukończyli obowiązkową służbę.

— * **Na którą datę przypada dzień przestępny?** Jak wiadomo, rok obecny, dlatego, że liczba jego porządkowa dzieli się przez cztery, jest rokiem przestępnym, skutkiem czego miesiąc luty zamiast zwykłych 28 dni, liczy 29 dni. Naogół mniema się, że dzień 29 lutego, jako nadliczbowy, jest właśnie owym dniem przestępnym. Czy tak jest istotnie?

Kalendarz nasz z działem na miesiąc i liczby dni w poszczególnych miesiącach, ustanowiony został w roku 46 przed narodzeniem Chrystusa przez Juliusza Cezara. Cezar, porządkując kalendarz, ustanowił dzień przestępny na datę 24 lutego. — Uporządkowanego przez Cezara kalendarza (z uwzględnieniem reformy papieża Grzegorza XIII z roku 1582) trzymamy się cały świat cywilizowany do dnia dzisiejszego zupełnie ściśle. — tak samo tedy do czasów obecnych zachowała się, jako dzień przestępny, data 24 lutego. Tym sposobem imiona w kalendarzu przesuwają się w roku przestępnym od 24 lutego o jeden dzień, zatem w roku bieżącym przypada św. Macieja zamiast na 24 lutego, na 25, św. Cezarego zamiast na 25 na 26, św. Aleksandra zamiast na 26 na 27, św. Anastazji zamiast na 27 na 28, św. Romana zamiast na 28 na 29 lutego.

— * **Odstrzał łań.** Staraniem stowarzyszeń myśliwskich zostało cofnięte rozporządzenie min. rolnictwa, dot. odstrzału łań i cieląt jeleni i danieli oraz sarńków i kozłat w wojew. poznańskim i pomorskim. Od dn. 24 lutego obowiązują pełna ochrona wyżej wym. zwierząt. — Handel tą zwierzyną i podawanie jej w restauracjach i jadłodajniach dozwolone są do dnia 5 marca.

KRONIKA POLICYJNA

— * **Ujęcie niebezpiecznej szajki włamywaczy i paserów.** W ostatnich dniach komisariat I w Poznaniu zlikwidował niebezpieczną szajkę włamywaczy, która od pewnego czasu dokonywała większych kradzieży z włamaniem. Była to doskonale zorganizowana banda, gdyż miała zapewniony zbyt skradzionych towarów. — Członkowie szajki tej włamali się m. in. w dniu 12 stycznia r. b. do żydowskiej hurtowni Herszta Bornsztejna, przy ulicy Wielkiej 12, gdzie skradli około 600 par pończoch, wartości 1200 zł oraz w dniu 17 b. m. w hurtowni towarów galanteryjnych na Wielkiej Garbary 23. Skradziono tam towar, jak pończochy, swetry i t. p. wartości przeszło tysiąca złotych.

Długotrwałe dochodzenia komisariatu I uwieńczone zostały pomyślnym wynikiem. Jako sprawców tych kradzieży z włamaniem ujęto Stanisława Stramę (ul. Szyperka 15), Adama Napierale (Dominikańska 1), Franciszka Piaseckiego (Wielkie Garbary 34) i Stefana Kudlińskiego (Szyperka 17).

Ujawniono też jako paserów Wincentego Tyranowskiego z Zegrza (Polna nr. 2), Leonarda Wilgoza (Chwałkowo nr. 5), Zenona Gliniewicza z Naramowic (ulica Wylom). Jadwigę Muszalską (ul. Piaskowa 4) i Marję Łopacińską (ul. Dominikańska nr. 1).

Część skradzionego towaru zdofano wymienionej szajce odebrać. Włamywaczy i paserów oddawiono do dyspozycji wiceprokuratora rejonu III, przy sądzie okręgowym w Poznaniu. (kl)

— * **Podjeźdźni o kradzież roweru.** W związku z kradzieżą roweru p. Czesławowi Tomczakowi, mieszkańcowi Ogródków Działkowych przy ul. Warszawskiej w dn. 24 bm., ujawniono sprawców. Są nimi Bolesław Piasecki (ul. Rzeźnicza 5), Stanisław Matuszak (ul. Krótka 7) i Marcin Ślatała (ul. Główna 58). Skradziony rower odebrano im i zwrócono poszkodowanemu.

— * **Włamanie do biur inspektoratu szkolnego.** W nocy na 20 b. m. dopuszczono się kradzieży w biurach inspektoratu szkolnego w Poznaniu, przy ul. Mickiewicza 27. Jako podejrzanym o dokonanie tej kradzieży zatrzymała policja Stanisława Jakubowskiego (ul. św. Wojciecha 21) i Stanisława Trzybińskiego (ul. Kościelna 27). Oba oddawiono do dyspozycji władz sądowych, gdzie osadzeni zostali w areszcie. (kl)

— * **O przywłaszczenie książeczki depozytowej i weksłu.** Jako podejrzanym o przywłaszczenie książeczki oszczędnościowej na sumę 4819,77 złotych i weksłu na 500 złotych ze szkoda p. Stanisławy Walskiej (Słowackiego 22) ujęto Franciszka Michałowskiego z Poznania (ulica Skarbowa 19). Michałowski poszukiwany był też przez komisariat V. (kl)

— * **Zamiast sprzedawać dywany — zanosil je do lombardu.** Kupiec Witold Kosidowski, zajmuje się komisijną sprze-

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

70-lecie urodzin prof. Ignacego Chrzanowskiego uczcił „Głos”, poznański tygodnik polskiej myśli narodowej, poświęcając dwa obszernie artykuły znakomitemu uczonemu. P. Franciszek Bielański zamieszcza fragment swej pracy p. t. „Ignacy Chrzanowski”, zamieszczonej w „Księdze zbiorowej ku czci Ignacego Chrzanowskiego”, która to księga, opracowana przez uczniów zasłużonego profesora, została mu wręczona w dniu 70-lecia urodzin. P. Adam Moskal z Krakowa zamieszcza pt. „Literatura a naród” omówienie wydanej świeżo książki prof. Ignacego Chrzanowskiego, zawierającej zbiór jego szkiców literackich, odczytów i przemówień z różnych czasów. „Głos” zamieszcza dalej dwie podobizny prof. Chrzanowskiego. (lp)

W NAUKOWYM POZNANIU

Oddział poznański Polskiego Towarzystwa Botanicznego odbędzie zebranie naukowe w piątek, dnia 28 lutego o godz. 18 w sali wykładowej Zakładu Botaniki Ogólnej U. P., ul. Słowackiego 4/8 II p. Na porządku dziennym referat dr. J. Mroczkiewicza pt. „Wyniki 5-letniej bezrębowej gospodarki leśnej w majątności Boguszyń. koło Leszna” oraz „Kronika Botaniczna”. Goście mile widziani.

Sekcja prawnicza Towarzystwa Prawniczego i Ekonomicznego odbędzie zebranie we wtorek, 3 marca w sali 27 Coll. Minus UP o godz. 21 min. 30 Na porządku dziennym — referat prof. dr. Bosowskiego n. t. „Nowości ustrojowe i karno procesowe w Rzeszy Niemieckiej”. Dla członków wstęp 50 gr.

Rasa i sztuka. Jako pierwszy wykład w wielkoposłnej serii odczytów organizowanych przez powszechne Wykłady Uniwersytetu Poznańskiego wygłosi jutro w piątek o godz. 20 w sali XVII Coll Minus doc. U. P. dr. Karol Stojanowski odczyt p. t. „Rasa i sztuka” (z przeżyciami). W następnym wykładzie w sobotę mówić będzie prof. U. P. dr. Kazimierz Chodnicki na temat „Erazm z Rotterdamu. spowodu 400-letniej rocznicy śmierci” (Wstęp 30 i 15 gr dla młodzieży i wojskowych niższych stopni).

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

UMARŁ WYBITNY AKTOR

Starsi bywalcy poznańskiego Teatru Polskiego pamiętają z pewnością Kazimierza Justjana. Sprowadził go był do nas dyr. Lelewicz. Parę lat trwał ten stosunek artystyczny ku wzajemnemu zadowoleniu, bo i Justjan zawsze sobie czasy poznańskie dobrze wspominał i talent jego był tak widoczny, że oddawał wielkie usługi każdej scenie, na której się zjawiał.

Poznał Lelewicz Justjana w Małopolsce, jako że obaj byli „lwowskimi dziećmi”. Justjan urodził się we Lwowie jako syn znanego w całym mieście kupca korzennego Jana, a na scenę wyruszył ze lwowskiej Szkoły Realnej przy dawnej ulicy Kamiennej, puszczając się utartym szlakiem młodych adeptów na objazdy po prowincji w trupach takich, jak Piaseckiej, Millera i in. Stamtąd znalazł się w Poznaniu, aby potem wrócić do Lwowa, gdzie rychło zajął przodujące stanowisko za dyrekcji Ludwika Hellera a potem Romana Żelazowskiego, Tarasiewicza i Czarnowskiego.

W miarę wysoki, dobrze zbudowany, o twarzy wyrazistej i doskonale wygimnastykowanej w kierunku mimiki, miał Justjan w t. zw. „warunkach fizycznych” i w głosie dobrze wyrobionym posłuszne narzędzia swego bardzo wybitnego talentu. Grywał role charakterystyczne, sięgając niemi od komiki do tragizmu — od farsy współczesnej do Szekspira. To też gdy wielki łowca aktorów, dr. Szyfman, sprowadził go w r. 1923 jesienią do Warszawy, jako stałego członka swego wspianego zespołu, nikt z ludzi teatru temu się nie dziwił, gdyż Justjan „był w ewidencji” od dawna, jako aktor na skalę warszawskich wymagań.

Pamiętam pierwszy występ Justjana w Crommelyncka „Rogaczu wspomnianym”. Sztuka spotkała się ze zdaniem podzieleniem, a już publiczność została nią mocno zaskoczona — nie wiedzieliśmy, jak się ustosunkować do tej mocno wystylizowanej groteski, dochodzącej przez jaskrawą groteskę do tragiki. Ale w Justjanie wyczuli widzowie świadomego środków, a dużego aktora. Trzydziestodwuletni wówczas artysta zaprezentował technikę niemal wirtuozowską, a co najważniejsze: wielki dar przekonywania

RUCH REGIONALISTYCZNY

Przygotowują się dwie monografie. Ks. dr. Józef Bielowski, znany badacz przeszłości Kujaw, zbiera materiały do dzieła Polajewa nad Gopłem. Równocześnie pracuje dalej ks. Bielowski nad obszerną monografią wszystkich świątyń diecezji Włocławskiej. (lm.)

TEATR

Teatr rosyjski w Łodzi. Piszam nam z Łodzi (w. p.): Gościł u nas zespół rosyjski teatru dramatycznego pod kier. Wasilewa-Sikiewicza, b. artysty teatru Stanisławskiego w Moskwie. Wystawiono dwie aktualne sztuki sowieckie: Platona Kreczeta „Chirurg” oraz „W tem sęk” B. Franka

MUZYKA

Państwowa nagroda muzyczna będzie przyznana w r. b. dnia 29 lutego, tj. w sobotę, na posiedzeniu zwołanem przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Do jury tej nagrody został z Poznania powołany przez Ministerstwo profesor Państwowego Konserwatorium Muzycznego, Zygmunt Lisicki.

VARIA

He mamy cyrków w Polsce? Zdawałoby się, że niewiele. Tymczasem na zarządzeniu artystów cyrkowych w warszawskim Związku Artystów Widowiskowych okazało się, że za kilka dni ruszą w objazd po kraju cyrki w liczbie dwudziestu pięciu

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Twórczość Correggia, jednego z największych mistrzów włoskiego Odrodzenia, omówił znany badacz kultury włoskiej, Maciej Lorent w szkicu i zamieszczonym w listopadowym zeszycie „Przeglądu Współczesnego”. Obecnie artykuł ten p. t. „Antonio Allegri da Correggio” ukazał się w osobnej odbitce z kilku ilustracjami, przedstawiającymi najwybitniejsze dzieła Correggia. (pl)

OCHRONA PRZYRODY

Orzeł tatrzański w Krakowie. Zwierzę nie mieści w lesie Wolskim pod Krakowem powiększył się o wspaniałego orla tatrzańskiego, który waży około 14 kg a ma skrzydła o rozpiętości przeszło dwóch metrów. Orzeł zapuścił się do miechowskie gdzie lekko go postrzelono w skrzydło, schwytano i oddano do Krakowa.

W następnym Dziale:

CZEM BYŁA

KONFEDERACJA BARSKA?

(W rocznicę jej zawiazania)

przez

dr. Janusza Staszewskiego

widza o życiowej prawdzie postaci, które przedstawiał. Aktorzy dzielą się przedewszystkiem na tych, którzy na scenie są ludźmi, i na tych, którzy ludzi u dają. Justjan był przeciwnieństwem „udawacza”, wierzył się mu bezwzględnie, miał kredyt wiarygodności zarówno wówczas, gdy rozśmieszał, jak wówczas, gdy wzruszał. Mogliśmy sprawdzić to sami w Poznaniu przed kilku laty, gdy był rejentem Bajdalskim w „Panu Damazym” i „Panem Topazem” w słynnej sztuce Pagnola. To też Warszawa mogła mu powierzyć tegoż reagenta po Kamińskim — i było to nietylko zastępstwo, ale prawdziwy ciąg dalszy.

Osobno trzeba wspomnieć o stosunku Justjana do teatru. Stosunek ten bowiem nie miał nic z t. zw. „Zaspołowości”, t. j. z maniery, na jaką nieścisły Związek Artystów Scen Polskich pod berłem swoich groteskowych dygnitarzy nastroił „uspołecznionego” przez siebie aktora, robiąc go czemś między funkcjonariuszem, a wyrobnikiem, którego cała energia kieruje się ku wyduszeniu jak największych zarobków, jak najmniejszym wysiłkiem talentu i pracy. W tem sprowadzaniu aktora do roli „pracobiorcy” w fabryce, będącej własnością „pracodawcy-krwiopijcy” Justjan duszę nie uczestniczył. Kochał pracę. Był aktorem urodzonym, myślał ciągle o tem, jak się doskonalić, jak zagrać jeszcze lepiej. Przysłówkową była jego pracowitość, tak jak jego staranność i dociekliwość w wystudjowaniu każdej roli. Przedwczesna jego śmierć — liczył ledwie lat 48 — jest rzeczywistą, ciężką stratą dla polskich scen. Tacy ludzie utalentowani, zamilowani, nieustraszeni i w sztuce rozkochani są podporami i ozdobami każdego poważnego zespołu. Szkoda wybitnego aktora i dobrego człowieka! W. N.

NIEZNANY UCINEK FREDRY O „WYSOKICH STANACH”

Lwów w śniegu — Fredro pod białą koldrą — Co to był „sejm postulatowy”? — Chińskie ceremonie w c. k. Lodomerji — Od „najprzewielebniejszych” do „wiernych” — „Jaśnie Oświecony Wuj” a la Zagłoba — Wielki strażnik Sreber, których nigdy nie było — Rymowany żart — A potem Fredro jako „deputat” — Ta parodia sejmu coś jednak działała.

L w ó w, 24 lutego

Nareszcie doczekał się Lwów śniegu. Rojno wszędzie od narciarzy, kroczących pojedynczo i grupami. Słychać dzwonki sanek. Skrzypi śnieg pod nogami, ale cicho i delikatnie, nie tak, jak te obrzydliwe skrzypiące „czwórkowe” wozy tramwajowe lwowskie, w których muszą się gnieść i dusić nieszczęśliwi mieszkańcy ulic Potockiego i 29-go Listopada.

Gdy w antrakcie na przedstawieniu ibsenowskiego „Peer Gynta” spojrzalem przez duże okno teatralnego „Foyer”, to doprawdy trzeba się było zastanowić, co piękniejsze: krajobraz skomponowany na scenie przez mistrza Andrzeja Pronaszkę, czy widok na posrebrzone śniegiem Wały Hetmańskie.

Naprawdę piękna jest ta główna arterja Lwowa, oświetlona neonowymi reklamami, z błyszczącym śniegiem, ciągnąca się nad zasklepioną rzeczką Pełtwią od teatru miejskiego przez ul. Akademicką, aż do pomnika Fredry na Placu Akademickim. Siedzi sobie tam pan Fredro na wygodnym fotelu, przykryty grubą koldrą śniegu; ręk nie widać, tylko koniec gęśniego pióra, na którym w dzień lubią siadywać kawki i wróble.

Przypomniałem sobie to w kamieniu uwiecznione fredrowe pióro, gdy kartkował świeżo przez dyr. Eugenjusza Barwińskiego zakupiony dla lwowskiego Archiwum Państwowego egzemplarz protokołów dawnego galicyjskiego t. zw. sejmu stanowego, zwanego także postulatowym, który funkcjonował do roku 1845. Egzemplarz zatytułowany „Dziela Seymu” pochodzi z biblioteki (współczesnego Fredry) Aleksandra Batowskiego, znanego historyka i zbieracza, o którym dobrze informuje artykuł Karola Lewickiego w niedawno wydanym I-ym tomie „Polskiego Słownika Biograficznego”. Al. Batowski w czystych kartach, przedziwiających poszczególne roczniki protokołów sejmowych, notował różne swe uwagi. Najciekawszą z nich jest notatka do protokołów z r. 1825, zawierająca satyryczny wiersz Fredry.

*

Bo też dziwaczny sejm postulatowy, wznowiony w r. 1817, był świetnym tematem dla satyry. Wiele szychu i pompy, szpalery wojska i bicie w dzwony przy otwarciu posiedzeń, chińskie ceremonjały, pełne kadzieli mowy, dziwaczny strój stanowych deputatów: czerwone, złotem lamowane fraki, obciste białe spodnie i trójkątne kapelusze, — a mało treści w obradach. Te „wysokie” Stany, jak je nazywali wszyscy petenci, „przeświecone” Stany według tytułatury przestrzeganej przez wydział stanowy, a „panowie Stany” w potocznym języku biurokratycznym miały za główne zadanie wyrażać zgodę na przedłożone przez rząd podatki. Zgody takiej zresztą nie wolno im było odmówić, w myśl zasady „reden könnst ihr was ihr wollt, zahlen müsst ihr was ihr sollt”.

„Uwładniać o naszych królewskich postulatach”, jak brzmiała cesarska instrukcja, było obowiązkiem dwu dla każdego sejmku wyznaczonych osobnych cesarsko-królewskich komisarzy. Z powodu tej fikcji, że komisarze reprezentują monarchę, wszelkie ich czynności otoczono wielką paradą. Wieziono ich w sześciokonnej karecie w asystencji oddziału jazdy do prezydenta gubernialnego, gdzie na schodach stali w dwóch rzędach żołnierze. U prezydenta wręczali komisarze reskrypty cesarskie z postulatami i kredytywa dla swej godności, składali przysiężenie, wygłaszali uroczyste mowy, wysłuchiwali również uroczystej odpowiedzi prezydenta i odjeżdżali w jeszcze pompatszyjszy sposób. Gdy przejeżdżali przed głównym odwachem, oddawano im przy biciu w bębny honory wojskowe, a przed pomieszkaniem pierwszego komisarza stanowego stawiano honorową straż.

Podobny ceremonjał obowiązywał w stosunkach komisarzy z sejmem stanowym. Wyznaczona przez prezesa sejmku osobna deputacja, złożona z członków sejmku i aktuarjuszy przywoziła i odwoziła komisarzy w paradnych karetach, wśród szpalery wojska pre-

zentuującego broń. Na powitanie ich wychodzili prezes i dygnitarze koronni, którzy również asystowali im przy wyjściu.

*

A te tytuły! Reskrypty cesarskie, zwołujące Stany, adresowane były do: „Najprzewielebniejszych, Przewielebnych, Wielebnych, Pobożnych, Jaśnie Oświeconych, Jaśnie Wielmożnych, Wielmożnych, Szlachetnych, Sławetnych, Miłych Nam Wiernych!” Reskrypt cesarski do gubernatora Łobkowitza, zwołujący sejm w r. 1826, zaczynał się tytułaturą: „Jaśnie Oświecony Wuj i książę, miły Nam wierny!” Było w tem tyle prawdziwego wujostwa, co w słynnym Pana Zagłoby: „Mów mi wuj!” Tytułowano Łobkowitza „wujem” dlatego, że należał do tej linii książęcej Łobokwiczów, której protoplasta otrzymał od cesarza w XVII stuleciu, jako honorową odznakę, tytuł „kochanego wuja” („Lieber Oheim”). Była to taka sama fikcja, jak napuśtyśte tytuły dygnitarzy koronnych sejmu stanowego, n. p. Wielkiego Strażnika Koronnych („Obristlandsilberkammerer”), których to sreber nigdy nie było w Galicji.

*

Nic więc dziwnego, że te zwyczaje, owe sarmackie postacie, duszące się w deputackich i komisarskich czerwonych frakach austriackich, „pokazujące postulat”, — musiały pobudzić dowcip i ironję Fredry, dawnego napoleończyka. Wszak sam był synem Wielkiego Strażnika Sreber Koronnych, Jacka Fredry. To też, gdy zważając jego, Wincenty Skrzyński, został w r. 1825 zamianowany drugim komisarzem sejmu postulatowego, wystosował Fredro do niego taki list w ośmiogłoskowcach, zanotowanych przez Al. Batowskiego w egzemplarzu protokołów sejmowych:

Winszuję Panie Wincenty obfitego zasług plonu — wkrótce kuprem dotkniesz Tronu. Gotuj cugi, ciury, sprzety, frak czerwony, białe spodnie, byś wystąpił przecie godnie.

Jednak przejrzyj Panie Bracie czy ich mole już niezjadły, by się czasem nie rozpadły, gdy zabłyśniesz w majestacie, bo w obliczu cnego świata pokazałbyś — postulatą, których widok dotąd rzadki. Radne pany zadziwione widzieli by opuszczone, Boże odpuść — nie podatki.

Ale w dziesięć lat później musiał Al. Fredro przez 8 lat sam zajmować się „postulatami”. Bo w okresie od 1835 — 1842 był deputatem ze stanu magnatów...

W trzy lata później, w r. 1845, odbyło się ostatnie posiedzenie sejmów postulatowych. Przerwała je rzeź galicyjska 1846 r., a ostateczny cios zadała im Wiosna Ludów w r. 1848. Ale trzeba dodać, że w śmiesznych swych i ciasnych formach, potrafił sejm postulatowy jednak choć trochę zasłonić kraj przed zachłannym fiskalizmem wiedeńskim; potrafił stworzyć takie instytucje użyteczności publicznej, jak Towarzystwo kredytowe ziemskie, Kasę oszczędności we Lwowie i Towarzystwo Gospodarskie, a na ostatnich swych posiedzeniach podjął inicjatywę w sprawie pańszczyźnianej. Dał więc przynajmniej jeden jasny promień w ponurej epoce rzezi galicyjskiej.

Dr. Feliks Pohorecki

Pisma nadesłane

„Śpiewak”. Nr. 2. Treść: S. M. Stoiński: Znaczenie ruchu śpiewaczego dla kultury muzycznej miast — Dr. J. Reiss: „Władysław Żeleński: „Cwierzewieze Roty Nowowiejskiego” — F. Starczewski: „Marja Kopnicka w pieśni” — W. Fabry: „Wojna o libretto „Konrada” — Adr. Red. Katowice, ul. Teatralna 7.

„Wierchy”. Roczn. XIII. Treść: Od Redakcji. — J. Szaflarski: „O niektórych zabawkach kartograficznych, przedstawiających Tatry i ich przedpole” — J. A. Szczepański: „Polska wyprawa wysokogórska w Atlas” — S. Siedlecki: „Polska wyprawa polarna na Spitzbergen” — Dr. A. M. Wiczorek: „O fotografii górskiej w Tatrach” — „O Lemkowczyźnie” — Kronika. — Adr. Red. Kraków, ul. Potockiego 8.

daża rozmaitych przedmiotów, m. in. handluje cennymi dywanami, które daje mu w komis antykwariat „Lamus”, ulica Strzelecka 1.

Z otrzymanych z tej antykwarni dywanów p. K. zastawił 4 w lombardzie miejskim w Poznaniu. W innym wypadku p. K. sprzedał dywan - pomost, powierzony mu także do sprzedaży komisyjnej, za 140 złotych, a zainkasowaną sumę nie oddał. Oprócz tego p. K. podjął się reparacji dwóch dywanów, za reparaację których pobrał należność zgóry, reparaacji jednakże nie wykonał. Ponieważ właściciel firmy „Lamus” na powtórne wezwania, nie otrzymał zadawalniającej odpowiedzi, a szkoda jego wynosi 580 zł, oddał sprawę do sądu.

Dochodzenia w tej sprawie przeprowadza komisariat VI.

KRONIKA SĄDOWA

— * 8 miesięcy więzienia za kradzież płaszcza. W dniu 20 grudnia ub. r. do mieszkania Zofii Radoszewskiej, zam. w Poznaniu, przybyła Bronisława Kalitowska i podając się, jako Józefa Wieczorek, i że jest zatrudniona w zakładzie medycyny sądowej, wyraziła chęć wynajęcia pokoju. Rzeczywiście pokój wynajęła. Na drugi dzień jednak zwróciła się do gospodyni z prośbą o wypożyczenie jej płaszcza, gdyż swój ma na starym mieszkaniu, a musi się spieszyć do pracy. Gospodyni dała jej płaszcza, lecz więcej go już nie oglądała. Okazało się, że Kalitowska, znana już złodziejka, karana przez sąd grodzki za różne kradzieże na 3 lata więzienia, wyzyskując łatwowierność Radoszewskiej, płaszcza sobie przywłaszczyła. — Sąd grodzki skazał ją na 8 miesięcy więzienia. (m)

Z WIELKOPOLSKI

— * Buk. Na walnym zebraniu Tow. Przemysłowców uchwalono obniżyć składki członkowskie mies. z 35 na 25 groszy. Dalej uchwalono, aby wszyscy członkowie wpłacili składkę na rzecz T. C. L. w kwocie 20 gr. za co przez cały rok korzystać mogą z biblioteki. Zarząd tworzą pp.: Jan Kochanowski — prezes, K. Wallheim — wiceprezes, M. Bączkowski — sekretarz, B. Górecki — zast. sekr., El. Lulkiewicz — biblij., S. Miński — skarbnik, J. Aleksey, S. Malinowski i L. Andrzejewski — czł. zarządu. Kom. rew.: pp. L. Banaszak, W. Łysiak i K. Krzeminski.

— * Misja parafialna odprawi się w tut. kościele farnym od 8 do 15 marca r. b., prowadzona przez 3 ojców misjonarzy z Krakowa. Porządek dzienny jest następujący: o 7 rano godzinki, o 3 msza św., o 8.30 I. nauka, o 9.30 suma, o 10.30 II. nauka, potem do godz. 13 słuchanie spowiedzi. O godz. 15 Droga Krzyżowa, po niej ostatnia nauka i zakończenie dnia. Codziennie po zakończeniu słuchania spowiedzi św. do godz. 19. Spowiedź generalna dla niewiast we wtorek, dla mężczyzn w piątek. Szczegółowy porządek dnia wywieszony jest w ogłoszeniach parafialnych w kościele. (bm)

— * Bydgoszcz. Na dziedzińcu fabryki „Kabel Polski” wagonik kolejki podwózkowej wywrócił się i przygniół robotnika firmy budowlanej Ciechanowski, zamieszkałego na Swederowie przy ul. Cholewickiego 54, niej. Wincetego Cichowicza, który doznał zgniecenia żebra i płuca, a poza tem ma złamaną nogę. Karetka pogotowia ratunkowego przewieziono go do lecznicy miejskiej.

— * Znana firma eksportowa produktów żywnościowych, raków i ryb p. Urbanowskiego zgłosiła do sądu upadłość. Syndyk upadłości mianował sąd dyr. Stefana Andrzejewskiego, ul. Krasieńskiego 2.

— * Kościan. 40-god. nabożeństwo, połączone z rekolekcjami parafii, zakończono we wtorek uroczystymi nieszporami. Nauki rekolekcyjne wygłaszał znany na tut. terenie kaznodzieja, ks. prob. Echaust ze Skoków.

— * R. czne walne zebranie Zw. rob. i rzem. Zjedn. Zaw. Polsk., filia Cukrownia w Kościanie, wybrało następcę, zarząd pp.: Jan Sztul — prezes, Józef Szymanowski — sekretarz i Wawrzyn Stachowski — skarbnik.

— * Po dłuższej przerwie powołano do życia Okręg. Wydział Sokolicki, w skład którego wchodzi pp.: Ebertowska, Winnowiczowa, Stammówna, Przybylska, Ciszakówna, Skrobalska, Mołhauptowa, Borecka, Gimzicka, Lewandowska, Dybizańska, Nowakówna i Muszyńska.

— * Preliminarz budżetowy Zw. Samorząd. pow. kościańskiego na rok 1936/37 wyłożony został od 1 marca b. r. do publicznego wglądu w biurze wyd. pow.

— * owtórna legalizacja narzędzi mierniczych przez lotny urząd miar i wag odbędzie się w pow. kościańskim w czasie od 8 marca do 17 października b. r. według ustalonego planu.

— * W czasie Wielkiego Postu w każdy piątek odbywać się będzie w kościele farnym „droga krzyżowa” o godz. 18.15, a w niedzielę po nieszporach o godz. 15.30 „Gorzkie Żale” z wystawieniem Najśw. Sakramentu i kazaniem pasyjne.

— * Lokalny komitet funduszu pracy na m. Kościan wydaje zakwalifikowanym bezrobotnym na okres 2 tygodni po 1 ctr. węgla, 2 chleby i 2 funty słoniny. (mk)

Wielki pożar na ul. Dąbrowskiego

Dziś krótko przed god. 12 wybuchł groźny pożar w posesji przy ul. Dąbrowskiego 62. Zapaliło się na strychu dużej kamienicy i ogień począł rozprzyskać się z wielką siłą. Gdy przybyła miejska straż pożarna, języki płomieni przeżerały już dach. Całą okolicę otoczyła chmura gryzącego dymu, zasłaniając część ulicy. Miejska straż pożarna przystąpiła do akcji ratowniczej, wysunąwszy dwie mechaniczne drabiny strażackie. Pożar tłumi się 5 węzownicami. Na miejsce przybył również odwach II miejskiej straży pożarnej przy ul. Grunwaldzkiej. (kl)

Wizja sądowa na ringu

Echa tragicznej śmierci śp. Urbaniaka

W związku z tragiczną śmiercią zawodnika pięściarskiego z klubu H. C. P. na ringu pięściarskim, władze sądowe i prokuratorskie przeprowadzają dochodzenia. Idą one w kierunku stwierdzenia ewentualnej winy, czy też zaniedbań organizatorów zawodów i przeprowadza je się bardzo skrupulatnie.

W wczorajszą środę na miejscu tragicznego wypadku na ringu pięściarskim w sali H. C. P. prowadzący dochodzenia sędzia śledczy poznańskiego sądu okręgowego Włodarczyk, przeprowadził wizję lokalną. Z ramienia władz sądowych powołany był jako znawca instruktor wychowania fizycznego magistratu w Poznaniu p. Wasiak. Z orzeczenia, wydanego po oględzinach, okazuje się, że przepisom regulaminowym o pięściarstwie uczy-

niono zadość. Ring był zbudowany zgodnie z przepisami, a nawet miał więcej miękkich podładek, aniżeli to przewidują przepisy pięściarskie. Na organizatorów nie spada żadna wina.

Następnie lekarz sądowy dr. Łaguna w obecności sędziego śledczego Włodarczyka przeprowadził w zakładzie medycyny sądowej sekcję zwłok tragicznie zmarłego zawodnika. Podczas sekcji nie stwierdzono żadnego uszkodzenia czaszki, ani też pęknięcia. Bezpośrednią przyczyną zgonu śp. Michała Urbaniaka stał się lewostronny wylew krwi do mózgu, spowodowany uderzeniem przeciwnika.

Pogrzeb tragicznie zmarłego pięściarza odbędzie się dziś o godz. 17 z kaplicy pogrzebowej cmentarza na Górczynie. (kl)

— * Mieszków. Za staraniem tut. ks. prob. Wl. Buchwalda odbyła się w naszej parafii od 15. 2. do 23. 2. misja św. Nauki misyjne wygłaszali: ojciec Bazyli z Panewnika na Śląsku i ojciec Jan Kapistran z Pakości. Na zakończenie został poświęcony krzyż misyjny, a około 1.600 wiernych przystąpiło do Stołu Pańskiego. Wzruszającym był moment oddania parafii w ręce ks. proboszcza, który wielkimi łzami z trudności serdecznie podziękował. (n)

— * Mogilno. Ks. prob. Mieczysław Brodowski obchodził 40-lecie kapłaństwa oraz pracy duszpasterskiej w Mogilnie. Msze święta na intencje jubilatów odprawił ks. wikary Obarski. Komitet jubileuszowy złożył ks. proboszczowi album pamiątkowe oraz książeczkę depozytowa, ufundowaną z ofiar parafian na pokrycie kosztów odnowienia kościoła farnego. Ponadto komitet wystawił przy klasztorze wspaniałą figurę Matki Boskiej z Lourdes. Korporacja miejska nadała jubilatowi obywatelstwo honorowe. Arcypasterz nadał swe błogosławieństwo. (mm)

— * Na szosie między Kwiecziszewem a Debićmi nieznanego osobnika uderzył twardym narzędziem w głowę przejeżdżającego na rowerze handlarza Kazimierza Janowskiego z Mogilna. Uderzenie było tak silne, że ugodzony łepem narzędziem w głowę Janowski utracił przytomność i spadł z roweru. Wówczas napastnik zabrał rower i zbiegł. (kl)

— * Mosina. Mieszkańcy ul. Poznańskiej skarżą się na opryskiwanie okien i fasad domów przez przejeżdżające samochody i pojazdy, zwłaszcza w porze obecnej, gdzie po dość obfitych opadach śnieżnych i nagłej odwilży, utworzyło się błoto, trudne do przebycia. Właściciele domów w własnym interesie powinni usunąć błoto z przed swoich domów. Również zalecałoby się ustawienie tablic szybkości jazdy samochodów, które nieraz robią z ulicy — trasę wyścigową.

— * Dnia 21 b. m. minęło 175 lat istnienia tut. Bractwa Kurkowego. Związane z jubileuszem tym uroczystości odbędzie się w letnich miesiącach. (ms)

— * Opalenica. Tut. koło Stron. Narod. urządziło 24 b. m. czystopolską zabawę taneczną, która zgromadziła b. wielu członków i sympatyków. delegatów sąsiednich kół z zarządem pow. na czele. Podniosłym momentem było, kiedy po ustawieniu się długiego szeregu do poloneza, zebrani z zapalem odpiewali „Hymn Młodych”. Po krótkim przemówieniu prezesa koła i prezesa pow. odpiewano „Pieśń Bojową”. Odpiewaniem pieśni wieczornej zakończono zabawę, która pozostawiła jak najlepsze wrażenie.

— * Ostrów. W pow. ostrowski jest majątek Gutów, należący do Żyda Emila Mendelsohna, zamieszkałego w Wrocławiu. Majątkiem w Polsce administrował syn, Hans Martin Mendelsohn. Wobec gospodarki na majątku w obecnych czasach nie przynosi spodziewanych korzyści, dość, że młody Mendelsohn zaprzagnął szukać lepszego szczęścia w... Palestynie. Pech go jednak prześladował, bo w drodze do „ziemi obiecanej” tuż pod Śniatkiem skradziono mu bilet do Palestyny i wszelkie dokumenty oraz wieszona gotówka. Wskutek tego Mendelsohn wrócił z powrotem do Gutowa. (os)

— * Za świadome puszczanie w obiegu fałszywych 5-cio markówek niemieckich skazał sąd okręg. Pawła Szuppa na 6 mies. więzienia. Zasadzonemu zawieszł sąd karę na przeciąg 3 lat.

— * Sprawa b. inkasenta elektrowni, Stefana Skibińskiego, została odroczona, ponieważ oskarżony nie przybył na rozprawę.

— * Skradziono powracającemu z targu rzeźnikowi Wl. Nyklewiczowi z Topoli Malej z wozu większą ilość mięsa i wyrobów mięsnych, oraz dw. anioły rzeźnicze. — Zapomocą włamania skradziono nocą z składu rzeźniczego W. Kasparka słoninę i mięso, wart. ok. 200 zł. — Na targu skradziono Stanisławowi Wewiór z Gorzyc Wielkich portmonetkę z oł., 60 zł. (os)

— * W sobotę, 29 b. m., odbędzie się w sali hotelu „Polonia” o godz. 19. roczne walne zebranie Podokręgu Gier Sportowych.

— * W sali kina „Corso” odbędzie się 1 marca b. r., godz. 12, mecz bokserki pomiędzy druż. Kaliskiego Klubu Sport. a K. S. „Ostrowia”. (rp)

— * Samotul. Walnem zebraniu Zrzeszenia Kupców przewodn. p. Waligóra, sekret. p. St. Krupski. Po szczegółowych sprawozdaniach wywiałła się rzeczowa dyskusja, w toku której podnoszono zasługi członków zarządu około zorganizowania jubileuszu 25-lecia. Po udzieleniu absolutorium wybrano nowy zarząd w składzie pp.: Jan Jeczowski — prezes, Zyg. Pelec — wiceprezes, Wiktor Wronecki — sekretarz.

Fr. Sobla — zast. sekr., Kaz. Krygier — skarbnik, Strzyżewski, Kroschel i Wyrembelski — ławnicy. Kom. rew. pp.: Krupski St., Skoracki Mikołaj i Wolniak. Sad honorowy pp.: prezes Jeczowski, Sobla, Lud. Figlarz, Banz i Starczewski. Budżet ustalono w sumie 344 zł. Tow. postanowiło jednemu z założycieli, p. Władysławowi Sweminiowi, wręczyć upominek. Propozycję Związku Kupieckiego z Warszawy o przedłużeniu godzin handlowych do godz. 21 odrzucono, natomiast uchwalono interesy zamykać o godz. 19, a w dni przedświąteczne o godz. 20.

Nad sprawą sprzedaży niedzielnej wywiałła się żywa dyskusja. wywołana niestosowaniem się do przepisów obowiązujących, co w konsekwencji przynosi jedynie zyski tut. Żydom

niu w mieście pism żydowskich, jak „Ekspress” i t. p. Uchwaleniem rezolucji w sprawie bojkotu sklepów żydowskich zakończono zebranie.

— Rada gromadzka Łekna wybrała stróżem nocnym p. J. Olszaka, syna zmarłego na udar serca w czasie pełnienia służby nocnej. (wl)

— * Września. Komitet rodzicielski przy szkole powsz. żeńsk. składała tak drogą wszystkim, którzy poparli zabawę dla dzieci w dniu 16 b. m. r. b. przez zasilenie bufetu datkami pieniężnymi lub przez osobiste przybycie, jak najserdeczniejsze podziękowanie. (r. w.)

Z POMORZA

— * Grudziądz. Dnia 24 b. m. odbyło się na sali Instytutu Rzemieślniczego otwarcie 10-dniowego kursu betoniarstwa dla mistrzów i czeladników zawodów budowlanych. Wykładowcami na kursie są pp.: inż. de Mesere z Poznania, inż. Kobylński, asyst. Polit. Warsz., inż. Borucki oraz budowniczy Łagoda z Grudziądza. (n)

— * Laskowice. W kuźni tartaku Antoniego Mischkera w Drzycimiu wybuchł pożar, który przerzucił się na stojącą w pobliżu składnicę, gdzie m. in. znajdowała się maszyna parowa. Dzięki energicznej akcji straży pożar. ogień został zlokalizowany. Straty wynoszą około 6.000 zł. (gn)

— * Nowe n/Wisła. Wobec mnożących się wypadków kradzieży i włamań niektóre gminy na nizinach, jak Matawy, Lubień itd. chwyciły się do środków samobrony w ten sposób, że tworzą własne ochotnicze lub też opłacane stráže bezpieczeństwa. Bardzo dobrze pracują warty strażnicze, tworzone z bezrobotnych, którzy najlepiej orientują się w terenie. Obecnie wszczęto starania o uzyskanie zezwoleń na broń z równoczesnym obniżeniem opłat stemplowych. (gn)

— * Tezew. Na torze kolejowym pod Tezewem straż kolejowa znalazła zmasakrowane przez koła pociągu zwłoki 25-letniego robotnika śp. Marjana Barganowskiego, zamieszkałego w Brzuscach, który wpadł pod koła przejeżdżającego pociągu.

— * Na szosie Tezew — Miłobadz wywrócił się sanie rzeźnika Wołoszyska. Do wywróconych saní nadbiegli nieznanzi sprawcy, którzy jadącemu z W. strażnikowi granicznemu, Sójce z Miłobadza, rozcieli łopatą całe lewe ucho, oraz rozszarpali podbródek. Ciepko rannego strażnika opatrzył dr. Meger z Tezewa.

— * Za kradzieże bielizny i wielkiej ilości cukru w cukrowni w Pelplinie policja osadziła w areszcie 3 osoby z Tezewa. (at)

— * Toruń. Odebrał sobie życie przez powieszenie M. Dudek, 62-letni muzyk. Był on od dłuższego czasu bezrobotny, a obecnie groziła mu eksmisja z mieszkania.

— * W Podgórzu odbyło się zebranie organizacyjne Tow. Bezprocent. Kas Pożyczkowych.

— * Odbyło się walne zebranie korporacji kupców chrześcijańskich. Prezesem nowego zarządu obrano p. Melerskiego.

— * W sądzie grodzkim odbyła się rozprawa przeciwko Żydowi Ogórkowi, vel Ogórkiewiczowi, który, podając się za „szefa propagandy” cyrku „Corso”, wyłudził pewne kwoty. Oszukanczy Żyd został skazany na 6 miesięcy więzienia.

Mściwa dziewczyna

Ostrów. (os) W podmiejskim Zacharzewie wieczorem, dnia 22 stycznia b. r., spłonęła stodoła, należąca do do rolnika Kwapisza. Pogorzelec ponosił dużą stratę, bo w stodole było zboże i maszyny rolnicze. Ocenia ją na 6 tys. zł, a ubezpieczony był tylko na 3000 zł. Jako podejrzaną w podpaleniu aresztowano Cecylję Michalakównę z Zacharzewa, która w toku dochodzeń przyznała się do tego czynu. Miała ona narzeczonego, niej. Sikorskiego, który po pewnym czasie zerwał z nią i zaręczył się z córką Kwapisza. W dniu zawarcia ślubu cywilnego Michalakówna z zemsty podpaliła stodołę teściów Sikorskiego.

W środę odbyła się rozprawa przed sądem okręgowym. Oskarżona Michalakówna zeznane swoje, złożone w śledztwie, odwołała i zaprzeczyła, jakoby ona stodołę podpaliła. Przewód sądowy wykazał jednak w zupełności winę oskarżonej. Sąd skazał Michalakównę na półtora roku więzienia bez zawieszenia.

Składki i pokwitowania

Dla wdowy i dziecka ś. p. Jana Buszki, Okolewo: Personel firmy J. Czepczyński 56.70; P. Światłowski (Gostyń) 3; razem z poprzednio pokwitowanymi 157.55 zł.

Dla W. Ewaldowej: P. Światłowski (Gostyń) 3; razem z poprzednio pokwitowanymi 257 zł.

Na pomnik Serca Jezusowego: P. Światłowski (Gostyń) 3; razem z poprzednio pokwitowanymi 149.55 zł.

Na biednych par. Naramowice: Jadwiga K. 10; C. J. 5; razem z poprzednio pokwitowanymi 17.50 zł.

Dla St. Wójcikówny z Łodzi: Dnia 20 lutego rb. wypłacilijszy przez naszą ekspozyturę w Łodzi 30 zł.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.

Dnia 26 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Handl. wegli Stanisław Machnicki i ekspedj. Franc. Sieradza; pom. gastron. Adam Jaskowiak i pracown. Ant. Szrama.

Zgony:

Dnia 26 lutego 1936 roku, zapisano następujące zgony. Tadeusz Panowicz, 3 mies. 27 dni; Katarzyna Wyrwicka z domu Kodlarzykówna, wdowa, 55 lat; Józef Malinowski, rolnik, 48 lat; Stanisław Majewski, ksiązkowy, 44 lata; Oskar Fajdt, rolnik, 64 lat; Zygfryd Gusovius, dyrektor dóbr, 67 lat; Wojciech Kąmierzczak, rolnik, 75 lat; Marja Sanin, pół godziny, nością Zagłębian. (a)

Pani częstuje
wiedząc, że goście
jej z przyjemnością
sięgną po pyszną
czekoladkę
lub aromatyczny
cukierek „Goplana”

Rozkoszujcie się
wyrobami „Goplana”

Goplana
SA
POZNAN

Pr 2825-9.24

DZIAŁ GOSPODARCZY

Zeznania i terminy płatności podatku dochodowego

Zbliża się podstawowy termin do składania zeznań o dochodzie według działu I ustawy o podatku dochodowym t. j. 1 marca i w związku z tem nie od rzeczy będzie przypomnieć:

- 1) kto ma obowiązek składania zeznania,
- 2) w jakich terminach zeznanie ma być złożone,
- 3) w jakich terminach podatek ma być płacony.

Odnosnie wszystkich powyższych punktów wprowadziła ordynacja podatkowa pewne zmiany, z którymi koniecznie zaznajomić się potrzeba przy wykonywaniu obowiązku podatkowego, ażeby uchronić się od ujemnych następstw, jak kara porządkowa za niezłożenie zeznania wogóle, lub niezłożenie go w terminie, zaoczność wymiaru, odsetki za zwłokę i egzekucja.

Art. 74 o. p. wyznacza termin składania zeznań dla osób fizycznych do dnia 1 marca, a dla osób prawnych do dnia 1 maja, przy czym oznaczenie kategorii płatników, obowiązanych do składania zeznań pozostawia rozporządzeniu ministra skarbu. Nie wszyscy więc podatnicy są obowiązani składać zeznania, aczkolwiek wszyscy mają do tego prawo i wtenczas zeznania takie muszą być traktowane na równi z zeznaniami tych osób, które mają obowiązek złożyć zeznania. Obowiązek złożenia zeznań ciąży bezwzględnie na osobach prawnych i na tych osobach fizycznych, które prowadzą księgi handlowe lub gospodarcze. W tym wypadku okoliczności, że dany rok operacyjny wykazuje zysk poniżej zł 1500, względnie nawet stratę, nie zwalnia od obowiązku zeznania.

Osoby fizyczne, prowadzące księgi handlowe lub gospodarcze, a także księgi uproszczone, mogą w drodze wyjątku na rok 1936 złożyć zeznanie do dnia 1 kwietnia (rozporządzenie ministra skarbu z 27. 1. 1936 Dz. Ust. Nr. 9). Podobne przesunięcie terminu dla tej kategorii podatników było już także w r. 1935 i przypuszczalnie będzie się powtarzało także w przyszłości z uwagi na konieczność zamknięcia ksiąg i ustalenie bilansu, do czego termin 2-miesięczny byłby za krótki.

Z pośród innych osób fizycznych mają bezwzględny obowiązek zeznania dochodu osoby, których dochód płynie:

- a) z nieruchomości gruntowej, przekraczającej 100 ha,
- b) z domów mieszkalnych, składających się z więcej, niż 20 izb,
- c) z przedsiębiorstw handlowych I i II kategorii,
- d) z przedsiębiorstw przemysłowych pierwszych pięciu kategorii,
- e) z zająca przemysłowego kategorii I i II,
- f) z wolnego zajęcia zawodowego.

I w tym wypadku osiągnięcie dochodu poniżej zł 1500 rocznie nie zwalnia od obowiązku zeznania. Nabycia świadectwa na podstawie zezwolenia władzy skarbowej niższej kategorii, niżby wypadało według taryfy, nie zwalnia od obowiązku złożenia zeznania, jeżeli kategoria objęta jest obowiązkiem.

Jako ostateczny dzień złożenia zeznania uważać należy 1 marca, 1 kwietnia względnie 1 maja, gdyż wskazane powyżej dni należy uważać za włączone do upływu terminu.

Zachodzi pytanie, czy w wypadku prowadzenia księgowości z rokiem operacyjnym łamanym można na rok podatkowy składać zeznania za rok operacyjny, którego część wchodzi w rok podatkowy. Np. rok operacyjny kończy się z dniem 31 marca i w latach ubiegłych, w których termin zeznania upływał z dniem 1 maja, składano zeznania w tym samym roku podatkowym. Obecnie nie powinno to mieć miejsca nie tylko z uwagi na postanowienia art. 13 ustawy o podatku dochodowym, wymagającym opodatkowania dochodów z roku operacyjnego, poprzedzającego rok podatkowy, ale także z uwagi na termin płatności zaliczki, która powinna być zapłacona równocześnie z zeznaniem t. j. najdalej do 1 kwietnia (osoby fizyczne).

Art. 103 o. p. wymaga zapłaty podatków w terminie, oznaczonym w ustawie o podatku dochodowym, upo-

ważnia jednakże ministra skarbu do przesuwania tego terminu. Ustawa o podatku dochodowym przewiduje w art. 39 uiszczanie zaliczki do dnia 1 maja, różnicy zaś do wysokości wymierzonego następnie podatku do dnia 1 listopada roku podatkowego. W myśl § 82 rozporządzenia wykonawczego do o. p. termin do zapłacenia zaliczki do dnia 1 maja odnosić się będzie jednak tylko do tych podatników, którzy nie mając obowiązku złożenia zeznania, zeznania takiego nie złożyli, a obowiązek podatkowy na nich ciąży. N. p. dochód z kapitałów wogóle, z gruntu nieprzekraczającego 100 ha, z domów mieszkalnych poniżej 20 izb, z przedsiębiorstw handlowych III i IV kategorii i z przedsiębiorstw przemysłowych VI, VII i VIII kategorii, z podnajmu mieszkań, z komiwojażerstwa, z wykonywania wolnego zawodu, niepodlegającego podatkowi przemysłowemu (art. 9 ustawy o podatku przemysłowym), o ile przekracza zł 1500, nie podlegają obowiązkowi zeznawania, zaliczka jednak w wysokości połowy przypadającego podatku powinna być zapłacona do dnia 1 maja. Jeżeli jednak w tych wypadkach zeznanie złożono (do 1 marca), jakoteż w wypadkach, których mimo istnienia obowiązku zeznawania zeznania nie

złożono, zaliczka winna być zapłacona do dnia 1 marca (przy prowadzeniu ksiąg — równocześnie z zeznaniem do dnia 1 kwietnia). Różnica do wysokości wymierzonego podatku ma być następnie zapłacona w myśl powołanego powyżej § 82 do dnia 15 września.

Osoby prawne winny były uiszczać zaliczkę do dnia 1 czerwca równocześnie z zeznaniem. Ponieważ obecnie termin zeznania dla tych osób został ustalony na dzień 1 maja, dlatego należy się spodziewać, że termin zapłacenia zaliczki będzie wyznaczony również do tego czasu.

Obowiązujące obecnie terminy płatności podatku dochodowego nie są dostatecznie jasno unormowane, ani też nie są praktyczne. Podatnicy przywykli w dawniejszych latach do płacenia zaliczki w terminie składania zeznań, t. j. do dnia 1 maja, a różnicy w 30 dni po doręczeniu nakazu płatniczego, o ile nakaz płatniczy nie był doręczony przed 15 października. Wprawdzie obecnie 30-dniowy termin po doręczeniu nakazu płatniczego również obowiązuje, lecz nie da się pogodzić z nim termin 15 września, wyznaczony w § 82 rozporządzenia wykonawczego do o. p., a przesunięcie terminu płacenia zaliczki przed dzień 1 maja, wyznaczony w ustawie podatku dochodowym, nie wydaje się być zgodne z pojęciem przesuwania, przez co rozumiećby należało przesunięcie poza termin ustawowy, a nie przed tenże termin.

JERZY NIKODEM.

KRONIKA GOSPODARCZA

Scalony podatek przemysłowy od obrotów piwem, napojami winnymi, wódkami gatunkowymi, octem, kwasem octowym i drożdżami

W nr. 13 Dziennika Ustaw z dn. 24 bm. ukazało się rozporządzenie min. skarbu wydane w porozumieniu z min. przemysłu i handlu o pobrażeniu scalonego podatku przemysłowego od obrotu piwem, napojami winnymi, wódkami gatunkowymi, octem, kwasem octowym i drożdżami.

Do opłacania tego podatku obowiązani są: 1. od artykułów, wyprodukowanych na obszarze Rzeczypospolitej — producenci, t. j. przedsiębiorstwa, produkujące wspomniane artykuły z wyjątkiem octu spirytusowego, od którego scalony podatek przemysłowy opłaca dyrekcja państw. monopolu spirytusowego; 2. od artykułów, sprowadzanych na obszar Rzeczypospolitej — osoby, opłacające od tych artykułów cło,

podatek spożywczy lub opłatę monopolową. Za producenta uważa się również osoby, wytwarzające artykuły, objęte omawianym rozporządzeniem, z cudzych materiałów na rachunek osób trzecich.

Stawki scalonego podatku przemysłowego dla każdego rodzaju artykułów podane są w tabeli, załączonej do omawianego rozporządzenia. Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie: 1. co do obrotów osiągniętych na obszarze R. P. od dn. 15. 1. 1936 r.; 2. co do artykułów, sprowadzanych na obszar R. P. — od dnia ogłoszenia rozporządzenia. Jednocześnie tracą moc rozporządzenia w analogicznej sprawie z dn. 13 kwietnia 1935 r. i 31 maja 1935 r.

Z KRAJU

(k) Nieznaczna zwyżka dolara. Na wczorajszych giełdach walutowych tendencja dla dewizy na Londyn była naogół utrzymana z nieznacznym słabszym odcieniem na giełdach kontynentalnych, natomiast dewiza na Nowy Jork nieznacznie się wzmocniła, prawdopodobnie pod wpływem uspokajających wiadomości o zażegnaniu groźby inflacji w St. Zjednoczonych. Dewiza na Zurych jest w dalszym ciągu mocna, zwłaszcza w stosunku do franka francuskiego, w związku z czem możliwy jest pewien ruch złota z Francji do Szwajcarii. Na uwagę zasługuje również pewne osłabienie Paryża na giełdzie warszawskiej.

(k) Zwyżka cen zbóż i przetworów. Ostatnie notowania giełdy zbożowej i towarowej w Poznaniu wykazują powolną ale stałą zwyżkę cen zbóż i przetworów zbożowych. W dniu 26 bm. notowano żyto 12.50 do 12.75 wobec 12.35 — 12.60 w dniu 25 bm., natomiast pszenica zwyżkowała z 19.00 do 19.25 do 19.25 do 19.50. Wszystkie gatunki maki żytniej i pszennej zwyżkowały w dn. 26 bm. o 25 gr. Zwyżka ta trwa od paru dni.

(k) Wskaźnik produkcji przemysłowej w styczniu obniżył się. Obliczany przez Instytut badania koniunktur gospodarczych i cen wskaźnik produkcji przemysłowej za styczeń r. b. wynosi 65.1. W porównaniu z grudniem r. ub. wskaźnik obniżył się o 4 punkty, to jest o 6 proc. Redukcja wytwórczości dotyczy dóbr spożycia i dóbr wytwórczych. W pierwszym dziale zmniejszona była zwłaszcza produkcja włókiennicza; poza tem po zakończeniu kampanii cukrowniczej do poprzedniego niższego poziomu wrócił przemysł spożywczy. W produkcji dóbr wytwórczych spadek nie był silny, ale dość powszechny: objął on przemysł mineralny, metalowy, budowlany i hutnictwo żelazne. W przemyśle węglowym wzrost produkcji okazał się nieznaczny, wskutek działania czynników przypadkowych — wyjątkowo ciepłej pogody.

Z ZAGRANICY

(z) Odgłosy zamachu tokijskiego na giełdzie londyńskiej. City londyńska potraktowała wydarzenia polityczne w Japonii raczej poważnie, ale w każdym razie nie panicznie. O tem dość spokojnem usto-

Niezwykły sukces MARTY EGGERTH w kinoteatrze „Świt“.

Upajająca muzyka, tryskające humorem akcje, przekomiczne sytuacje, wieczne młode melodie — na widowni: kaskady śmiechu, humor i huczne oklaski. — Wszystko, czego tylko oko i ucho może zapragnąć znajdziesz w operetce „Księżniczka Czardasza“, cieszącej się rekordowym powodzeniem. Wobec stałego przepełnienia, zaleca się seans o godz. 9. Ostatnie dni.

ng 5478

sunkowani usię City do morderstw japońskich świadczą fakt, że — jakkolwiek papiery japońskie na giełdzie londyńskiej wykazały spadek, to jednak nie przybrał on poważnych rozmiarów. Wydarzenia w Japonii, które mogły doprowadzić do ostrzejszego kursu wojennego odbiły się również na sytuacji papierów chińskich, gdyż spodziewane mogą być poważniejsze zakłócenia w północnych Chinach. Ostatnia papiery chińskie miały raczej tendencję zwyżkową. Ceny towarów, jak dotychczas, obsolutnie nie zostały dotknięte przez wiadomości z Tokio. Jeśli zaś chodzi o waluty, to notowania terminowe jena wykazały lekki spadek w związku z wypowiedzeniem przypuszczeniem, że przez śmierć min. finansów Takahashi, Japonia straciła największego przeciwnika dewaluacji.

Krótkie informacje gospodarcze

— Z dniem 1 marca br. przedłużony zostanie okres kontyngentowania przywozu do Holandji szeregu artykułów. Dotyczyć to będzie w szczególności gwoździ, drutu kolczastego i cynku w arkuszach.

Chory żołądek

jest nieraz przyczyną powstawania najrozmaitszych chorób i tworzy złą przemianę materji.

ZIOŁA Z GÓR HARCUC D-ra LAUERA stosuje się przy zaparciu; są łagodnym środkiem przeczyszczającym, regulują żołądek, usuwają substancje szkodliwe, zatrzymujące organizm. **ZIOŁA Z GÓR HARCUC D-ra LAUERA** stosuje się również w cierpieniach wątroby, nerek, kamieni żółciowych, cierpieniach hemoroidalnych, artretyzmie i innych chorobach ng tle zlej przemiany materji.

Oficjalny udział Węgier w Targach Poznańskich

W bieżącym tygodniu zostały ukończone pertraktacje o oficjalny udział Węgier w Targach Poznańskich. Poza zwykłymi towarami eksportowymi Węgier ujrzymy również słynne pâté de foie gras, które w wielkich ilościach są eksportowane do Strasburga, by stamtąd wrócić do nas. Oprócz tego ujrzymy te produkty przemysłu węgierskiego, które są zdolne do eksportu m. in. fabryki kabli elektrycznych, eksportujące znaczne ilości do Ameryki, Anglii i nawet Niemiec, dalej specjalne towary spożywcze, jak słynne salcesony i rozmaite wędzone przetwory mięsne, oraz różne zastosowania papryki.

Poza udziałem oficjalnym Węgier organizuje się w osobnej hali w dziale win ogromne stoisko, grupujące kilkadziesiąt firm win tokańskich, a przy restauracji targowej kucharze węgierscy będą przygotowywali specjalne potrawy węgierskie, spożywane przez zwiedzających przy dźwiękach prawdziwej węgierskiej orkiestry. Oficjalne stoisko Węgier zajmie 240 m. kw. i będzie położone między stoiskami Francji i Szwecji.

Obrady zrzeszonych kupców zbożowych

Obrady dorocznego walnego zgromadzenia Związku Polsk. Kupców Zbożowych w Poznaniu zajął prezes p. Maciejewski i podkreślił konieczność przeprowadzenia zmian statutowych ze względu na konieczność dostosowania statutu do wymogów ustawy przemysłowej.

Po poszczególnych sprawozdaniach przedłożonych przez pp.: L. Chudzińskiego jako sekretarza, Hey'a jako skarbnika i Gromadzińskiego w imieniu komisji rewizyjnej udzielono zarządowi absolutorjum.

W konsekwencji przyjętych sprawozdań uchwalono następujące postulaty: 1) P. Z. P. Z. i Polskie Biuro Eksportu Zboża w Gdańsku ulec winny w bież. sezonie bezwzględnej likwidacji. Gdyby natomiast wbrew życiowym założeniom postanowiono działalność tego biura przedłużyć, to struktura jego musi być bezwzględnie zmieniona, a handel zbożowy ziem zachodnich uzyskać powinien we władzach nadzorczych tej instytucji miejsce dla conajmniej jednego reprezentanta. 2) Wszelkie ograniczenia dla handlu zbożowego, zawarte w obecnie obowiązującej instrukcji o zakupach zboża dla wojska, powinny ulec zmianie w tym kierunku, że jako pełnoprawni obywatele ubiegać się możemy o dostawy dla wojska na równych warunkach z innymi grupami gospodarczymi. 3) Udostępnienie kredytu na życiowych warunkach przy stopie procentowej nie wyższej jak 2 proc. ponad każdorazowy dyskont Banku Polskiego i to tak na dyskont weksli jak i w indywidualnych wypadkach na rachunek otwarty. 4) Umożliwienie dostępu do Banku Akceptacyjnego dla konwersji zamrożonych należności rolnictwa na równych prawach i warunkach ze spółdzielni.

Przyjęto zreferowane przez p. Chudzińskiego zmiany statutu i przedłożony przez p. Sokołowskiego regulamin postępowania przed sądem honorowym. Z ważniejszych zmian w nowym statucie zasługuje na uwagę zmiana nazwy: zamiast Zw. Polskich Kupców Zbożowych w Poznaniu, będzie ona brzmieć: Zrzeszenie Kupców Zbożowych Ziemi Zachodnich z siedzibą w Poznaniu. Członkami mogą być tylko firmy i kupcy chrześcijańscy.

Zarząd wybrano w składzie niezmienionym, a mianowicie: prezes — Marjan Maciejewski, wiceprezes — Czesław Rosochowicz (Oborniki), sekretarz — Leon Chudziński, skarbnik — Franciszek Hey, zastępca sekr. — Leon Sokołowski i zast. skarbnika — Witold Weigt, oraz Pelec (Szamotuły), Zieleniewicz, Wachowiak (Śrem), Larek (Śmigiel) i Drajwinowski (Bydgoszcz), jako radni. Do sądu honorowego wchodzi pp.: Z. Szulc, T. Zieleniewicz, St. Otworowski, W. Weigt, Kliszczyński, Pelec, L. Sokołowski i J. Kowalczak z Czempania. Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: Gromadzińskiego, Kliszczyńskiego i Kowalczyka.

Miesięczną składkę członkowską obniżono z 6 na 5 zł. Pod koniec omawiano kupno posesji przy Al. Marcinkowskiego, do którego mają być przeniesione lokale giełdy zbożowej. (kl)

PASTILLES VICHY-ETAT**CUKIERKI DOSSANIA** UŁATWIAJĄ TRAWIENIE

Z cyklu reportaży „Kurjera Pozn.” (II)

Święty na ulicy

Pod górę

O szóstej trzeba wstać. Klerycy chodzą wśród łóżek i budzą, ściągają koce. Od drugiej do szóstej nie można się wyspać do syta. Spią się przeto przekleństwa. „Gnidy, psiekrwie!” Mycie znowu idzie byle jak. Ale zły humor ulagadza miły aromat kawy, ciągnący z jadalni, i wogóle śniadanie. Fajna wyzerka. Nleco ociężali idą do kaplicy, gdzie zaczynają się rekolekcje. Powoli, bardzo powoli tryb rekolekcyjny ogarnia wzburzoną hałastę. Ksiądz nie wypowiada górnych słów i bardzo wzniosłych przykładów nie daje do naśladowania. Mówi poprostu i krótko. Zaczyna niemal od bajek, od opowieści, których chętnie się słucha. Nauka trwa piętnaście minut, później krótka modlitwa i dalejże na dziedziniec, na ogród. Tu odbywają się różne zabawy. Ksiądz, idąc wzniosłym śladem świętego, zakasuje poły rewelendy i bawi się w rozmaite gry, aż kurz leci. Później przechadza się wśród chłopców i rozmawia z nimi, którzy się już nieco ośmielili. Tylko Chęcioł z kilkoma innymi chodzi nadąsany i wilkiem patrzy na wszystkich. Pod wieczór jednak krąży już wokół „pani” i nieznacznie zerka na jej twarz. „Będzie, czy nie będzie?” Będzie. Po kolacji Chęcioł dostaje ręcznik.

— Poprawiłeś się, — mówi pani.

— „Cholera” — mruczy Chęcioł cicho, ale ręcznik bierze i niesie go, niby od niechcenia, na swoje łóżko. Z pod oka patrzy na towarzyszy. Ich ręczniki są już wymięte, mydła napoczęte, a jego czysty i lśniący od świeżości. Ten ręcznik, rzecz tak prosta, a jednocześnie tak niezwykła, jest dla Chęcioła symbolem lepszego życia.

Po kolacji panuje mniejszy gwar. Sypialnia szybciej ucicha. Pewnie. Od szóstej było dość czasu, żeby się zmęczyć.

„Ojcie nasz, który jesteś w niebie...”

Od trzeciego dnia zrana idzie już wszystko składnie. Brama budynku są otwarte. Chłopcy bardzo tęsknią za swoją Wartą (jest przecież środek lata, brzegi rzeki są zielone, woda chłodna!) i za ulicą. Lecz nikt już nie ucieka. Wszyscy zostają. Chodzą na nauki, bawią się, modlą. Niektórzy przypominają sobie napowrót zapomniane słowa pacierza. „Ojcie nasz, który jesteś w niebie...” Ojcie nasz, więc i Ojcie nas biedaków, nas, którzyśmy się urodzili w nędzy i niedostatku, w

poniewierce i nienawiści. Nas przede wszystkim!

Przypominają sobie pacierz... Tak, to prawda. Ksiądz, klerycy i „pani” chodzą w czasie przerw po podwórzu i rozmawiają z chłopcami. A z tych rozmów wynika bardzo wiele. Wynika to na przykład, że szkoła niedostatecznie dba o wychowanie religijne, nie pilnuje spowiedzi. Są tacy, którzy tylko raz u niej byli i zapomnieli się modlić. Wynika dalej, że niektórzy z nich już kradli i robili inne złe rzeczy, za które siedzieli w areszcie i w domach poprawczych.

— O la la — mówi czwartego dnia Chęcioł — życie nie jest letkie. — Pani patrzy na niego, rozumie, ile go kosztuje takie przełamanie nieufnej dzikości i żałuje, że go tak wytrzymała pierwszego wieczoru z tym ręcznikiem.

Ostatnie dwa dni.

Od czwartego dnia rekolekcji nie można już poznać chłopców. Czy to ci sami? Gdy mi o tej raptownej zmianie opowiadano, opowiadający miał łzy w oczach. Przecież to była największa biedota ludzka, przecież wydawało się napozór, że to element najmniej podatny do wychowania, że to chłopcy straceni nazawsze, że lat całych będzie potrzeba... Tymczasem wystarczyły cztery dni, dosłownie cztery dni, współpracujące serce i przebiegły najniezbędniejszy dobrobyt, aby wszystko zmieniło się odrazu. Aby z mierzwy ludzkiej wydobyć najpiękniejsze ludzkie przymioty.

Przypomina to nagłe odkrycia na ścianach i w gruzach starych rudery: Na wierzchu brud, rumowisko, śmietnik, lecz pilna praca poszukującego z mozołem odgarnia warstwę za warstwą i oto na zapomnianej ścianie rudery, pod warstwą brudnego tynku odkrywa się najpiękniejsze dzieło wielkiego natchnienia, które tu w ukryciu przeciekało wiele lat na swego odkrywcę. Tak było również z tymi chłopcami. Na pieniądze licząc — całe rekolekcje dla trzydziestu dziewczęciu chłopców kosztowały 290,— zł. Dwieście dziewięćdziesiąt złotych! Inicjatorzy kłopotą się, kto da następne 290 złotych, na złowienie dla porządnego życia dalszych czterdziestu uliczników.

Podczas południowej rekreacji chłopcy wzięli się do naprawiania szkół, które wyrządzili pierwszego dnia. Poskładali ławkę i wydobyli skądś kawałek szyby, aby załatać stłuczone okno. W jadalni leżały na bocznym stole rozmaite książki i pi-

smę. Nikt do nich nie zaglądał drugiego dnia, nawet trzeciego. Dopiero od czwartego gromadzić się tu zaczęli czytelnicy. Teraz już nikt nie potrzącał pani, ani się na nią nie zamierał. Teraz mówiło się „nasza pani”, „nasz ksiądz” i — „nasi chłopcy”. Gdy któregoś dnia dyżurny kleryk zapomniał przy podwieczorku zmówić modlitwę, dzika doniedawna hałastą poczęła go ostro gromić.

W przedostatni dzień rekolekcji wszyscy chłopcy wypowiedzieli się, a następnie przystąpili do Komunii św. Ów dzień spowiedzi wypadł w piątek. Chłopcy wybrali delegację, która przysłała do „pani” i prosiła, żeby w ten dzień na obiad były śledzie, a jutro, jeśli można, „szneki”. Dużo „szneków”. Na podwieczorek były nie tylko „szneki”, ale był przedewszystkiem placek, i to tyle go, ile kto chciał. Mały Brona zasiadł przed wielką stertą placaka i mówił do swego znajomego Targaly: — „Tyle placaka dostaniesz za 10 groszy, tyle za 20, a to wszystko, co pozostaje, to jest więcej”. Ile kosztowałyby reszta, nie próbował odgadnąć, gdyż nigdy więcej jak 20 groszy na kupno placaka nie wydał.

Po nabożeństwie i wspólnej Komunii św. chłopcy wraz ze swymi przewodnikami wyszli za miasto. Szli na wycieczkę do Łącznego Młyna. Takie wyjście za mury rekolekcyjne po tylu dniach pilności sprawiedliwie im się należało. A nie trzeba sądzić, że ta wspólna wycieczka była wycieczką chłopców do tego stopnia przemienionych, że szli w milczeniu pobożnym i skupionem. Przeciwnie, była to jedna z najweselszych i najhałaśliwszych wycieczek! Zaczęła się ona wspólną fotografią (fotograf około pół godziny biegał się z ustawianiem swoich modeli), wypełniona była po najszerze brzegi zabawą i krzykiem, a zakończyła się wprost po pańsku: zajechał na Łączny Młyn autobus (ten sam, który podczas Pewuki obwoził bogatych Anglików) i każdego chłopca odwiózł do samego domu. Był już późny wieczór i wielu żałowało, że nie jest jaśniej, że nie wszyscy mogą zobaczyć ten ich triumfalny wjazd do rodzinnych... suterów.

Któregoś dnia, już w zimie, do drzwi mieszkania „pani” ktoś zadzwonił. Nie zgadłbyś nawet, kto tu przychodził. Chęcioł i Brona! Po wstępnych słowach, których wymaga grzeczność, przystąpili odrazu do sprawy. Rzec jest taka: Rekolekcje były dobre. Ale rekolekcje trwały tydzień, a rok ma tygodni 52. Łatwo może się zdarzyć, że to, co się na tych rekolekcjach zyskało, zostanie utracone, zwłaszcza, gdy chłopcy nadal będą musieli przepędzać wszystkie czasy na ulicy, gdy nie będą mogli znaleźć pracy. Zapytują więc, czy nie dałoby się urządzić w mieście takiego jednego pokoju, ciepłego ogrzanego, gdzieby można przychodzić codziennie, poczytać, zapytać o pracę. A w niedzielę pójść razem do kościoła. „Pani” oczom swoim nie chce wierzyć. „Tyżes to, Chęcioł? Tyżes to zabijako?” I od dnia tej wizyty biedna „pani” biega i stara się, żeby wytrząsnąć skądś pieniądze na urządzenie świetlicy. Komu tylko o tym projekcie powie, wszyscy potrają się godnie głowami: „Owszem, myśl jest piękna, ale świetlice różne już są, dajemy na to, na to...” „Są świetlice, ale niema świetlicy dla moich uliczników” — woła pani i wskazuje takiemu jegomościowi rozpalony, buchający ciepłem piec w jego własnym domu. Piec jest gorący, a na ulicy jest zimno.

Na tem się kończy moje opowiadanie, ale sama sprawa dopiero się zaczyna. Cały ten reportaż może wydać się komuś cikliwy i sentymentalny, ale — przysięgam — jest on prawdziwy we wszystkich szczegółach; a gdy ktoś posiada umiejętność czytania między wierszami, dostrzeże, że reportaż krzyczy, nawołuje i ostrzega. Również prosi. Prosi dobrych ludzi, aby dali pieniądze na powtórzenie takich rekolekcji i utrzymanie świetlic dla poznańskich uliczników. „Kurjer Poznański” napewno nie odmówi kwitowania pieniędzy. Można je również składać w Naczelnym Instytucie Akcji Katolickiej do rozporządzenia p. Antoniny Zakrzewskiej, która tem dziełem się zajmuje. Jej również własnością, jako inspiratorki, jest niniejszy feljeton.

JÓZEF KISIELEWSKI.

*) Pierwszą część tego reportażu daliśmy w nrze 90.

Najdroższy kapelusz na świecie

Jedną z niecodziennych sensacyj Stawów Zjednoczonych była ostatnio licytacja, na której kapelusz głównego speakera filadelfijskiego uzyskał niebywałą cenę 8.000 dolarów. Niewiarygodną tę sumę zawdzięczała „biała panama” speakerowska autografom, umieszczonym na niej przez najwybitniejsze postacie świata. — Najślawniejsze osobistości ze świata dyplomatycznego, artystycznego, uczonych, występujące przed mikrofonem filadelfijskim, kładły na niej swe podpisy, a więc stała się ona pewnego rodzaju eksponatem muzealnym. Do swych zbiorów prywatnych nabył ów kapelusz speakerowski za 8.000 dolarów pewien milioner amerykański.

Choroba cukrowa

— Dlaczego Moryc wygląda tak źle?
— Ty nie wiesz? Moryc jest chory na cukrową chorobę.
— Aj! Co ty mówisz? Jakie cukrowe choroby?
— A czyż to nie jest cukrowe chore, jak jemu się nie udało dziesięć wagonów cukru przeszmuglować?

Państwowe Konserwatorium Muzyczne w Poznaniu.

Pierwsza tegoroczna Audycja Muzyczna odbędzie się w poniedziałek, dnia 2 marca o godz. 20 w Auli Uniwersyteckiej. W programie: CHERUBINI, HAYDN, CHOPIN, WIENIAWSKI i MONIUSZKO. Wykonawcami: Orkiestra symfoniczna Państwowego Konserwatorium Muz. Soliści: Władysław Nowicki (fortepian), Józef Duszyński (skrzypce). Bilety w cenie 1,— zł i 50 gr. do nabycia w kancelarii Konserwatorium od godz. 11 do 13-ej.

zg 12 978

KOMUNIKATY TEATRALNE**Z Teatru Wielkiego**

W czwartek, dnia 27 bm., po raz 38 „Rose - Marie” z Jadwigą Musielewską. W piątek dnia 28 bm. gościnny występ znakomitej śpiewaczki Adeliny Korytko - Czapskiej w operze Giordana „André Chénier”. W sobotę dnia 29 bm. odbędzie się premiera doskonałej operetki Abrahama „Bal w Savoyu”. Operetka ta otrzymuje na naszej scenie niebywałą i rewelacyjną szatę dekoracyjną, projektu art. malarza Zygmunta Szpingera. Również kostjomy projektował ten znakomity artysta, a szereg toalet damskich projektowała i wykonała p. Izabella. W roli głównej świetna śpiewaczka opery poznańskiej Halina Dudczówna, w partii Daisy — Xenia Grey, Mustafa Bey — odegra Wojciech Ruskowski, jeden z najlepszych wodewilistów polskich.

Z Teatru Polskiego

Dziś w czwartek po cenach do połowy znizowanych doskonała komedia J. Bliźnińskiego „Pan Damazy”. Jutro pełna wdzięku komedia „Stare wino” na której stałe teatr jest przepelniony, a publiczność bawi się doskonale. W sobotę premiera głośnej w całej Polsce sztuki B. Katerwy „Przechodzień”, która na wszystkich scenach cieszyła się nieprawdopodobnym powodzeniem, w próbach równocześnie eksperymentalne studium psychologiczne „Bez trzeciego”, oraz najnowsza sztuka P. Kończyńskiego „Zburzenie Jerozolimy”, która w Warszawie cieszy się wielkim powodzeniem.

Z Teatru Nowego

Dzisiaj w czwartek, jutro w piątek i w sobotę wieczorem dane będą 3 ostatnie przedstawienia doskonałej komedii Ludwika Verneuil’a „Egzotyczna kuzynka” w koncertowo zgranej premierowej obsadzie zespołu z gościnnym występem znakomitego artysty Kazimierza Szuberta.

Ponieważ dyrekcji teatru udało się pozyskać świetnego artystę jeszcze na niedzielę — przeto w tym dniu na pożegnalny występ zostanie odegrana dwukrotnie po południu i wieczorem asyrywesła komedia „Pan Pluskiewka”.

W sobotę, 29. bm. wystąpi

Chór Berliński

Do rzadkich wydarzeń artystycznych naszego miasta zaliczony będzie występ „Chóru Berlińskiego” (Berliner Solisten Vereinigung) pod dyrekcją dyrygenta **Waldo Favre**, który odbędzie się w **sobotę, dnia 29 lutego wieczorem o godz. 8-mej w sali Domu Ewangelickiego** (Al. M. Piłsudskiego 8).

Chór składa się z **26 osób** (pań i panów) tak muzycznie jak i głosowo świetnie wykształconych, co daje gwarancję o wysokim poziomie artystycznym tego zagranicą renomowanego zespołu. Zakres programu jakiemu hołduje zespół sięga od najstarszych do współczesnych kompozytorów. To też program sobotniego koncertu składa się z motetów, pieśni i melodji ludowych Brahmsa, Brucknera, Schumanna, Zeltera, Voltershuna i in.

Przedsprzedaż biletów w firmie A. Szrejbrowski, ul. Pierackiego 20 w cenie 1—i zł.

zg 12 944

Nie zawiera metalicznych domieszek — PUDEP ABARID

nr 6 608

„Król Mędre”

rozmawiać będzie z grzecznymi dziećmi naszych Czytelników w niedzielę, 1 marca, w Teatrze Narodowym, przy ul. Fr. Ratajczaka 21

Na niedzielę, 1 marca, przygotowała dyrekcja Teatru Narodowego miłą rozrywkę dla grzecznych dzieci naszych czytelników na dwóch przedstawieniach ślicznej bajki Stanisława Stapelskiego p. t. „**Król Mędre**”. Akcja rozgrywa się na zamku króla Mędrka i u groźnego rycerza Smoczy-pyska. Zobaczymy między innymi dzielnego młodziana Henryka z Hardonja, komicznego szambelana, dobrą wórkę, a całość spleciona jest mnóstwem niespodzianek. Największą niespodzianką będzie konkurs deklamacyjny dla dzieci będących na przedstawieniu. Otóż każde dziecko będzie mogło wypowiedzieć wobec całej widowni umiany wierszyk, a za najpiękniej wypowiedziane wierszyki otrzymają słodkie upominki, które przygotowała dla nich fabryka czekolady „Goplana”. Nad sprawiedliwą oceną zdolności małych artystów, biorących udział w konkursie, czuwać będą p. red. Kraszewski i dyr. Szczerbowski, którego dzieci dobrze już znają z poprzednich bajeczek. Pierwsze przed-

stawienie odbędzie się o godz. 14 (2-ga po południu), a drugie o godz. 16 (4-ta po południu). Cena biletu na bajeczkę jest niebywale niska i wynosi tylko 25 groszy, dzięki temu, że Teatr mieści 1000 miejsc siedzących.

Bilety są już do nabycia w administracji naszego pisma przy św. Marcinie. Aby uniknąć nieporozumienia, prosimy zaznaczyć przy zakupie biletów godzinę przedstawienia.

Bilety nabywa się na podstawie kuponu wyciętego z naszego pisma lub za okazaniem karty abonamentowej. A więc w niedzielę, 1 marca.

TEATR NARODOWY

ul. Fr. Ratajczaka 21

dyr. Zbigniew Szczerbowski

KUPON

na bajeczkę p. t.

„KRÓL MĘDRE”

Niedziela, 1. III. godzina 14.00 i 16.00

Cieźka atletyka

Do mistrzostw Poznania w podnoszeniu ciężarów zgłosili swój udział z klubu „Zbyszko” Pawlicki, Tomkowiak, z klubu „Sztekker” kilkakrotny mistrz wagi lekkiej, Torzycki, Wojciechowski, Łukasiewicz, Nowaczyk, Deska i Handke, — z „H. Cegielski”, — Weiss — rekordzista Polski, Spychała i Dopierala, — z sekcji Sokoła Poznań I, Praczyk, Jachimski Stefan, — razem stanowią do walki o zaszczytny tytuł mistrza Poznania w podnoszeniu ciężarów 20 zawodników.

Rozpoczęcie powyższych zawodów nastąpi w piątek o godz. 20 w sali H. C. P., Górna Wilda 180.

Mistrzostwa w zapasach rozpoczną się w sobotę o godz. 20 w sali „Masztalarskiej” p. Heyduckiego ul. Masztalarska 8. (kom)

Gry sportowe

Rumunja — Polska. Zarząd P. Z. G. S. otrzymał z Rumunji propozycję rozegrania międzypaństw spotkania w szczypiorniku Polska — Rumunja w Bukareszcie w końcu kwietnia, lub na początku maja. Zarząd P. Z. G. S. wkrótce poweźmie decyzję.

Hokej na lodzie

We Lwowie rozegrane zostało międzymiastowe spotkanie hokeja lodowego Warszawa — Lwów. Wygrali hokeiści lwowscy w stosunku 3:3, zdobywając w każdej tercji po jednej bramce przez Jalewego II, Zimmera i Stupnickiego. Zwycięstwo w Lwowie było całkowicie zasłużone, a przewaga w grze drużyny lwowskiej była bardzo znaczna. W reprezentacji stołicy wyróżnili się Schneider i Rybicki. Lwów miał najlepszych graczy w Stupnickim, Sokołowskim i Sabinim. Widzów około 1500, sędziował p. Wacek Kuchar.

Kolarstwo

Walne zebranie Pozn. Okr. Zw. Kolarskiego, odbędzie się 1 marca o godz. 11 w lokalu posiedzeń p. Heyduckiego przy ul. Masztalarskiej 8a.

Lekka atletyka

Przed walnym zebraniem P. Z. L. A. Na walne zebranie Polskiego Związku Lekkoatletycznego, które odbędzie się w dniach 29 b. m. i 1 marca wpłynęło odwołanie okręgu warszawskiego i Warszawianki w sprawie unieważnienia dziesięcioboju o mistrzostwo Polski przez P. Z. L. A.

Przypominamy, że dziesięciobój odbył się w stołicy na boisku parku im. Sobieskiego, a unieważniony został wskutek nieprzepisowych rzutni i skoczni. Pierwsze dwa miejsca zdobyli wówczas zawodnicy Warszawianki Lokajski i Gierutto.

Wspomniany wniosek na walne zebranie zmierza do uzyskania weryfikacji tych zawodów.

Poza tem na walne zebranie zgłoszono szereg wniosków o charakterze statutowym. Z ciekawszych projektów na uwagę zasługują projekt lubelskiego okręgu, wprowadzenia drużynowych mistrzostw Polski według następującego systemu: walki odbywają się najpierw w okręgach, następnie w

grupach po 3 okręgi każdej, a wreszcie półfinały i finały.

Narciarstwo

W Holmenkollen rozpoczęły się w środę największe zawody narciarskie państw skandynawskich. Pierwszym punktem programu był maraton narciarski na 50 km. Zgromadził on na starcie rekordową liczbę 140 zawodników ze wszystkich państw skandynawskich. Państwa kontynentalne nie były w biegu reprezentowane.

Bieg zakończył się wielkim triumfem Norwegów, którzy zajęli pierwsze dwa miejsca. Pierwszy Fin znalazł się dopiero na trzecim miejscu. Dalsze cztery pozycje zajęli również zawodnicy norwescy, a dopiero na 8 sklasyfikował się drugi zawodnik fiński.

1. Saetermyrmoen (N) 4,08:08
2. Hverven (N) 4,08:32
3. Toikka (Fin) 4,10:14
4. Ryen (N) 4,13:10
5. Slora (N) 4,13:11
6. Ulseth (N) 4,14:00
7. Lundby (N) 4,14:00
8. Riivari (Fin) 4,14:54.

Niemcy i Polska. Staraniem sekcji narciarskiej krakowskiego A. Z. S. odbędą się międzynarodowe zawody narciarskie reprezentacji akademickich Niemiec i Polski w dniach 29 b. m. i 1 marca w Zakopanem. Drużyna niemiecka składać się będzie ze znanych zawodników niemieckich, z których wymienić należy G. Lantschnera, L. Maehlera, Starka i Schepego. W drużynie polskiej wystąpią Czech, Orlewicz, Bandura, Słowik, Koźdroń, w skokach, oraz Fajkosz, Lipowski, Zajonc i Turski w biegu. W sobotę odbędzie się bieg zjazdowy z Kasprowego, w niedzielę konkurs skoków na Krokwi.

Pięściarstwo

Reprezentacja Warszawy na zawodach z Belgami w dniu 8 marca w Warszawie wystąpi w następującym składzie: waga musza — Rotholc (Rundstein), kogucia — Czortek (Raźniewski), piórkowa — Rosenblum (Forlański) lekka — Koźłowski (Bakowski), półśrednia — Kozłowski (Jańczak), średnia — Pisarski (Fabisiak), półciężka — Doroba (Neuding), ciężka — Węgrowski (Blum). Kapitan związkowy Warszawy bawić będzie w dniu 6 marca na meczu Polska — Belgja w Poznaniu. W wyniku jego obserwacji na tym meczu w składzie reprezentacji Warszawy zająć mogą jeszcze pewne zmiany.

W Łodzi rozegrane zostanie dziś międzynarodowe spotkanie pomiędzy znanym zespołem węgierskim Ferencvaros a kombinowaną drużyną łódzką I. K. P. — Hakoach. Drużyna łódzka wystąpi w następującym składzie, według kolejności wag:

Popielaty, Gotfryd, Fagot, Wowiński, Durkowski, Stahl, Pietrzak i Zimiński. Spodenkiewicz, Woźniakiewicz i Chmielewski bawią jak wiadomo na obozie w Poznaniu.

Sekcja pięściarska „Warty” donosi, swym członkom, że roczne walne zebranie sekcji, odbędzie się w sobotę 29 b. m. o godz. 19 w sali Zrzeszenia Pracowników Banku Związku Spółek Zarobkowych, Aleje Marcinkowskiego 26. (Nad sekretarjatem „Warty”).

Teatr Wielki

Niebywałe zainteresowanie sobotnią PREMJERĄ

Bal w Savoy'u

Już po pierwszym komunikacie zapowiadającym wystawienie na naszej scenie słynnej operetki „Bal w Savoy'u” kasa zamówień została formalnie obłożona przez naszych melomanów, żadnych urzekań jednej z najlepszych i najpopularniejszych operetek doby obecnej. Kto zatem nie jest jeszcze w posiadaniu biletu wstępu, niechaj uczyni to niezwłocznie, gdyż wkrótce zabraknie biletów.

„Bal w Savoy'u” pobije pod każdym względem dotychczasowe operetki, na co składają się: **wspaniała i rewelacyjna wystawa** jakiej Poznań dotąd nie oglądał a którą projektował art.-malarz **Zygmunt Szpingier**, pierwszorzędną obsadę śpiewaczą z pp.: **H. Dudicz, X. Grey, H. Majchrzakówna, W. Ruszkowski, K. Szerszyński, B. Horskim, J. Sendeckim i J. Gruszczyńskim.** Zespół baletowy z primaballeriną **Z. Grabowską** na czele wykona szereg efektownych tańcy układu kierownika choreografii **M. Statkiewicza.**

Operetkę reżyseruje wytrawny reżyser **B. Horsk**, kierownictwo muzyczne spoczywa w rękach **dyr. Dr. Z. Latoszewskiego.**

Tk 5 396

Pływanie

Sekcja pływacka „Warty” donosi, że roczne walne zebranie sekcji odbędzie się we wtorek 3 marca o godz. 19,30 w sekretarjacie klubu, Aleje Marcinkowskiego 26.

Piłka nożna

Cybina I — K. P. W. I. spotkanie towarzyskie odbędzie się w niedzielę o godz. 11 na stadionie K. P. W. w Dębcu.

Mistrz Polski „Ruch” projektuje tournée po Niemczech w czasie świąt wielkanocnych. Ruch zamierza rozegrać w Niemczech 3 mecze 10 kwietnia we Wrocławiu z miejscowym S. C. 06, 12 kwietnia w Dreźnie z D. S. C. oraz 13 kwietnia w Lipsku z drużyną V. F. B. Tournée dojdzie do skutku jeśli uzyska aprobatę zarządu P. Z. P. N.

Roczne Walne Zgromadzenie Polskiego Kolegium Sędziów Piłki Nożnej na którym oprócz wyboru nowych władz będzie omawiany projekt stworzenia wydziału spraw sędziowskich przy P. Z. P. N. względnie O. Z. P. N. w myśl uchwały walnego zebrania Polskiego Związku Piłki Nożnej, odbędzie się w sobotę i w niedzielę w Warszawie.

Pamiętajmy o świetlicy dla dzieci przy T. C. L.

Do przemilego i ciekawie ujętego sprawozdania z działalności Czytelni dla młodzieży z 15 bm. pod tytułem: „Wśród najmłodszych czytelników”, śpieszymy dodać, że do założenia tej czytelni przyczyniło się przedewszystkiem „Koło Pań” przy T. C. L., powstałe z inicjatywy ks. dyr. Milika. Zadaniem „Koła Pań” miało być stworzenie pierwszej w Poznaniu wzorowej czytelni dla młodzieży, a w następstwie objęcie opieki nad nią. Obecnie potrzeba nam na czynsz za lokal czytelni, na opał, światło, na utrzymanie porządku i różne inne wydatki, ogółem 250 zł miesięcznie. Ponieważ jednak, choć opłata jest minimalna, za mało liczymy członków, a mali czytelnicy nie wszyscy są w możności opłacania składek, zmuszone jesteśmy w celu zdobycia brakujących pieniędzy do urządzania różnych imprez. Jedną z nich — herbatka towarzyska — odbyła się przed paru dniami. Zabawa się udała, sala przepełniona, w miłym nastroju bawiono się niezwykle ochoczo, to też bardzo dziękujemy wszystkim, którzy z zaproszenia naszego skorzystali.

Mamy różne projekty na przyszłość...

Obecnie zaś zwracamy się do ogółu społeczeństwa z apelem, by Panie dobrej woli zechciały zwiedzić przemysł lokal przy Alejach Marcinkowskiego 7, a przekonawszy się, jak wiele się tam czyni dobrego dla młodych umysłów, a więc dla przyszłości, zechciały powiększyć nasze szeregi i przybyły w celu zapisania się do „Koła Pań” na jedno z plenarnych naszych zebrań (co czwartki piątki każdego miesiąca) do sali domu Księgarni św. Wojciecha.

Najbliższe nasze zebranie z referatem „O kulturze polskiej” ks. dyr. Milika odbędzie się jutro, w piątek, o godz. 17.

ZARZĄD „KOŁA PAŃ” PRZY T. C. L.

Ciekawa audycja muzyczna

odbędzie się w poniedziałek, 2 marca, o godz. 20 w auli Uniwersytetu Pozn. Będzie to mianowicie koncert orkiestry symfonicznej Państw. Konserwatorium Muzycznego pod batutą dyr. Zdzisława Jahnkego.

Program koncertu wypełnią utwory Cherubini, Haydna (Symfonia G-dur 13), Chopina (Koncert fort. op. 11, e-moll część I), Wieniawskiego (Koncert skrzypcowy op. 22, d-moll, części II i III), oraz Moniuszki uwertura do opery „Flis”.

Bilety po 1 zł i po 50 gr są do nabycia w kancelarii Konserwatorium, ul. Wrocławska 16.

Wykłady liturgiczne

Coraz liczniejszy jest zastęp świeckich katolików, którzy pragną podczas mszy św. modlić się z mszalikiem w ręku razem z kapłanem, i chcieliby jak najlepiej zrozumieć przebieg akcji ofiarnej kapłana przy ołtarzu. Ponadto wielu pragnie dziś współżyć z Chrystusem w kościele w ciągu całego roku liturgicznego.

Przytem jednak napotykają wierni na poważne trudności w zrozumieniu liturgii. Aby temu brakowi zapobiec i ułatwić wiernym zrozumienie głębokich tajemnic mszy św. i nauczyć ich, jak mogą razem z kapłanem się modlić w tej ofierze Syna Bożego, Archidiece. Instytut Akcji Katolickiej urządza pod kierownictwem ks. prof. dr. Spikowskiego kurs liturgiczny. Kurs odbędzie się w 10 wieczorach, co wtorki i piątki, o godz. 20 w związkowej sali sodalicyjnej, św. Marcin 69, od wtorku 3 marca począwszy, aż do 3 kwietnia.

Bilety wstępu lub karty wstępu na cały cykl nabyć można w Archidiecezjalnym Instytucie Akcji Katolickiej lub przy wejściu do sali.

W poniedziałek, dnia 24 lutego 1936 r. o godz. 21,30, zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz kochany siostrzeniec, kuzyn i wujek, ś. p.

Stefan Wróblewski

przeżywszy lat 67. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 1 marca rb. o godz. 2 po południu z kościoła Szpitala Miejskiego na cmentarz Archikatedralny, o czym Krewnych. Przyjaciół i Znajomych zawiadamia

zg 12 971/2

w smutku pogrążona

rodzina.

Buk, Kościan, Chodzież, Rawicz, Keynia, Ostrów.
Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Dnia 24 lutego 1936 r. zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Konstancja Sroka

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 27 lutego br. o godz. 16 z Przytułku dla Starców na Śródcie na stary cmentarz św. Małgorzaty.

Tow. „Pielgrzym” pod wezw. Matki Boskiej Wypadek 382. w Poznaniu. zg 12 975/6

Dnia 25 lutego 1936 r., zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Sylwester Sulek

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 28 lutego rb. o godz. 16,15 z kościoła cmentarza par. Bożego Ciała w Dębcu.

Tow. „Pielgrzym” pod wezw. Matki Boskiej Wypadek 381. w Poznaniu. zg 12 977

„Biały Tydzień”

H. Wojtkiewicz,

Nowa 11.
zd 12 974

Bronchinol

bardzo skuteczny środek przeciwko cierpieniom dróg oddechowych jak: katar oskrzeli i płuc, kaszel, kłus, zaflegmienie i t. p.

Nazwa zastrzeżona.

Król. Uprzyw. Apteka

„Pod Białym Orłem”

Zał. r. 1564. K. Skarżyński,

Poznań, Stary Rynek 41.

Telefony nr. 12-01 i 58-43.

P 2307-32

H

40852 Tekarzy polskich i zagranicznych potwierdziło pisemnie, że gwarantowanie wolna od kafeiny kawa Hag jest dobrodziejstwem w tych wszystkich przypadkach, kiedy bezrenność, bicie serca i inne objawy nakazują wystrzeganie się kafeiny. Kawa Hag jest to prawdziwa kawa z plantacji wysokogórskich, zestawiona fachowo z najprzedniejszych gatunków kawy. Jedynie kafeina, ten niepożądany, podnie-

A

cający składnik, został z ziarna tej kawy usunięty i to najlepszym z dotąd znanych, opatentowanym sposobem (Polskie Patenty Nr. 1048 i 19401). Ostatnio zaprowadzono jako opakowanie bezkofeinowej kawy puszki zamknięte pod wakuem. Opakowanie to wyklucza rozkładający wpływ powietrza i wilgoci, tak że kawa zachowuje smak i aromat zupełnie świeży jak bezpośrednio po paleniu.

G

Kawa Sanka: Pozbawiona kafeiny i dlatego nieszkodliwa, tani produkt firmy Kawa Hag. 1/10 kg tylko zł. 1.40.

Dnia 26 lutego 1936 r., zasnął w Panu, po ciężkich cierpieniach, zaopatrzony św. Sakramentami, mój ukochany syn, a nasz brat i szwagier, ś. p.

Zefiryn Pieniężny

student medycyny

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 29 lutego br. o godz. 5 po poł. z domu żałoby, o czym zawiadamiają

matka, rodzeństwo i bratowa.

Pobiedziska, 27 lutego 1936 r. zg 12 979

Śledzie Polskie

Mewa-Matties, Small, Ilen i Matfulls oraz Crown-brandt, Matties, Medium i Full w 1/2 i 1/4 beczkach poleca Hurtownia Kolonjalna

CYGAŃSKI i SEMMA

POZNAŃ, ul. Wielka 18 Tel. 33-32

Specjalność: Kawy palone z własnej palarni

Do fabryki i przedsiębiorstwa przemysłowo-handlowego w Bydgoszczy

przed wojną założonego, bardzo dobrze zaprowadzonego i prosperującego, z powodu podeszłego wieku właściciela poszukuje się

WSPOLNIKA

z większym kapitałem, który zostanie hipotecznie zabezpieczony. Oferty pod ng 6587 do adm. Kurjera Poznańskiego.

DACHY

wszelkiego rodzaju pokrywa, naprawia, smoli i konserwuje.

Roboty blacharskie, jak zakładanie rynien, rur spadowych opierzenia, kominów, okieł i t. p. dobrze, szybko, tanio.

IGNACY MANDOWSKI

dypł. mistrz blach. i dekarstwo.

POZNAŃ, GROBLA 3, TEL. 34-69.

Zadać bezpłatnych cenników i kosztorysów.

Pg 3829-53,452

W poniedziałek, dnia 16 marca 1936 r. o godz. 11 w lokalu Stowarzyszenia Dozoru Kotłów w Poznaniu, przy ul. Ogrodowej 11 odbędzie się

Zwyczajne Doroczne Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia Dozoru Kotłów w Poznaniu.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu z ostat. Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie techniczne za rok 1935.
3. Sprawozdanie rachunkowe za rok 1935.
4. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej.
5. Przyjęcie bilansu i rach. strat i zysków za rok 1935.
6. Sprawa bonifikat od opłat rocznych wymierzonych za rok 1936.
7. Uchwalenie preliminarza budżetowego na rok 1936.
8. Wybór 3 członków Zarządu w miejsce ustępujących.
9. Wybór Komisji rewizyjnej na rok 1936.
10. Wolne głosy.

Prezes Zarządu: Antoni Dziurzyński.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Z majątku Proсна,

położonego koło Budzyna w powiecie chodzieskim, do nabycia jeszcze kilka działek o powierzchni 9-15 ha. Bliższych informacji udziela reflektantom Kasa Ordynacji w Orlym, pow. Szamotuły. Ordynacja Okrężycko, dzg 965

Dom

czarny z chlewami, warsztatem i ogrodem sprzedam. Dzierżawa przynosi rocznie 2.150 zł. — Wpłaty 1.000. E. Brauer, Łasin (Pomorze), dzg 15 843

Parcele

wymierzone. Grobla 23, m. 8, dzg 15 647

Domy

wille — parcele — wielkim wyborze poleca Dom Złociński, Poznań Szkolna 12, dzg 15 896

Kamienice

komfortem. Parku Wilsona, dochód 15.500, cena 140.000, wpłaty 85.000 reszta hipoteka.

Wille

Ostrowa 8 pokojowa komfortem 42.000, wpłaty 30.000 sprzedam. Maciejewski, Marsz Piłsudskiego 27 tel. 62-66, dzg 15 881

Kamienica

nowa wpłaty 12.000, Bloch Aleje Marcinkowskiego 15, dzg 15 877

Kamienice

bezpłatowa 5.000 dochodu — 47.000, przejęcie amortyzacji 10.000 sprzedam. Piekary 12a m. 11, dzg 15 867

2. PIENIĄDZ

Drukarnia

w Warszawie dobrze prosperująca przyjmie jako udziałowca zdolnego linotypistę. Udzieli pewny i dobrze oprocentowany. Oferty, życiorys, referencje. Drukarnia Gospodarcza, Warszawa Jerozolimskie 79, ng 352

3. LETNISKA I UZDROWISKA

zeglistów

do wydzierżawienia pensjonat kompletnie urządzony, 36 pokoi, ewentl. przyjmie wspólnika, gotówka 2.000 zł. Oferty do Kurjera Pozn. dzg 15 704

4. OSOBISTE

Zegarki, obrączki

ślubne i biżuteria wielki wybór tanio

Stefan Hubert

Poznań, św. Marcina 45

(po stronie Zamku), ng 5816

Najmilsza

rozrywka w Wielkim Poście to dobra książka, z Czytelnia Dimpia Plac Wolności 11, dzg 15 843

6. OŻENKI

Brunetka

lat 28 pozna pana celem ożenku. Oferty Kurjer Pozn. dzg 15 570

Wdowa

w średnim wieku, dwupokojowym mieszkaniem poszukuje męża. Oferty fotografia Kurjer Poznański dzg 15 580

7. SPRZEDAŻ

Podarki

ślubne, imieninowe. „Lamus”, — Strzelecka 1, Pg 2589-53,396

Wszelkie meble

używane, nowe, różne inne sprzety. Świętosławska 40 (Jezuicka) Dom Okazyjnego Kupna, Pg 2587-53, 93

Drzewka czereśniowe

15.000 sztuk wysokopienne, silne, zdrowe i dobrze ukorzenione w najlepszych odmianach, 100 szt. 80 zł poleca St. Dulat, ogrodnictwo Wolsztyn, dzg 921

Piekarnia

sprzeda filię w centrum. Oferty Kurjer Poznański dzg 99 877

Piętaśmowa

w wadze ciężkiej, prawie nowa, korzystnie sprzedam. Wiadomość telefon 78-24, dzg 860

Szafy, szafki biurowe

nowoczesne żaluzjowe. Skóra Ska Al. Marcinkowskiego 23, ng 5895

Olejarnie

komplet maszyn w b. dobrym stanie, wydajność 12—15 ctr. dziennie korzystnie sprzedam. Andrzejewicz Janowiec Wkp, dzg 99 688

Kolejka

8 klm. profil 65, — do sprzedania. Leśniczak, Łązek, p. Wieszczyczyn, dzg 99 909

Tanio

stół szachowy. Dąbrowskiego 34, m. 11, dzg 15 618

Singera

Szewska łatkowa sprzedam. — Poplińskich 8 — 3, dzg 15 632

Kanapę

Patefon stoły. Kramarska 5, m. 4, dzg 15 564

Dom

4 pok. zabudowania, 3 morgi ogrodu, turbina, kompletne maszyny, elektryczne światło, centralne ogrzewanie, 4 klm. Poznań, cena 8.000, — Oferty Kurjer Poznański dzg 15 526

Ciegarówkę

2 1/2 t. dobra sprzedam lub wypożyczę. Oferty Kurjer Pozn. dzg 15 553

Garnitur

klubowy, gobel, Fortepian

długi, tania 3—8 godz. Polna 21, m. 4, dzg 15 557

Wylegarka jaj

czechosłowacka oraz

Piec

centralnego ogrzewania tanio. — „Przewodnik”, Marcina 30, dzg 15 485

Okna

inspektowa. Telefon 70-06, dzg 15 636

Meble

poletaniej K. Bakoś, Stary Rynek 51, dzg 98 446/1

Skład

kolonialny, 3 pokoje, magiel, kilkanaście lat jednych rękach, dobrze prosperujący stała klientela spowodowała wyjazd sprzedawcy. Adres wskazuje Kurjer Poznański dzg 15 599

Meble używane

Podgórną 6 jadalnię, sypialnię, gabinet, kluby w skórze, biurka, stoliki, brzozy i wiele innych pojedynczych mebli tanio sprzedaje. Magazyn Mebli, Podgórną 6, dzg 15 641

Fisharmonjum

okazyjnie. Pierackiego 10, podw. parter, dzg 15 654

Z okazji przeprowadzki

korzystnie sprzedamy:

szafę żelazną

pancerna marki S. J. Arnheim Nr. 79.704 wys. 2,10 szer. 1,10 gład 0,80

tombank dębowy

artystycznie wykonany dług. 6,50 szer. 0,60 wys. 1, —

2 wystawy okienne

(dekoracja) artystycznie wykonana szer. 2,40 wys. 1,60 dębowa. Na żądanie wysłamy rysunek. Oferty prosimy skierować do Kurjera Poznańskiego dzg 15 703

Skład

galanterii, tytoniu bardzo ruchliwa ulica z mieszkaniem, przyległym korzystnie z towarami zaraz sprzedam. Adres Kurjer Poznański dzg 15 700

Skład

kolonialny, dobrze prosperujący, przy ruchliwej ulicy z maglem, 2 pokoje i kuchnia zaraz sprzedam. Adres Kurjer Poznański dzg 15 583

Meble

naftaniej poleca Baranowski, Poznań, Podgórną 13, Pg 2543/4

Planino

tanio. Pierackiego 10, podw. parter, dzg 15 658

Skład

towarów krótkich wskazuje Kurjer Poznański dzg 15 783/4

Platforma

lekka ręczna wózki. Żydowska 23, dzg 15 806

Singera

damska (okazyjnie) tanio. Kochanowskiego 17 — 3, dzg 15 797

Skład

rzeźnicki 30 lat w jednych rękach nowoczesnie urządzone z mieszkaniem i warsztatem sprzedam. Zł. Świercz Słowackiego 27, dzg 15 821

Samochód

Limuzyna okazjnie sprzedam za bezcen. Piekarnia, Kraszewskiego 8, dzg 15 585

Platforma

pięćdziesiąt centnarowa. Żupańskiego 12 — 12, dzg 15 590

Rogi

łosia garderoba Józefa 6 — 10, dzg 15 901

Skład

kolonialny — nabiałowy tanio. Adres Kurjer Pozn. dzg 15 891.

Skład

kolonialno-deliatesowy ruchliwej ulicy Poznań sprzedam. stosunków rodzinnych. Oferty Kurjer Poznański dzg 15 882.

Buty

oficerskie prawie nowe tanio sprzedam nr. 42 Skarbowa 8—18, dzg 177

Pończosznica

okrągła, mało używana 120 — Zofia, Kozia 12, dzg 15 675

Tapczan

nowy tanio. Zielona 3 — 21, dzg 15 852

Skład delikatesów

cukierków, owoców centrum zaprowadzony sprzedam. Adres Kurjer Poznański dzg 15 806

Apteki

drogerie, urządzenie szklane, Dąbrowskiego 8, m. 4, telef. 78-73, dzg 15 880

Jadalnia

solidne wykonanie

Gabinet

nowoczesny dobrze utrzymany 390,—

Sypialnia

toaletka nowoczesna 3.90,—

Garnitur

klubowy jak nowy 175,—

Zegar

stojący Beckera korzystnie

Biuorko amerykańskie oraz inne

Sypialnia

kompletna dębowa 250,—

Biuorko

damskie orzechowe bardzo piękne, wyjątkowa okazja.

Kuchnia

modna dobre wykonanie bardzo tanio.

325,—

kompletny gabinet mebli dęb. wy. Świętosławska 10 (Jezuicka) Dom Okazyjnego Kupna, telef. 17-29, Pg 2831-04

Fortepian

radio tanio. Miśkiewicz Bukowska 5, dzg 15 880

Singera

damska krawiecka, sprzedam Warz. szat Mechaniczny Dąbrowskiego 54, dzg 15 820

Rzeźnictwo

skład warsztat. kompletne narzędzie sprzedam zaraz. Cena 100 tysięcy. Oferty Kurjer Poznański dzg 15 723

Kasy National

jak nowe, gotowe do użytku sprzedam. Świętosławska 10 (Jezuicka) Dom Okazyjnego Kupna, Pg 2826-04

Fryzjerski

zakład dobrze zaprowadzony bardzo korzystnie do nabycia. Piłsudskiego 14, Wielkie Garbary 14, Pg 2 882-53,454

Piękna jadalnia flamandzka

okazała bardzo dobrze utrzymaną zęgam 12 krzesel skórze okazyjnie

Elegancki gabinet palisandrowy

nowoczesny najlepsze wykonanie tanio.

Gabinet mahoniowy Jadalnie dębowe Sypialnie ładne

solidne bardzo tanio

Poznański Dom Komisowy

Dominikańska 3. Pg 2833-9.72

10. MAJATKI

Ziemianin

poszukuje kupna majątku od 700 do 1000 morg przy wpłacie 150 tys. zł. Reflektuje się na pierwszorzędny obiekt. Agencji wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 639

465

dużo ziemi buraczanej w mieście (Poznańskie) spowodu śmierci właściciela wdzierzawie na dogodnych warunkach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 894.

Parceluje

i przeprowadza wszelkie z parcelacją związane czynności. Biuro Rolniczo-Powierzni.

"Hektar"

Poznań, Fredry 6. Tel. 35-31. zdg 15 875

Majątek

370 bezennej kompletny przy mieście gimnazjalnym zamienie na kamienice, Kwiatkowski Poznań, Działnińskich 10. zdg 15 723

11. KUPNA

Kupuję

wyrok. sumy wiaryzności. Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 053

Fortepian

używany kupi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 702

Falisty

papier i kantony obojetna wielkość kupi. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 15 735.

Kocioł

centralnego ogrzewania także stare trzony kupi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 861.

Młynek

do farb kupi. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 15 736

Kupię

skład kolonialno - delikatesowy, dobra dzielnica. Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 581

Kupię

używany, ciężarowy samochód Forda lub Chevrolet 1-tonnowy kryty lub otwarty. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 15 703

12. DO WYNAJĘCIA

Mieszkanie

3 pokoje Chociszewskiego 37a. — Zgłoszenia gospodarz. Poplińskich 9-8. zdg 99 962/3

Biuro

trzy pokoje Ostoja. Pocztowa 15 zaraz. zdg 15 210

Sześciopokojowe

komfortowe, centralne. Wielka 8, gospodarz. zdg 575

3 pokoje

z łazienką, willa bez podatku lokalowego zaraz lub później wynajme. Płowiecka 7, koniec Grunwaldzkiej. zdg 15 417

4

pokoje, słoneczne, kuchnia, łazienka, piękny taras, marca. — Zgłoszenia portier. Pocha 123. zdg 99 488

Sześciopokojowe

komfortowe, słoneczne z ogrodem, uroczyste położenie, willa. Solańska 61 m 2. zdg 15 523

Czteropokojowe

wygodami (II piętro) Rynek Wilecki, idealne lekarza, natychmiast. Adres Kurjer Pozn. zdg 15 537

Dwupokojowe

odstąpię z meblami. Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 544

Mieszkanie

3 pokoje, jedno-pokojowe z kuchnią, wydzierżawi gospodarz. Górna Włda 101 m. 1. zdg 15 638

Komfortowe

5 pokoi, z wszelkimi przynależnościami Nowa 5, I ptr. także na biura lub skład hurtowy od 1. 4. lub później. Informacje: Mur-na 2, narożnik Nowej 5, m. 10. Pg 2824-8.84

Mieszkanie

komfortowe 6 pokoi przy ul. Matejki róg Grunwaldzkiej. Zgłoszenia Malczewski Szkoła 13, telef. 13-64. zdg 15 798

Trzypokojowe

centrum łazienka tylko poważnym reflektantom najchętniej zgóry. Zgłoszenia Strzelecka 13-10. zdg 15 849

Mieszkanie

2 pokoje odpowiednie na biuro Rynek 41 m. 5 front od 17-19. zdg 15 734

Trzypokojowe

Nowomiejski od pierwszego „Jur“

Piekary 26. zdg 15 586

Od siedmiopokojowego do jednopokojowego

Trzypokojowe

Jasnej Marcina 74 I 18 front. zdg 15 895

1, 2

pokoje kuchnia rok zgóry gospodarz. Adres Kurjer Pozn. zdg 15 889

Pokój

kuchnia Ławica, wieś Gumien-y. zdg 15 778

Dwupokojowe

parterowe. Ostrówek 10, Dozer-ca. zdg 15 857

Dwa

pokoje kuchnia od zaraz. Hu- bert, Palacza 92. zdg 15 816

Mieszkanie

4 pokojowe w centrum oddam — Informacje św. Marcin 32, m. 15. zdg 15 717

3 pokoje, kuchnia

wolne od 1 marca Masztalarska 8a — stróż. zdg 15 840

13. SZUKA MIESZK.

Dobry płatnik

poszukuje mieszkania 3 pokojowe- ro dodatkami okolic: Ogrodu Zo- ologicznego lub Zamku. Łaskawe zgłoszenia tel 20-92 bez pośred- nictwa. zdg 15 894

4-5 pokoi

wysoki parter lub pierwsze pie- tro, słoneczne, wszelki komfort, zaraz lub później poszukuje pew- ny płatnik. Agencji wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 157

Urządnic

2-3 pokojowego od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 625

Pokoju

z kuchnią poszukuje samotna u- rzędniczka. Okolica Jezycze-Ła- zarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 529

Poszukuję

2 pokoje kuchnia, centrum od gospodarza. Pół roku zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 601

Trzy-

czteropokojowego komfortowego pani. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 15 818

Czteropokojowego

mieszkania nie wyżej 2. piętra, wprost od gospodarza poszukuje dobry płatnik. Okolica Plac Działowy, Aleje Marcinkowskie- go, ul. Młyńska. Oferty do Ku- riera Poznańskiego zdg 15 588

Próżnego

dwóch. Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 679

15. POKOJE UMEBL.

Tanio

pokój do wynajęcia przy ul. Gro- bla 1b, m. 8, narożnik W. Gar- bar. zdg 15 240

Panu

Małeckiego 17 — 6 zdg 15 244

Mielżyńskiego

22 I. m. 7, jedno- dwuosobowy, utrzymaniem — bez. zdg 15 484

Pokój

Śniadeckich 11 — 11. zdg 15 491

Jackowskiego

21. mieszkanie 11, słoneczny, czysty zdg 15 452

Wierzbicice

35 — 6 dwuosobowy komfortowy zdg 15 383

Małżeństwu

Stroma 26 — 5 od dziewczętności zdg 15 352

Pokój

elektryczność Plac Nowomiejski 5 III wejście ogrodowe 30. zdg 15 408

Mielżyńskiego

22 I. — 27. zdg 15 404

Kaloryfery

niekrepujący Wzgłmunt Staro 9 — 29. zdg 15 409

Parter

Woźna 14 a — 6. zdg 15 486

Szymańskiego

9 — 9. zdg 15 483

Jasna

16 — 8 elegancki telefonem. zdg 99 667

Próżny

pokój I p. od lokatorów balko- nem. Informacje. Wszystkich Świętych 4a, II. zdg 15 603

Paniom

parterowy, używaniem kuchni. Szkoła 10a, — 6, wejście Ja- skółce. zdg 15 604

Wszelkimi

wygodami utrzymaniem — bez. Romana Szymańskiego 10 — 5. zdg 15 616

Duży

dwuosobowy. Skryta 1 — 5. zdg 15 229

Półwiejska

3 — 12. zdg 15 622

Pokój

elegancki, słoneczny, łazienka. Aleje Marcinkowskiego 17, m. 2, I. p. zdg 15 623

Czysty

elektryczność dwuosobowy. Wszystkich Świętych 8 — 5. zdg 15 536

Pokój

Patrona Jackowskiego 29, m. 9. zdg 15 628

Umeblowany

Grunwaldzka 25 — 12. zdg 15 629

Frontowy

Wierzbicice 55 — 3. zdg 15 631

Młyńska

5 — 9. zdg 15 633

Dąbrowskiego

69 — 11. zdg 15 561

Przecznica

10, m. 7, elegancki dwuosobowy panom. zdg 15 624

Pokój

Szewska 19 — 7. zdg 15 524

Pokoik

spokojnym panom Kopernika 6, mieszkanie 11. zdg 15 541

Matejki

65 — 7. zdg 15 542

Lekarzowi

adwokatowi itp. dobrze sytuowa- nym oddam pokoje odnowione — front, eleganckie, centrum, rów- nież dwa pokoje, wejście klatki 2, osobom lub biura. Oferty Ku- rjer Pozn. zdg 98 638

Niekrepujący

ciepły na parterze. Młyńska 4, m. 1 zdg 15 548

Pokój

15,— Spokojna 27 — 4. zdg 15 559

Frontowy

czysty Łazarz. Spokojna 27, m. 9 I p. zdg 15 014

Niekrepujący

elektryczność łazienka. Kar- wowskiego 22 — 4. zdg 99 779

Urzednikowi

słoneczny. Piekary 8a. I. ogrodo- we — 42. zdg 15 306

Dwu — jedno

Centr., kąpiele, telefon. Waly Zygmunta Staro 6 — 7. zdg 15 364

Pokoje

utrzymaniem lub bez. Fortepian. Aleje Marcinkowskiego 2a — 4. zdg 15 596

Matejki

7 — 17 słoneczny czysty, elektr., dwuosobowy. zdg 15 635

Komfortowy

niekrepujący. Piekary 9, miesz- kanie 7. zdg 15 642

Łakowa

15 — 7. zdg 15 645

Pokój

bardzo ładnie umeblowany z cało- dziennym utrzymaniem, central- ne ogrzewanie, 1 lub 2 osoby. Fr. Ratajczaka 33, m. 13. zdg 15 648

Długa

11 — 8. zdg 15 650

Pokój

lepszy, frontowy fortepian. Bu- kowska 9, m. 1. zdg 15 697

Elegancki

jedno- dwuosobowy. Kraszew- skiego 5 — 5. zdg 15 696

Małżeństwu

lub panom. Małe Garbary 4, — m. 2. zdg 15 695

Frontowy

panu Wielka 17 — 15. zdg 15 653

Panom

Plac Sapieżyński 5 — 7. zdg 15 652

Skarbowa

5-6. Elegancki, niekrepujący, front, telefon. zdg 15 655

Masztalarska

7 — 2. zdg 15 698

Panu

Ogrodowa 12 — 10. zdg 15 663

Utrzymaniem

bez. Grobla 1b — 8, narożnik Garbar. zdg 15 666

Pokój

duży dla panienki zaraz. Piekary 9, m. 8. zdg 15 667

Pokój

z klatki schodowej dla pana za- raz. Piekary 9, m. 8. zdg 15 668

Komfortowy

Wysoka 11 — 25. zdg 15 603

Klatki

niekrepujący czysty. Żupańskiego 21 — 10. zdg 15 802

Wolnica

3 — 10. zdg 15 790

Mielżyńskiego

22 — 11. zdg 15 714

Niekrepujący

tanio. Dolina 4 — 12, portj. 3044 zdg 15 707

Słowackiego

25, m. 11. zdg 15 707

Pokój

Bukowska 9 — 4. zdg 15 706

Ratajczaka

17 — 11 wolny. zdg 15 731

Skromny

pokoik ewentualnie używanie sa- lonu. Pocztowa 31a — 12. zdg 15 730

Elegancki

niekrepujący Podgórna 6 m. 9. zdg 15 729

Tanio

Kraszewskiego 10 — 2. zdg 15 832

Pokój

utrzymaniem — bez 1-2 panów Miśkiewicz Bukowska 5. zdg 15 822

18. DZIERŻAWY

Dzierżawa

300 pszennej przy Poznaniu od właściciela przy Poznaniu oddam Kwiatkowski Poznań Działal-
skich 10. zdg 15 727

22. ŁGUBY

Narzutkę

wyszywana koronkami, podbiciem
czerwonym zgrabiono sobotę „Ita-
lia” — Ogrodowa Wynagrodze-
niem. Ogrodowa 5 Kleskówna.
dg 954

Skunksowy zarękaew
środa wieczór „lica Kantaka pl.
Wolności — Al. Marcinkowski
oddac wynagrodzeniem „Par”
Al. Marcinkowski 11.
Pz 2 829-9.71

23. ROZMAITE

Jeżeli fotografję

to Foto-Ekspress — Majewski
św. Marcina 6. zdg 15 610

Platformę

z koniem, człowiekiem tygodnio-
wo lub miesięcznie oddam. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 15 573

Dostarczenie

większej ilości żwiru. Szwajcar-
ska 12. właściciel. zdg 15 517

**Znana
wróżbiarka Adarelli**
przepowiada z cyfr, kart, reki.
Przyjmuje tylko Poznaniu. Pod-
górna 13, m. 10, front zdg 15 656

Przepisuje

maszyną najtaniej Szkoła 12.
zdg 15 899

Oddam

dziecko na własne. Chwaliszewo
71 — 5 zdg 15 558

24. NAUKA

English!

Dr. Arend Działal-
skich 6 Pz 2583-53-292

Korepetytor (ka)

dla uczących gimnazjalnej potrze-
bno do matematyki polskiego —
francuskiego — łaciny — zaraz.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 774

TEATRY

TEATR POLSKI: Czwar-
tek, 27. 2. o godz. 16: „Pan
Damazy” przedst. szkolne
Czwarek, 27. 2. o godz.
20: „Pan Damazy” przed-
stawienie po cenach do
połowy znizonych.
Piątek, 28. 2. o godz. 16:
„Pan Damazy”.
Piątek, 28. 2. o godz. 20:
„Stare wino”.

TEATR WIELKI (Opera):

Czwartek, 27. 2. „Rose-
Marie” z Jadwigą Musie-
lewską.
Piątek, 28. 2. „André Ché-
nier” z wyst. Adeliny
Korytko-Czapskiej.
Sobota, 29. 2. „Bal w Sa-
voy’u”, premiera.

TEATR NOWY: Czwartek,
27. 2. „Egzotyczna kuzyn-
ka”, ostatnie występy Ka-
zimierza Szuberta.
Piątek, 28. 2. „Egzotyczna
kuzynka”, ostatnie wyst.
Kazimierza Szuberta.

KINA

Poznań, czwartek 27. 2.
ALKAZAR: „Nowi ludzie”.
APOLLO: „Dawid Cop-
perfield”.
CORSO: „Schowajcie swo-
je smutki”.
GONG: „F. 13”.
GWIAZDA: „Rapsodia Bał-
tyku”.
METROPOLIS: „Kochany
lobuz”.
OSWIATOWE T. C. L.: —
„Roześmiane oczy” i
„Kraśnianie”.
RENAISSANCE: Baboona..
SŁONCE: Casino de Paris.
SFINKS: — „Idziemy po
szczęście”.
ŚWIT: „Księżniczka Czar-
dasza”.
TECZA-Lazarz: „Manewry
miłosne”.
TECZA-Wilda: Sing-Sing.
WILSONA: „Dziś wieczór
u mnie”.

Koncesjonowane

kursy kroju, szycia

Klawiterowej, Marii Magdaleny
nr. 1. na życzenie system Prof.
Lewandowskiego dyr. Paryskiej
Akademii. dg 542

Studentki

udzielają korepetycji wszystkim
przedmiotów. — Samopomocowa
Organizacja Studentek. Aleja
Piłsudskiego 7, pokój 2. telefon
31-20. zdg 15 117

English Lady

gives lessons conversation. Sza-
marzewskiego 8 — 7.
zdg 15 634

Który z panów udzieli
korepetycji
chłopców 9 lat za mieszkanie (Gór-
czyn). Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 576

25. MUZYKA

Kto

z p. p. fachowców zobowiąże się
drobnej, lecz wzorowej naprawy
i intonacji pianina. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 15 364

Jazzbandzista

accordeon, wolny Poznań. Sza-
marzewskiego 30. zdg 15 626

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych.

Stolarz

do wszelkich robót własnymi na-
rzedziami szuka pracy fabrycy
lub administracji domu. Pierw-
szorzędne referencje, świadectwa.
Oferty Kurjer Pozn. dr 929

Szofer

ślusarz mechanik, do wojskowo-
ści, obeznany dobrze z wszelkie-
mi maszynami spalinowymi i in-
nymi, poszukuje posady. Zgłosze-
nia: Agencja Kurjera Poznań-
skiego Nowy Tomysł. ng 6 586

Kierownik

ceglalni (majster), specjalista wy-
robów cieniściennych jak dach-
ówki Staellera karpiowej dren,
pustaków itp. obeznany z ich su-
szaniem tak sposobem sztucznym
(Kellera) jak i naturalnym po-
szukuje posady. Zgłoszenia do
Kurjera Pozn. zdg 15 092

Chłopiec

do posyłek szuka miejsca. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 208

Rządca

gospodarczy, kawaler, lat 34. za-
miłowany rolnik, hodowca poszu-
kuje posady. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 15 263

Posadę

przyjmuje stała do biura, woźnego
lub portiera firmy, dam pewną
kauceję. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 15 572

Pielęgniarka

dobra praktyka, szpitalach młoda
i energiczna szuka posady. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 99 887

Panienka

poszukuje posady w biurze od 1.
3. 36. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 15 605

Robotnik

poszukuje pracy z kauceją 200 zł.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 606

Kucharka

i bufetowa, z prowincji szuka
posady. Miejscowość obojętna.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 615

Dziewczyna

do wszystkiego z gotowaniem
szuka posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 15 619

Wychowawczyni

pielęgniarka niemowlat prakty-
ka dobrą polecaniami skromne
wymagania szuka posady. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 15 621

Pielęgniarka

szuka posady do niemowlat lub
chorych. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 15 627

Poszukuje

posługi na cały dzień lub pół
dnia. Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 630

Panienka

z lepszej rodziny (4 kl. gimn.)
poszukuje posady do dzieci. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 565

Sierota

dobremi świadectwami poszukuje
posady. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 15 518

Posługę

przyjmuje gotowaniem. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 15 525

Dziewczyna

do wszystkiego szuka posady od
1. Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 552

Panienka

szuka posady do wszystkiego. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 600

Poszukuje

jakiękolwiek pracy złoże kauceję
300 zł Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 15 443

Lakiernik

złoży kauceję 500. — szuka stałej
posady lub innego zajęcia. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 15 602

Poszukuje

od zaraz służby lub posługi. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 637

Dziewczyna

uczeiwa zna prace pokojowa,
pranie, prasowanie, czytelnej bie-
lizny, poszukuje posady; miejscow-
ność obojętna. Oferty Kurjer
Poznański zdg 15 640

Dziewczyna

zaufana z gotowaniem poszukuje
posady. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 15 694

Marszantka

trzymiesięczny kurs szuka posady
jako podręczna od 1. lub póź-
niej. Oferty do Kurjera Poznań-
skiego zdg 15 693

Dziewczyna

poszukuje posady od 1 z gotowa-
niem. Miejscowość obojętna. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 659

Higienistka

dentystyczna szuka posady. rów-
nież na prowincji od 1. 3. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 15 665

Kelter

zdolny rutynowany lat 25 ślask
poszukuje posady zaraz pierwszo-
rzednym, dużym interesie —
większa kauceja. Miejscowość o-
bojętna. Poważne oferty Kurjer
Poznański zdg 15 805

Dziewczyna

młodsza z gotowaniem szuka po-
sady. Oferty Kurjer Poznański.
zdg 15 801

Dziewczyna

uczeiwa poszukuje posługi. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 15 795

Czeladnik

rzeźnicko-wedliniarski, pierwszo-
rzedny składowy szuka posady.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 792

Dziewczyna

uczeiwa, pilna, gotowaniem, po-
szukuje posady do wszystkiego.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 835

Dziewczyna

uczeiwa do wszystkiego samo-
dzielnie gotowaniem szuka po-
sady od marca. Oferty Kurjer
Poznański zdg 15 833

Poszukuje

posady jako krawcowa lub do
dzieci z szyciem. Oferty Kurjer
Poznański zdg 15 733

Posługi

szukam od marca. Oferty Kurjer
Poznański zdg 15 732

Kucharka

szuka posady od marca. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 908

Pielęgniarka

poszukuje posady do chorej oso-
by. Oferty do Kurjera Pozn.
zdg 15 760

Posługi

poszukuje od 1. 3. u lepszych
państwa. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 15 759

Dziewczyna

uczeiwa poszukuje posady długo-
letniemi świadectwami. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 756

Dziewczyna

uczeiwa, sumienna do wszelkich
prac domowych, bez gotowania
od marca szuka posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 752

Dziewczyna

wiejska, skromna, uczeiwa, z go-
towaniem szuka posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 750

Krawcowa

dzielna poza dom szuka posady.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 745

Posługi

od zaraz. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 15 737

Dziewczyna

pranie gotowaniem szuka posady.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 841

Wychowawczyni

inteligentna, matura seminarjalna
poszukuje posady. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 15 574

Młodsza

ekspedientka rzeźnicza szuka
posady. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 15 575

Poszukuje

posady z gotowaniem lub posłu-
gi. Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 578

Szofer-

mechanik szuka posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 657

Posługi

poszukuje przed południem. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 767

Dziewczyna

z gotowaniem, bardzo dobrze po-
lecona szuka posady od 1. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 15 579

Ucziwa

i chętna do wszelkich prac do-
mowych poszukuje posady. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 15 592

Dziewczyna

świadectwami poszukuje jakieg-
kolwiek posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 15 594

Pokojuwa

z dobrymi świadectwami szuka
posady od 1. Łaskawe oferty Kur-
jer Pozn. zdg 15 903

Dziewczyna

uczeiwa do gotowania samodzielną
poszukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 15 898

Kucharka

samodzielną gotowaniem sprzą-
taniem, długoletnie świadectwa,
szuka posady. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 15 884

Wychowawczyni

z nauczaniem, bardzo dobrymi
świadectwami poszukuje posady
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 15 776

Czeladnik

rzeźnicki — wedliniarski. Specja-
lista na wyroby trwałe i dekora-
cyjne szuka posady. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 15 775

Były sekretarz miejski — poznań-
czyk — powstaniec wielkopolski z
kilkuletnią praktyką — biegły w
sprawach administracyjnych — po-
datkowych
od 54 miesięcy bez pracy
żyjący, w skrajnej niedzy z rodzi-
ną (6 osób) błaga litosić się pp.
pracodawców o jakakolwiek pra-
cę. Łaskawe oferty do Kurjera
Poznańskiego zdg 15 871

Panienka

poszukuje posady do składni od 1.
marca, branża obojętna. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 869

Inteligentna

solidna, pracowita szuka posady
od 1. 3. do starszej osoby. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 865

Dziewczyna

do wszystkiego gotowaniem, dłu-
goletnie świadectwa, dobrze po-
lecona poszukuje posady do ma-
łej rodziny od marca. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 863

Ucziwa

posługaczka szuka posługi. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 810

Dziewczyna

uczeiwa poszukuje posady. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 15 720

Dziewczyna

wiejska szuka posady do wszyst-
kiego. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 15 709

Kasjerka

obeznana gospodarstwem domo-
wym i podwózkowym poszukuje
posady na majatk od 1. 4. 1936
r. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 15 826

Dziewczyna

do wszystkiego z gotowaniem ko-
chająca dzieci szuka posady. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 722

Pokojuwa

poszukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 15 336

Kucharka

do restauracji z gotowaniem szu-
ka posady. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 15 469

Pokojuwa

poszukuje posady, zna prasowa-
nie sztywnej bielizny i obsługę
gości najchętniej w mieście. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 15 415

Czeladnik rzeźnicki

z kartą rzemieślniczą poszukuje
posady od zaraz. Oferty Kurjer
Poznański zdg 15 348

Dziewczyna

uczeiwa szuka posługi. Oferty
Kurjer Poznański zdg 15 346

Panienka

uczeiwa z dobrej rodziny, mają-
ca zamilowanie do dzieci poszu-
kuje odpowiedniej posady jako
przychodnia. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 15 345

Panna

inteligentna, obeznana z gospo-
darstwem domowym, zna szycie
oraz dobra kuchnię przyjmie po-
sade u samotnej osoby. Zgłosze-
nia Kurjer Poznański zdg 15 344

Dziewczyna

samodzielną gotowaniem szuka
posady. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 15 349

Dziewczyna

lat 15 szuka posady do dzieci i
leższej pracy. Oferty Kurjer
Poznański zdg 15 218

Przyjmuje

od 1. 3. posade samodzielną gos-
posi w mniejszej rodzinie lub sa-
motnej osoby. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 15 224

Paramint
odkaza
król i jame usna

n 5867/8

Dziewczyna

szuka posługi. Oferty Kurjer
Poznański zdg 15 233

Dziewczyna

z prowincji szuka posady do
wszystkiego. Oferty Kurjer
Poznański zdg 15 270

Dziewczyna

z gotowaniem poszukuje posady.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 15 211

27. WOLNE MIEJSCA

Posadę

stała robotnikowi za pożyczkę
600 zł. Oferty Kurjer Pozn.
n. 3 035

Młodszy